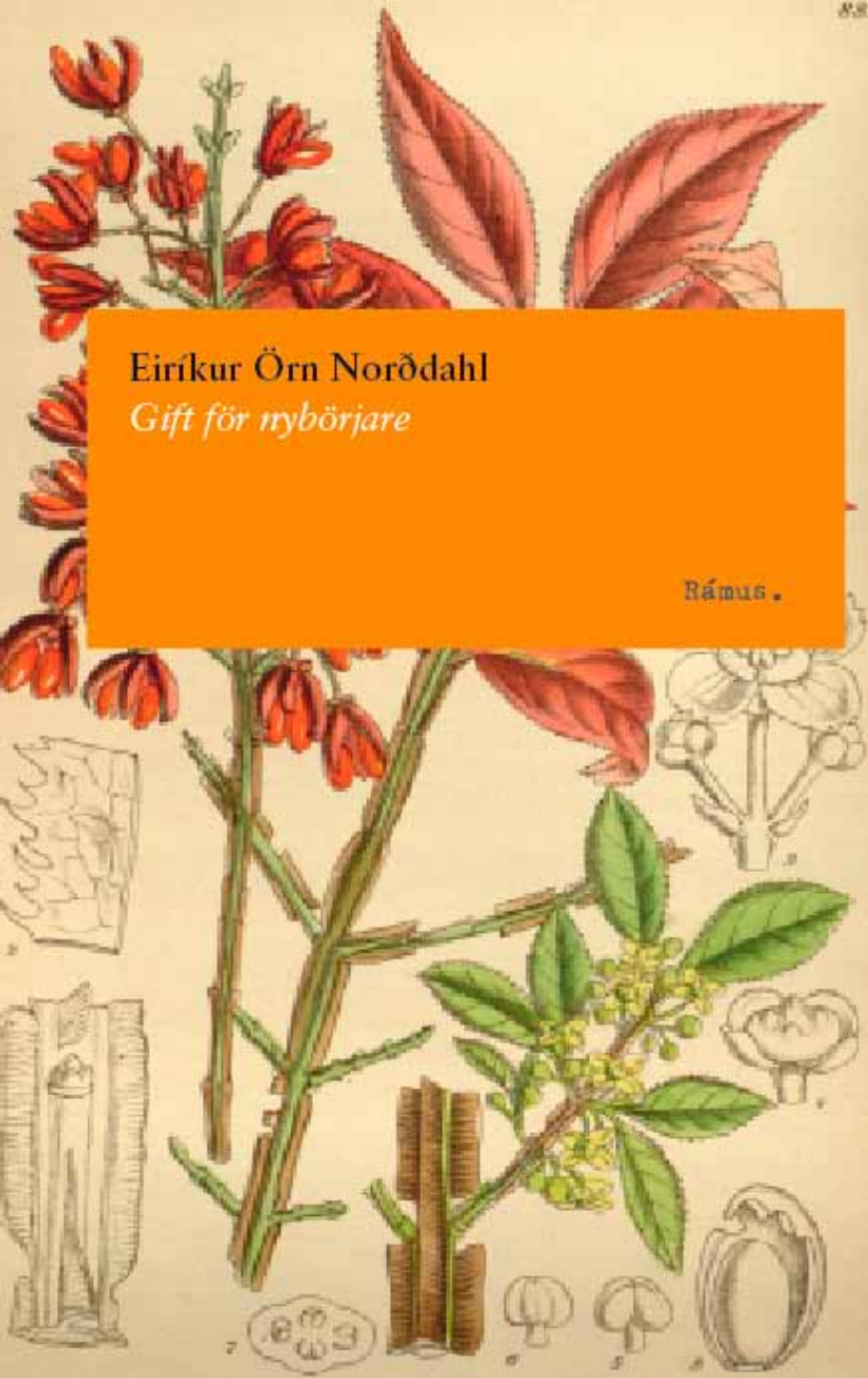

Eiríkur Örn Norðdahl
Gift för myrbörjare

Ramus.

Eiríkur Örn Norðdahl

Gift för nybörjare

Översättning Anna Gunnarsdotter Grönberg

Rámus.

Rámus förlag
Värnhemsgatan 16
212 15 Malmö

Boken är översatt med stöd från Nordiska ministerrådet.

Citatet av Søren Kierkegaard
på sidan 11 är översatt av Richard Hejll

Isländska originalets titel:
Eiríkur Örn Norðdahl, *Eitur fyrir byrjendur*

Published by agreement with Forlagid Publishing House,
www.forlagid.is

© Eiríkur Örn Norðdahl, 2006
© Anna Gunnarsdóttir Grönberg och Rámus förlag 2012
Form: Thomas Andersson

Tryckt av DotGain, Malmö, 2012

ISBN: 978-91-86703-09-7

Jag blev väckt av krukväxter.

Jag låg på min obäddade madrass, som i sin tur låg på det slipade brädgolvet längst in i ett avlångt rum på ungefär 8×1,5 meter, med täcket över ansiktet, och in i mina drömmar strömmade allsköns krukväxter: ageratium, margeritter, våreld, engelska pelargoner, petunior, tagetes och yuccapalmer. De virade sig runt mig och skrek efter hjälp med sina kronor, som om de bad för sina liv i en hård tillvaro, de var vissna och kalla om man kände på dem, de skrek som tjutande motorcykelmotorer på högarvarv. Jag vred mig, slog näven i golvet, mumlade och slog den andra näven i väggen så att en tavla med ett gråtande barn föll i golvet. Till slut hörde jag Dísa säga: "Halldór, lägg av med det där! Det är morgon."

"God morgon", svarade jag.

"Ja, god morgon." Hon torkade bort sin sura min med handryggen och log.

"Jag drömde om krukväxter", sa jag.

Dísa hade dagen innan tagit in en krukväxt i lägenheten, efter att jag hade somnat. En oerhört stor krukväxt, enligt *Hemmets krukväxthandbok* av Nico Vermeulen. Den handlar om "krukväxternas mystiska, hemlighetsfulla

världar”, vilket borde stå på omslaget fast det inte gör det. Blomman som kom in i lägenheten är en vingbenved och heter *burning bush* på engelska, brinnande buske, men vissa kallar den *sommarcypress*. Den är grön och gul och stor och den skrämde mig. Bladen bildar ett slags gröngula djävulsflammar och dessutom är växten dödsgiftig, vilket Vermeulen inte tar upp i tidigare nämnda bok och jag inte upptäckte innan jag fick den utmärkta idéen att söka på nätet efter det olycksaliga ogräset.

Om man tuggar på sommarcypress får man kräknin-
gar och diarré, feber och kramp, och man kan till och
med falla i koma. Det är inget nytt med den kunska-
pen, inget som borde förvåna någon. Det har varit känt
sedan hundratals år före Kristus, sedan filosofen och
botanikern Theophrastus genomförde undersökningar av
växten. Theophrastus var inte direkt någon medelmåtta,
han var lärjunge till Aristoteles – ett av världshistori-
ens högdjur. Men ändå valde Vermeulen att strunta i
urgamla, dokumenterade fakta och inte ta upp en sån
petitess i *Hemmets krukväxthandbok*. Ingen kan få mig
att tro att han inte kände till det. Och det finns inget
sätt att få Dísa att tro på något som inte står i *Hemmets
krukväxthandbok*.

”Jag tänker behålla blomman”, sa Dísa. ”Jag bryr mig inte
ett dugg om vad du tycker, jag bor också här. Jag gillar
inte alltid allt som du gör här, och du måste inte gilla allt
som jag gör här. Att bo ihop är att kompromissa.”

”Du klagar aldrig på något som betyder något. Att

jag håller kylskåpsdörren öppen för länge, inte skrubbar hela spisen och inte fäller ner toasitsen. Den där växten är dödsgiftig”, sa jag och gäspade.

”Vet du om det, Halldór, att de flesta inte äter sina krukväxter? Jag är säker på att du också skulle bli sjuk om du åt upp kylan eller spisen, för att inte tala om toasitsen.”

”Varför kan du då inte bara fälla ner sitsen när du går på toa? Är det svårare för dig, än för mig att fälla upp den när du fäller ner den? Och varför blandar du in spisen i det här, vi kan väl inte laga mat på sommarcypressen – och vi kan sannerligen inte laga mat av den.”

”Halldór, du är hopplös. Kliv upp nu. Det är din tur att göra lunch.”

Dísa och jag är inte ett par. Vi har aldrig legat med varandra. Så vitt vi vet har vi inte ens kysst varandra. Vi bor helt enkelt ihop, i varsitt rum, efter ett mycket komplicerat system som Dísa skapat helt på egen hand. I det här hemmet råder planhushållning. Här bestäms i förväg när och vem som ska laga mat, städa toaletten, skura, dammsuga, damma, putsa fönster, gå ut med soporna och nu senast *vattna*. När vi handlar mat sparar vi kvittona och lägger dem i en stor kruka. Bredvid telefonen ligger en bok där vi skriver upp vart vi har ringt, när samtalet började och när det avslutades. Sedan sätter vi oss ner den första i varje månad och räknar ut vem som har betalat vad, vem som ringde för hur mycket och så vidare – alla dessa summor slås ihop och för det mesta måste jag betala henne tio till tjugotusen isländska kronor, trots att hon ringer

avsevärt mycket mer än jag. På alla grenuttag finns det en strömbrytare och en lapp med orden: *Stäng av*. På teven sitter det en likadan lapp. På tvättmaskinen sitter det en beskrivning av sortering. Över sophinkarna finns det en annan beskrivning av sortering. Dessutom säger Dísa åt mig att duscha varje dag, att fälla ner toasitsen och, om jag tänker ta något ur kylskåpet utan att ha bestämt vad innan jag öppnar, sträcka mig blixtnabbt efter det och sedan ännu blixtnabbare stänga när jag är klar. I det här hemmet sparar vi nämligen el.

Jag står ut med detta för att jag tycker så väldigt mycket om henne. Vi har känt varandra i åtta år.

Jag hade faktiskt ingen aning om att hon var en sån tyrann när jag flyttade in.

”Då så, vad får det lov att vara denna vackra tisdagsmorgon?” säger jag och klappar händerna av förväntan, när jag till slut har släpat mig upp. ”Bacon och ägg? Kanske omelett? 300 gram dödsgiftig sommarcypress?”

Dísa tittar inte upp från kurslitteraturen, utan mumlar något som jag uppfattar som: ”Omelett, tack.”

Fetaost, smör och ägg. Enkelt och gott. Enkelt och *grekiskt*. Smörstekt fetaost, med omeletten ovanpå. *Omeletta me tiri*. Två stora glas mjölk, kaffe och cigaretter. *Voilà!*

”Vad är det du läser?”

”En kursbok.”

”Filosofi?”

”Mmm.”

”Nåt spännande?”

”Ja, jo, helt okej.”

Vi åt under tystnad, och sedan gick Dísa ut. Hon går på kafé och pluggar fyra-fem timmar om dagen. Hon skriver kandidatuppsats i filosofi, fem år efter alla andra. Hon hade tur i oturen att bli på smällen när hon var ungefär tjugo och fick en liten flicka tillsammans med en snygg kille. Förhållandet stod givetvis och stampade när barnet var fött och de rök ständigt ihop i dramatiska samvetslagsmål. Till slut slog de isär sina påsar och Dísa tog hand om barnet.

När flickan var tre år, efter hennes sista dag hos dagmamma, efter att lyckan hade lett och hon fått förskoleplats, denna dag, denna sista dag efter ett ordentligt hej då-kalas med dagmamman och lekkamraterna, halkade flickan omkull på isen utanför hyreshuset och råkade ut för en skamlös attack av en ljusblå Nissan Micra.

Jag sökte efter bilen på nätet och hittade en informationstext som jag läste för henne: ”En ny och unik stil syns på våra vägar. Framljusen är iögonfallande och ger bilen ett storögt och vänligt utseende.” Då grät hon bara och stirrade ner i böckerna igen. Om hon klarar av att skriva färdigt uppsatsen, vilket jag helt och fullt tror, men hon lite mindre, blir hon fil. kand. inom kort.

Fräs! sa espressomaskinen och kaffekoppsslamret ekade mellan kaféets väggar medan slanka servitriser, som var för snygga för att ha anställts på måfå, rusade fram och tillbaka mellan borden med nästintill enastående navigeringsförmåga i det trånga utrymmet. Deras rörelser påminde på något sätt om våghalsiga äventyrsbravader. Just när man trodde att de oundvikligen skulle köra rakt in i famnen på någon irrande gäst, slänga kaffekoppar bräddfulla med kokhett kaffe över minst fem olika bord med påföljande brännsår, krossljud, kalabalik och frökentjut, svängde och böjde de på sig och nästintill svävade genom gästen, som stod kvar med en glimt av skräck i ögonen och darrande knän. Dísvalde det här kaféet först och främst för att beundra de otroliga händelserna ur ögonvrån från sina läroböcker. Hon fylldes av en varm lyckokänsla av att se på folk som hade mer livskunskap än hon själv.

Men det var inte bara därför hon kom. Hon kom också för att hinka kaffe och bläddra fram och tillbaka i kursböckerna – för tillfället *Fruktan och bävan* av Søren Kierkegaard. Det kunde knappast anses som någon särskilt framgångsrik inlärningsmetod att bläddra så likgiltigt och slumpmässigt fram och tillbaka i boken, men hon tyckte att det var roligare att ramla ner i ett bra kapitel av

gudomlig försyn än att glida in i det i någon logisk ordning. *Trons riddare hålls i ständig spänning* läste hon och bläddrade leende bakåt *i ständig spänning*. Två uppslag längre fram stod det: *Trons riddare hålls däremot sömnlös, ty han prövas ständigt; och i varje ögonblick finns en möjlighet för honom att i ånger kunna vända tillbaka till det allmänna, och denna möjlighet kan lika gärna vara en anfäktelse som sanning. Uppllysning om detta kan han inte hämta hos någon människa, ty då vore han redan utanför paradoxen.*

Hon hade givetvis inte kunskapen om varför det skulle vara bra att befinna sig inom *paradoxen* – eftersom hon inte hade börjat från början i boken – och tanken på att vara inlåst i en paradox fick henne att rysa. Om det var sant – som det måste vara (det var ju en kursbok) – stod det inte att finna någon lösning på tillvaron. Paradoxen vänder sig mot folk från alla håll, slår dem i skallen med handflatan så att det smäller – och man kan inte låta bli att le.

Under boken låg *Morgunblaðið*. I lördagsbilagan fanns en intervju med en pakistansk yogi. ”Folk i allmänhet rycker på axlarna och säger att de inte förstår mycket av det som jag har förmåga att göra med hjälp av meditation och av att vara medveten. Medvetandet kan lyfta tyngre lass än musklerna i kroppen, som dras med alla sina mjölksyrebesvär, muskler, ben och senor. De flesta är inte vana att vara medvetna, de driver omkring och tänker på något helt annat än sin omgivning, och ännu mindre kretsar deras tankar kring det de gör: *Går*. Istället är

folk ouppmärksamma, för fantasisamtal med andra – till och med folk som de aldrig någonsin kommer att ha någon kontakt med, döda människor, filmstjärnor, döda filmstjärnor och så vidare. Och så har de tankarna på stället de ska till, de tittar på klockan varannan minut, läser tidningen halvhjärtat på bussar och tåg – försöker som sagt att med alla medel undvika att vara där de är, göra det de gör. En bra övning för folk som vill få mer makt över sina liv, få bättre kontakt med universum, är att tänka på sina fötter medan de går. Så som små barn går, de flyttar vänsterfoten framåt och tänker på vänsterfoten medan de jobbar med den, flyttar sedan fram högerfoten på samma sätt. Medvetenhet, nyckelordet är medvetenhet – inte om det som pågår någon annanstans, utan om det som pågår här och nu. Nyckeln till makten över ens egen framtid och dåtid ligger i nutiden, som inte är förgänglig som många verkar tro, utan evig.”

Dísa tog några sekunder på sig att smälta intervjun. Körde den genom inbillningsmaskinen, testade om mannens idéer, han hette Kamal Khan-Syed och kom från Islamabad, höll för en närmare granskning. På bilden hade han långt, gråvitt skägg som verkade vara riktigt skitigt – det var trassligt och tovtigt. Hans hud var kärv, men ögonen sympatiska. Vad hon kunde se var fotot taget utanför lågprisbutiken Bónus i köpcentret Kringlan, även om loggan med den skära spargrisen inte var med i bild, och hon tyckte att det var lite slappt av fotografen att inte placera mannen på något bättre ställe. I yogasalen i Kramhúsið till exempel, eller vid Dränkningsgölen på Þingvellir.

Hon mindes att hon i en dikt hade läst att det att ha blicken mot nuet påminde om att sitta på en buss och titta ut genom sidorutorna – världen förändrades i en ström i ständig rörelse. Tesen var att man såg tydligast när man tittade antingen rakt bakåt eller rakt framåt. Ändå tyckte hon att det var något lockande med idén om att man borde koncentrera sig på hur man gick. Hon kände igen det här, att vara ouppmärksam när man gick, att hitta på samtal i huvudet – oftast fantiserade hon om de samtal hon skulle ha när hon kom fram. Men hon tyckte inte att det var en lika dum idé som yogin, hon betraktade sina fantasisamtal som något slags generalrepetitioner inför det som komma skulle. Antingen det var för att kunna ha charmerande repliker till någon stilig gentleman tillhands, eller för att vara beredd på svåra frågor från uppsatshandledaren på universitetet. Hon ville vara väl förberedd, hon ville inte bli helt ställd.

Borden på kaféet var små bord för två, längs väggen på den ena sidan stod det en skinnbänk och på andra sidan borden stod det pallar. Vad Dísa kunde se kom de flesta hit för att vara ensamma, bänken var ganska full men alla pallar var tomma. Längs väggen – på båda sidor om Dísa – satt folk med näsan i utländska dagstidningar, eller hopkrupna med inbundna glosböcker i famnen och gelpennor i luften mellan fingrarna så att ändarna vilade mellan läpparna på dem och tänderna nafsade regelbundet på locken, som för att betona att här satt det tänkande människor. Sedan stod det ett vanligt bord vid fönstret, med fyra stolar. Där satt en snygg kille på tjugo någonting,

som Dísa kände igen lite grand, och lät sig väl smaka av en rysk silltallrik med vodkaglas och andra tillbehör. Dísa hade lagt märke till att han la märke till henne, och att han la märke till att hon la märke till – och så vidare, och båda kämpade för att inte dra uppmärksamhet till sig – som i en lätt begagnad romantisk komedi – titta bort efter ett hastigt leende och låtsas vara upptagna med något annat än ögonkasten.

Han hade ljusbrunt, kortklippt hår och helskägg, blå ögon, var av medellängd, gav ett välordnat intryck även om kläderna var använda och en aning slitna. Som om det var stake i honom, och samtidigt som om hans famn på något sätt var mjukare och tryggare än andra mäns.

En gång hade Dísa suttit med sina tjejkompisar runt ett bord på ett annat kafé när den här killen kom och satte sig hos dem. Han var vän till en av hennes kompisar, men hon kunde inte för sitt liv komma på vem det var han kände. Men hon kom ihåg honom. Han hette Högni och läste genusvetenskap på Háskóli Íslands. Hon kom ihåg att hon hade frågat honom: ”En kille på genusvetenskapen?”

”Jag har väl också ett genus, om du ursäktar!” sa han och skrattade rått. Sedan knep han ihop munnen och la till: ”Men vi är ju inte så många med mitt genus som ägnar oss åt vetenskapen. Tyvärr, skulle jag vilja säga, ämnet lider faktiskt av det.”

”Jaså...”

Han harklade sig. ”Det saknas ett annat perspektiv på så mycket. Enligt sakens natur borde kvinnor närma sig mansforskning som gäster, och även om det perspek-

tivet har ett värde i sig så tycker jag verkligen att det är nödvändigt att män bidrar med *sitt eget* perspektiv på *sitt eget* kön.”

”Jag har kanske lite skeva ’schablonbilder’ av genusvetare”, sa Dísa och skrattade. ”Du är åtminstone inte särskilt lesbisk.”

”Nej, och egentligen inte feminist heller. Det måste vara möjligt att studera män utan att utgå från att allt de gör bygger på våldsmisbruk eller osäkerhet, utan att reducera alla delar av maskuliniteten till nån sorts karaktärsbrist. Den märkliga syn på manlighet som är den som gäller inom genusvetenskap, tolkar manlighet som aggressivitet så att män börjar undvika att vara manliga...”

”... och blir hårlösa, metrosexuella kosmetikamissbrukare?”

”Precis! De blir till det som kvinnliga genusforskare har försökt få kvinnor att sluta vara de senaste femtio åren... och lider dessutom av ätstörningar, hysteri, depression och neuroser.”

Dísa rynkade på ögonbrynen. ”Ja, fy fan.”

”Minst sagt”, svarade Högni.

”Och vad tänker du göra åt det?”

”Det, däremot, vet jag inte.”

Ibland vaknar jag tidigt på morgonen. Det händer inte ofta, men det händer. Och när det händer att jag går upp före lunch är det oftare klockan sex än klockan elva. Ibland vaknar jag klockan sex på morgonen, öppnar ögonen och fylls av iver att göra något. Då stiger jag upp, öppnar fönstren så att den kalla brisen leker sig genom lägenheten, gör kaffe, kokar ägg och ägnar mig åt att lösa korsord. *Lodrätt 2: Göra avsneddad. 4 bokstäver: Fasa.*

Söndagen efter att Dísá hade flyttat in sommarcypresen i vårt hem vaknade jag klockan sex. Klockan sju hade jag duschat, ätit frukost och satt mig vid datorn. Jag läste den ena sidan efter den andra och alla handlade de om giftiga växter och annat gift; odört, nattskatta, stormhatt, tidlösa, arsenik, blåsyra, stryknin och morfin. Informationen var ömsom mycket, ömsom mindre fängslande, många sidor innehöll samma berättelse om när Sokrates fick tömma odörtsbägaren, på andra kunde man lära sig rätta sättet att använda tidlösa, åter andra informerade om olika gifters kemiska sammansättning, förutom obegripliga medicinska beskrivningar av hur de verkade. Den enda verkan jag var intresserad av var den världsliga: Hur lång tid tar det att dö om man dricker odörtsdryck?

Jag lutade mig bakåt i skrivbordsstolen och föreställde mig att mina pupiller utvidgades och fyllde ut ögonen, som ringar på en vattenpöl som breder ut sina krusningar i mörker. Därefter blev jag kall, svettades och fylldes av en konstig otålighetskänsla. Jag kände hur hjärtslagen saktade ner, som om vartannat slag fattades. Jag fick svårt att andas och till slut lät jag mig falla ner på golvet och föreställde mig att jag var död.

Efter en liten stund på det kalla trägolvet började jag känna mig väldigt dum, och tänkte att jag kanske inte alls hade sovit tillräckligt länge under natten.

Ändå låg jag stilla.

Lodrätt 5: Död. 7 bokstäver: Avliden.

Jag öppnade ögonen och utan att röra mig såg jag mig omkring. Under några minuter funderade jag på hur naturligt det var att låtsas vara död när ingen kan se det. Sedan satte jag mig på huk. Halva jag tvingade mig själv att tänka att det var ett fullkomligt naturligt beteende. Men ändå bestämde jag mig för att inte prata om detta med någon, eftersom andra inte nödvändigtvis tyckte likadant. *Lodrätt 8: Tystlåten + varm. 11 bokstäver: Förtegenhet.*

Klockan var över nio och jag var säker på att Díska skulle bli glad över kaffe och våfflor på sängen. Jag satte på våffeljärnet, vispade smet och grädde, diskade presskannan och kokade vatten i Diskas bruna, vackra vattenkokare. Sedan påbörjade jag den stora jakten efter ett lämpligt fat att bära in frukosten till henne på. Det enda jag hittade som var tillräckligt stort var en långpanna, men jag

tyckte att den var lite oaptitlig, den luktade vidbrända pommes frites.

I vardagsrummet fanns det en liten byrå med tre lådor. Lådorna var fulla med allt möjligt skräp, räkningar och andra papper, utländska småpengar, där fanns en häftapparat och ett håslag, en metronom, en bläckpatron, en hylsnyckelsats och andra verktyg, två tomma fotoramar, ett antal olika stora kuvert och några okända föremål, som kanske var överblivna beståndsdelar från Ikea-möbler. Jag drog ut en låda ur byrån och tömde den i en plastkasse. Jag vände på den och ser man på! Den finaste bricka att bära frukost på till en förtjusande flicka!

Våfflorna gräddade jag enligt konstens alla regler, den ena efter den andra, försökte få dem så ljusbruna och mjuka jag kunde, tog upp dem ur järnet i samma ögonblick som de "håller ihop och släpper kanten" som det stod i kokboken. Sedan hällde jag upp två glas bräddfulla med apelsinjuice, fyllde två stora muggar med kaffe, radade upp en tallrik med tio våfflor, en skål grädde, en burk rabarbersylt, och ställde allt på lådan.

Jag knackade på Dísas dörr och öppnade försiktigt. "God morgon." Dísa mumlade för att låta mig veta att hon var medveten om min närvaro och att jag fick lov att komma in. Jag ställde ifrån mig lådan bredvid henne på sängen. Luften kokhet och tung i rummet. "Hej, sötnos", sa jag och strök undan håret från hennes ansikte. "Titta vad jag har gjort åt dig!"

Díså öppnade ögonen och fick syn på godsakerna. "Du är så rar", sa hon och fortsatte mumla. "Mmmm... vad

sömnig jag är.” När hon gäspade sträckte hon upp armarna i luften och höjde bröstkorgen så att täcket kasade ner efter hennes kropp och sakta gled ner över de stora bröstet – jag kippade efter andan – och stannade, till min stora besvikelse, men ändå viss lättnad, som om det hade naglats fast med tältpinnar vid bröstvårtorna. Dísá låg bakåtböjd på sängen som en galjonsfigur på ett sjörövarskepp. När hon slappnade av med kroppen samlade jag mig. Vi började skaka häftigt på huvudet båda två.

Hon stödde sig på ena armbågen. Jag la grädd och sylt på varsin våffla och räckte henne den ena. ”Tack”, sa hon. ”Det här får du gärna göra oftare. Så här borde jag alltid vakna.”

”Jag skulle också gärna vänja mig vid att göra det här oftare. Jag vaknade jättetidigt i morse och jag mår väldigt bra av att vakna så tidigt, även om jag gör det för sällan. Och du är så söt när du ler så där nyvaket.”

”Ha ha! Jag är säkert jättesöt när jag är morgonmosig.”

”Du är gudomlig, och det menar jag verkligen, jag ljuger inte!” Jag gjorde korstecken över bröstet och kysste mina knäppta händer, pekade sedan med uppspärrade händer upp i luften. ”Tio fingrar upp till Gud.”

”Du är en dumsnut”, sa hon och skrattade åt mig.

”En snäll dumsnut.”

”*Min* kära lilla dumsnut.” Hon reste sig lite och kliade mig i nackgropen och jag kliade tillbaka i hennes nackgrop, så att det resulterade i ett slags omfamning. Hon drog ner mig till sig och höll hårt om mig, hon var brännhet efter åtta timmars sömn.

”Shit, Halldór...”

”Ja...?”

Hon reste sig lite och såg mig i ögonen. ”Ska vi göra det här?”

”Göra vadå?” sa jag och ryckte på axlarna.

”Vi kan inte göra det.”

”Nej, du har säkert rätt...”

Dísa var pionröd i ansiktet, hon drog upp täcket, virade det runt sig och gick ut till vardagsrummet. Jag satt kvar på sängen, såg efter hennes bara axlar och kom mig inte för att böja huvudet och stirra ner i händerna av skam.

”Halldór”, ropade Dísa från vardagsrummet. ”Kom lite.”

Jag reste mig och gick generad ut i vardagsrummet.

”Titta. Jag tror den håller på att dö.” Hon pekade på cypressen. Den såg inte ut att lida någon nöd. ”Det är en sommarblomma, och det är inte sommar. Det är vinter och den håller på att dö.”

”Kan vi inte köpa en sån där ultraviolett ljusterapilampa för att liva upp den? Så att den inte dör?”

”Ja. Det gör vi. Vi livar upp den. Följer du med till affären?”

En halvtimme senare satt jag ensam vid mitt skrivbord och pressade in de sista orden i ett av korsorden. Dísa var ute och köpte en lampa och jag behövde ett ord på åtta bokstäver som började på t, tredje bokstaven var r, sista likaså. Ledtråden var en obegriplig bild, något förfärligt krafs som

jag inte kunde urskilja nånting av. Turtider? Törnsnår? Torvliar? Termiter? Tröstitår? Tragiker? Terapier?

Efter lite ältande med mig själv, efter att ha vaggat fram och tillbaka som om jag var autistisk, bitit mig i fingerspetsarna, spetsat öronen och lyft mig upp och ner med skinkmuskulerna några gånger nöjde jag mig med termiterna, av estetiska skäl, klottret skulle mycket väl kunna föreställa insekter. Termiter är små, äckliga insekter. Av alla de insekter jag har sett förstörade på bild är termiter de äckligaste. Mer eller mindre utan ansikte som rymdvarelser och robotar, täckta med kraftig och tjock slemhud så att de glänser som fiskfabrikssarbetare efter en lång arbetsdag i fiskrens, avrivna fiskfjäll och inälvor.

”Du-kommer-att-ånga-detta”, sa jag och pillade på sommarcypressen med fingrarna. Bladen hade rodnat. Brinnande som Moses buske. ”Då visade sig Herrens ängel för honom i en eldslåga, som slog upp ur en törnbuske. När Mose såg att busken stod i låga utan att brinna upp tänkte han: ’Vilken märklig syn! Jag måste gå dit och se varför busken inte brinner upp.’”

Du-kommer-att-ånga-detta, tänkte jag och vattnade bladen så att vattnet droppade ner i jorden.

”Hej”, sa Dísá. Jag tittade förvånat upp. Kunde tiden ha gått så fort? Hon la ifrån sig kursböcker och matkassar och slängde sig bredvid mig i soffan. Jag log.

Hon betraktade Högni medan han åt. Hon tyckte att han på något sätt var vuxnare än sina jämnåriga, han var trygg i sig själv och det var ovanligt. Det fanns liksom ett lugn i honom som gav honom en matematisk framtoning, en framtoning av exakthet och sanning. Hon funderade på hur han tittade ut ur bussen, om han såg på nuet eller det kommande. Naturligtvis gjorde han båda delarna, med det tredje ögat i backspegeln. Medan andra fortfarande stod på hållplatsen, alltför frånvarande för att märka att bussen hade gått. Han var en *multitasker* med ögon överallt, läste dagstidningen medan han åt, flörtade med Dísa med ena ögat och hade datorn öppen på bordet framför sig. Med en eller två minuters mellanrum knappade han in enstaka ord och tryckte på enter – Dísa misstänkte att han chattade med någon på nätet. Några sociologer hävdade visst att den största skillnaden mellan män och kvinnor var att kvinnor kunde tänka på flera saker samtidigt, men män bara på en sak i taget. Men nu byggde allas förutsättningar på att de skulle kunna *multitaska*, och hela generationer växte upp utan att *kunna* tänka på en sak i taget. Folk hade sex och tänkte så mycket på sina prestationer, lukt, utseende, graviditeter, könssjukdomar, att de måste lägga kärleken längst ner i prioriteringshögen.

Och så satt de på kaféer – precis som Högni på andra sidan gången – och stretade med tio saker åt gången, så att de inte njöt av något till fullo. Hon tyckte att hon faktiskt kunde urskilja något i Högnis rörelser som särskilde honom, denna beslutsamhet, fokus, respekt för varje enskild sak som han gjorde. När han fäste ögonen på tidningen var det som om han läste helt och fullt, och när han stoppade i sig sillen var det som om han rös av välbehag, som om hans smaklökar gjorde sitt allra bästa för att njuta av bitarna.

Dísa var trött på all denna obeslutsamhet som hon tyckte att alla hennes jämnåriga led av. Denna ständiga rädsla för att fatta beslut, och stå för dem. Att alltid tycka att både och är bäst är inget beslut. Det är undanflykter som liknar dem som tynger folk som har sina ”egna föreställningar om Gud”. Sedan tjarar de om att de är ”nöjda med sina egna motsägelser” utan att ha klart för sig att, för att kunna motsäga sig själva, det är nödvändigt att ha åtminstone två åsikter – och Dísa var övertygad om att de flesta av hennes jämnåriga knappast var kapabla att ha en, än mindre två. Om man skulle ha två, och tycka att båda var bäst, då måste man vara beredd att offra sig för båda. Vara redo att kämpa för sin egen vinst och förlust samtidigt.

Hon beställde scones med skinka och ost, och försökte torka bort den arroganta, sura min som missnöjet med hennes egen ”generation” hade stämplat i ansiktet. Kanske längtade hon bara efter att bli förälskad, tänkte hon och tittade upp på Högni igen. I vilket fall var hon inte så för-

tjust i sitt eget människoförakt och ville för allt i världen bli av med det. Men samtidigt tyckte hon att hon behövde ha anledning att känna respekt för folk. Folk kunde inte förvänta sig att hon skulle älska dem villkorslöst. Ända sedan Elsa dog hade hon för det mesta varit oförmögen att känna respekt för folk. Hon tyckte att folks kinkande var patetiskt, denna evinnerliga gnällton som folk la sig till med för att tilltvinga sig andras vänlighet.

Ingen behöver berätta för mig att alla har det jobbigt, fnös hon för sig själv och gömde ansiktet i händerna för att hon skämdes för det automatiska förakt som poppade upp i henne utan att hon på något sätt kunde hejda det.

Plötsligt började det hällregna ute på gatan, så att snön, som redan hade börjat töa betänkligt, sköljdes bort nästan med en gång. Under drivorna uppenbarades därmed allsköns skräp och skit och ner från hustaken rasade olika stora snö- och isklumpar. Utanför kaféets fönster bildades det nya drivor, som hade rasat ner på dem som redan låg där och töade. Nu fattades bara snabbfrysning för att stan skulle bli en livsfarlig, smältande issörja och stadsborna skulle dö som flugor på grund av istappar och isfläckar. Dísa småmös åt tänkta farsartade scener, där folk drattade på andan och kanade nerför hela gator innan de kraschlandade rakt i en snöhög, fick en annan i huvudet och blev sittande med värkande panna och stjärnor i ögonen. Och kaoset på akuten? Åherrejistanesdumildetid!

Bakom den strålande servitrisen som kom halvsvävande mot Dísa med hennes beställda scones stod en stilig kille med ljusbrunt hår, handlingskraftig med helskäg, foku-

serad och med ett brett, spjuveraktigt leende: ”Hej. Hur är läget?”

Dísa tittade upp. ”Vet du vad”, sa hon, log med det ena och knep ihop det andra ögat, ”det är alldeles utmärkt.”

”Kan jag inte få flytta över till dig?”

Jag gick mot dörrhandtaget och tog i vredet som rörde sig. Jag drog i dörren som inte öppnade sig. Jag drog en gång till men den öppnade sig inte. Rynkade ögonbrynen av förvåning och tog ett steg bakåt, bort från dörren, som var av ljust trä. Inte för att jag kunde se skillnad på träslag i allmänhet, än mindre sedan de har omvandlats till dörrar, eller bord, stolar, skåp, tidningsställ eller vad det nu är som folk gör av trä.

Jag böjde mig ner och tittade in i dörrspringan medan jag vred på handtaget och såg att regeln inte rörde sig. Jag försökte pressa handtaget mot dörren och vrida, dra det från dörren och vrida. Det spelade ingen roll hur jag vred på det förbannade dörrhandtaget, regeln rörde sig inte mer än någon millimeter fram och tillbaka. Och den millimetern räckte inte för mig.

Jag satte mig ner och tittade ut genom fönstret. Jag var försenad. Och var det faktiskt innan jag tog i handtaget, sedan hade tiden bara gått utan att jag hade rört mig ur fläcken. Hit eller dit. Här eller tvärs.

Genom fönstret såg jag en pojke med pulka eller lådbil, det beror på vädret och jag minns inte hurdant väder det var, vilken årstid det var, och det spelade ingen roll om det var blåst eller solsken eftersom jag, oavsett vilket, inte kom

ut under bar himmel och det är ju där som vädret blåser och skiner. Pojken drog pulkan/lådbilen efter sig uppför gatan i riktning mot kyrktornet och av någon anledning fick jag en känsla av att han hade kommit bort. Att han drevs av instinkt och letade efter den högsta punkt där han kunde se sig omkring. Leta efter länder, kännetecken och igenkänningsgrejer. Han skulle åka upp i hissen, skulle säkert övertyga vaktmästaren om att släppa in honom utan att betala, han behövde komma upp eftersom han bara var åtta år och jättevälse i en pytteliten storstad i utkanten av världen. Han kanske också hade läst boken, den som jag har för mig att Sigrún Eldjárn har skrivit, där det framkom att det var gratis att åka upp med hissen men kostade pengar att komma ner igen. Han kanske var så vilse att han inte tyckte sig ha något annat val än att göra ett försök. Upp med hissen, klättra upp i fönstret och spana ut över stan: Fanns det inte en kvinna där någonstans med tjockt rött hår och glasögon?

”Är det ingen som har sett en kvinna i 28-årsstorleken i en röd bil som är lite äldre än de andra bilarna på gatan?” ropade pojken ut över stan, slängde pulkan i väggen och sparkade irriterat på lådbilen som rullade iväg på betonggolvet. Inte som om han var desperat utan som om han hade blivit försenad till någonting. Som om han var inlåst.

I stans trafikådror där nedanför flödade landets bilflotta och det var inte konstigt ifall pojken inte kunde urskilja en enda röd bilmula som skulle kunna vara *moderns bil*. Varför hade hon envisats så med att inte låta honom få en

mobiltelefon? Det här är ju ändå samtiden och nu hade han kommit bort och hade inte mycket annat att ta till än att skanna av trafikådrorna och mönstra stans gardiner. Närmast sig såg han lågresta flerfamiljshus men lite längre bort syntes högre hus och han misstänkte att det snarare var där han bodde. Det var som om han mindes att han hade gått uppför en trappa på vägen hem någon gång. Släpade pulkan och lådbilen efter sig när han skramlade uppför trappan med glappande stövlar, snor på näsan och mössan för ögonen så att hans mor vände sig om och sa: ”Hans Elías, kan du vara så snäll och sluta väsnas så där, du väcker grannarna!”

Väcker grannarna? Hade det varit natt? Eller morgon? Det var möjligt att hans mor arbetade nattskift på sjukhus och att han följde med ibland, lekte med lego medan modern gav fullvuxna män sprutor i baken och tvättade liggsår på katatoniska långtidspatienter. Han hade ett vagt minne av att ha öppnat en dörr någon gång och sett sin mor ösa upp var ur en liten men djup grop på en gammal kvinnas höft. Gropen var som ett litet mynt i omkrets och djup som ett lillfinger. Hans mor höll en tops långt ner i gropen och snurrade den, så att Hans Elías misstänkte att såret blev vidare ju längre ner den kom. ”Stanna där ute, Hans Elías”, sa hans mor och puttade till dörren som smällde igen.

Hans gick tillbaka längs det skinande, bonade bruna golvet, tog två steg, stampade med vänster fot och gjorde en grimas, tog två steg, stampade med vänster fot och gjorde en grimas. Han grimaserade inte för att han var så

besviken över att inte få titta på när hans mor tog bort var ur ett liggsår. Han tyckte helt enkelt att det var skönast att röra sig så. Tyckte att de rörelserna passade bäst i just det här utrymmet. Att skicka iväg grimaserna i det speglade golvet. I desinfektionslukten.

Det blev ett dämpat eko i de långa korridorerna och även om han sällan såg någon där på nätterna hörde han ibland hur folk önskade god natt, hörde ibland ljudet från vagnarna som rullade över det bonade golvet. Hörde ljus tändas i fjärran och dörrar öppnas/stängas. Han började leka med lego igen.

Det måste blåsa jäkligt kallt där uppe, tänkte jag och tittade upp mot Hans Elías i kyrktornet. Den vinden är ta mig fan ingen barnlek för ett moderlöst barn. Vilken myndighetstelning kan tänkas rädda barn från kyrktorn?

Någon hade upplyst mig om att den här kyrkan var byggd på ett osedvanligt ovanligt sätt, men för mig var det den enda sanna form, storlek och plats som en kyrka kunde ha. Jag hade till och med glömt hur det lät av omusikaliska kyrkklockor. Min kyrka sjöng melodier, bjöd in till mässa med Mahler och Sigvaldi Kaldalóns i ett slags slow motion-arrangemang. Alla toner förenades.

Undrar om brandkåren skulle rycka ut om jag ringde, tänkte jag och malde lite kaffe – jag var sedan länge fullt på det klara med att ytterdörren inte gick att öppna inifrån. Undrar vad Hans Elías tycker om Sigvaldi Kaldalóns?

Jag beundrade namnet. Om det hade funnits adel på Island skulle Hans Elías vara döpt efter en kronprins,

det tyckte jag var självskrivet. "Hans Elías den andre", mumlade jag och tittade mot backen där man inte längre kunde se någon Hans Elías, inga pulkor eller lådbilar. "Ja, eller den tredje." Rörde ner den tredje sockerbiten i kaffet och tog en klunk.

Naturligtvis byggde Hans Elías också tomma borgar. I ordets djupaste bemärkelse. Ensliga och övergivna legoborgar, den ena efter den andra. Till och med vallgravarna var tomma, öde, utan krokodiler, ty även om det kanske inte fanns något hopp om att någon skulle anfalla en tom borg, så berodde det kanske först och främst på att det inte fanns några krokodiler att ta sig förbi. Och en borg som ingen anfaller är bara ett hus. En vallgrav utan krokodiler är bara en pöl. Det är inga beundransvärda riddare som vadar genom pölar till övergivna hus, tänkte Hans Elías och la några gröna legobitar i pölen som för att göra något åt det. Han tittade på dem, strök med fingrarna över dem och när han hade förvissat sig om att detta var osedvanligt icke-övertygande suckade han det djupaste som ett barn på tjugofem kilo kan.

Han blev lättad när hans mamma kom och hämtade honom fram emot morgonen, sa att det var dags att åka hem. Ute på parkeringen klev de in i en liten röd bilgnutta som tog underligt lång tid på sig att starta och Hans Elías blev jökalkall av att behöva sitta still i baksätet, fastbältad på en bilkudde. Bredvid honom på sätet låg en pulka eller lådbil.

Inte väcka grannarna, tänkte han som om han visste

vad som skulle hända härnäst. Men det visste han naturligtvis inte.

Kyrkklockorna spelade visan *Litla flugan*, Lilla flugan, och Hans Elías trutade med munnen. Han kom inte från centrum som jag och tyckte inte om att kyrkor spelade melodier. Dessutom lät klockorna alldeles för högt där uppe, och kyrkklockornas klanger smälte ihop så det ringde i öronen på honom och till slut blev till något slags ton när klockorna slutat ringa. Ett polyfont surrande som om han hade tillbringat natten på ett skrånande diskotek.

Hans Elías var ganska liten för sin ålder, åtta år. Han hade också kolsvart hår som aldrig hade blivit klippt av någon annan än hans mamma. Och hon hade inte ens ansat det på några månader så den kolsvarta kalufsen stack ut under mössan. Hon tyckte att det var mysigt att ha honom hos sig i soffan på kvällarna och dra handen genom hans tjocka hår medan hon tittade på teve och försökte vila. Långdragna nattpass gjorde henne neurotisk och hon hade nära till höga c:n, och även om han kanske längtade efter att springa runt och putta på möblerna, smula sönder kex – som mamma hade lärt honom kalla ”Sæmundur i vardagskläder” – i soffan, sprida ut obegripliga leksaksdelar på alla golv och skrika sig hes av dagissånger, så lät han bli eftersom han visste att mamma skulle bli arg. Istället satt han still och lät henne smeka hans hår med handen och övade läsning genom texten på teven. Lyssnade efter de utländska orden, *yes*, *no*, *good-bye*. En del meningar förstod han redan, ”I love you” och

”will the defendant please stand up”. Och fler som han inte kom på för ögonblicket, men skulle känna igen på en gång när han hörde dem.

Jag gjorde ett nytt försök att komma ut ur lägenheten, utan framgång, och hämtade sedan en skruvmejsel. Jag skruvade loss de guldfärgade plattorna som satt runt nyckelhålet och handtaget. Pillade in skruvmejsel och försökte spänna upp låset. När jag inte lyckades hämtade jag en mindre skruvmejsel och lossade handtaget på min sida av dörren. Jag tyckte att det var konstigt att ingenting fungerade, men hellre brödlös än rådlös så jag drog loss handtaget och puttade igenom det på andra sidan. Jag hörde det falla ner på golvet ute i farstun. Sedan tittade jag genom det fyrkantiga hålet. Med visst besvär lyckades jag vrida låset genom att sticka in en bordskniv i hålet. Men regeln i dörrspringan rörde sig inte, och jag hade självklart kunnat tala om för mig själv att det inte skulle spela någon större roll om jag vred om låsmekanismen med en bordskniv eller ett dörrhandtag. Jag stod på alla fyra på dörrmattan och slog desperat med nävarna i dörren. Jag var alldeles för sen.

Det måste ha varit något som gått sönder inuti dörren och låsets mekanism hade blivit till en förseglad vetenskap för mig.

När jag märkte att jag hade blivit hungrig satte jag på en platta och ställde en liten stekpanna på den, knäckte två ägg som jag rörde ihop i en blå mugg som det stod *I*

love Helsinki på. Jag stekte äggen i stekpannan och satte mig vid fönstret igen.

Nerför backen kom Hans Elías med en pulka eller lådbil på släp. Utanför bankfilialen stannade en röd Daihatsu Charade och Hans Elías knödde på något sätt in pulkan eller lådbilen i baksätet innan han själv satte sig på höger sida där bak på en bilkudde och knäppte bältet. Från bilradion hördes ljudet av *Efter tre*, som visserligen hette något annat nu men fortfarande var likadant. Det bildades en liten kö av bilar bakom Charaden och jag tyckte att jag bokstavligen kunde känna deras otålighet även om ingen av förarna tutade eller förberedde sig på att visa sin irritation i handling. Det var mer som att förarnas beteende bakom ratten utsöndrade diffusa skällsord av något slag, de tafsade på växelspaken, slog på doftgranar som dinglade under backspegeln, pillade med radion, trampade och släppte pedalerna så att bromsljusen blinkade.

Jag hade ätit upp halva omeletten när jag reste mig för att hämta apelsinjuice från kylskåpet. När jag vände mig mot fönstret igen syntes Hans Elías och hans mor inte till någonstans. Kyrktornet spelade Sigvaldi Kaldalóns stycke *Sveitin milli sanda*, Bygden mellan sandslätterna.

”Vill du inte ha något att äta?” frågade Dísá när hon såg att Högni hade öppnat ögonen.

”Som till exempel?” sa den manlige genusstudenten och sträckte på sina starka armar.

”Vad som helst. Det finns tillräckligt. Ägg och bacon. Apelsinjuice och rostat bröd. Kakaosoppa. Eller bara cornflakes.”

Högni gav Dísá en lätt kyss på kinden och satte sig halvt upp. ”Jag behöver i alla fall lite kaffe. Och rostat bröd låter inte dumt.” Han gäspade. ”Det gör förresten inte apelsinjuice heller”, sa han sedan mellan de särade och avfotograferade läpparna.

De steg upp nakna och utan blygsel och lusta. Klädde på sig som ett gammalt par, Dísá tog på sig trosor, en knälång klänning och tofflor och satte sig bredvid Högni medan han klädde sig färdigt, knäppte skjortan hela vägen upp och drog upp strumporna över anklarna.

Hur folk som har legat med varandra första gången betar sig varierar lika mycket som antalet möjliga parkonstellationer bland de 6 miljarder som bor på jorden.

Om vi tänker oss att tio procent av mänskligheten är homosexuella, ytterligare tio procent bisexuella och resten heterosexuella, då finns det 4 800 miljoner heterosexuella

individer, 2 400 miljoner kvinnor och 2 400 miljoner män. 2 400 miljoner gånger 2 400 miljoner ger ca 5,8 miljarder möjliga heterosexuella par. Möjliga parkonstellationer mellan homosexuella män blir då 300 miljoner gånger 299 miljoner 999 tusen 999, delat med två. Det ger 45 miljarder miljoner. Det samma gäller för lesbiska, så summan blir den dubbla. 90 miljarder miljoner möjliga homosexuella par.

Det blir lite mer komplicerat när bisexuella tas med i beräkningen. Vi börjar med bisexuella män och heterosexuella kvinnor, det blir 300 miljoner gånger 2 400 miljoner, vilket motsvarar 720 000 000 000 000 000. Bisexuella män och bögar gör 300 miljoner gånger 300 miljoner, eller 90 000 000 000 000 000. Bisexuella kvinnor och heterosexuella män ger 300 miljoner gånger 2 400 miljoner, återigen 720 000 000 000 000 000. Bisexuella kvinnor och lesbiska blir 300 000 000 gånger 300 000 000, eller 90 000 000 000 000 000. Bisexuella kvinnor och bisexuella män blir 300 000 000 gånger 300 000 000 eller 90 000 000 000 000 000.

Totalt blir det 7 559 999 999 700 000 000 möjliga par mellan enskilda individer i världen. Eller sju och en halv miljard miljarder, ungefär. Om man tar myten bokstavligt om att "den rätte" eller "den rätta" finns "där ute", då måste man erkänna att sannolikheten en på sju och en halv miljard miljarder inte är särskilt uppmuntrande. Kanske är det därför som folk påstår att kärleken är ett mirakel.

Högni och Dísa var på ett sätt främlingar för varan-

dra, men samtidigt var det som om de kände varandra tillräckligt väl för att inte behöva fråga något mer. Högni gjorde sig hemmastadd, satte på teven i vardagsrummet och tittade ut på vintern utanför fönstret som om han brukade vakna med den utsikten och ingen annan. Stod med sin snabbkaffemugg och stirrade ut i kylan, och när brevbäraren gick uppför gatan tittade han på sin klocka som för att förvissa sig om att han kom vid rätt tid. Som om han var helt på det klara med vilken tid brevbäraren hade rätt att gå förbi. Då skakade han av sig morgonrysningsen och skyndade till ytterdörren för att ta en titt i tidningen som låg på dörrmattan.

Dísa var huslig när hon kände för det, och dukade fram omega 3-bröd, rågbröd, blåbärssylt, marmelad, kokta ägg, apelsinjuice, gurka och tomat. Dessutom slängde hon fram ett cornflakespaket och en liter mjölk på bordet. ”Vill du ha sill? Det är värst vad Halldór verkar sova. Det är så länge sedan jag vaknade med någon annan än Halldór. Det finns våfflor från igår också, de är en aning hårda, men fullt ätliga och fina. Så att...”

Högni vaknade till över tidningen, gjorde faderligt en avvärjande gest. ”Ja, jo, nä förresten. Inga våfflor. Är den där Halldór din sambo?”

”Ja, eller bara min vän, som sagt. Han har det andra sovrummet, han sov när vi kom igår kväll, och sover fortfarande.”

”Är du säker på att han inte bara har gått ut en stund?”

”Det betvivlar jag verkligen. Halldór har så vitt jag vet inte gått ut på flera veckor.”

”Jag tyckte att det var som om nån tittade in till oss i morse. Vaknade av att dörren stängdes.”

”Det är mycket möjligt, när han vaknar före mig väcker han mig ibland. Då måste han ha gått och lagt sig igen.”

”Mhm...” sa Högni, fortfarande med näsan i tidningen, och drack sitt kaffe.

När jag flög upp ur sängen och rusade ut på toa för att kissa, var de enda ljud som hördes från Dísas och Högnis frukostbord prasslet från tidningspappersblädder och smasket från käftar som mumsade på rostat bröd. Dísas stirrade sömnigt upp i taket, men vände huvudet precis för att få se mig skynda in genom badrumsdörren.

Jag sköljde munnen och tvättade mig i ansiktet med en varm tvättlapp. Jag hade drömt något hemskt som jag inte kunde komma ihåg. De ringar som brukade pryda mitt ansikte syntes inte för den rodnad som hade framträtt i huden från hårfästet vid tinningarna och ner på bröstet. Mina handflator var också rödflammiga, liksom ovansidan på händerna. Jag hade svettats så mycket medan jag sov att sängen var genomblöt när jag vaknade, och min kropp var kokhet.

Högni tittade upp när jag vacklade in i köket i pyjamasbyxor och t-tröja. Dísas önskade mig en god morgon och jag hämtade en tallrik och en mugg och satte mig ner. ”Är du sjuk?” frågade Dísas.

”Nej, knappast. Jag sov bara så dåligt.”

”Du har sovit länge också. Det är inte nyttigt att sova så. Man är helt väck i flera timmar. Jag skulle ha väckt

dig, men vi har nyss vaknat. Det här är Högni, Högni det här är Halldór.”

”God dag”, sa Högni och la igen tidningen. Han räckte fram näven och jag tog emot den.

”God dag.”

Jag väntade en kort stund på att Högni skulle komma med nästa bidrag till konversationen, men istället öppnade han tidningen igen och började läsa högt ur en artikel om att Isabella Rossellini hade varit på ridtur på Island och att uppmärksamma islänningar skulle hålla ögonen öppna, för att de kanske skulle få syn på henne ute i vimlet någonstans i helgen.

”Den här amatörmässiga attityden mot stora stjärnor som islänningar har är värdelös”, sa Högni. ”Av den här artikeln kan man utläsa att journalisterna sitter vid tipstelefonen och väntar på samtal från sina 150 tusen utsända – eftersom varje invånare i stan är sin egen korrespondent åt de där skitblaskorna – och ett tips om var man kan ta kort på Isabella Rossellini. Det är ett konstigt kändisskap, jag kommer inte ihåg nån film med Isabella Rossellini, även om jag är väl medveten om att hon är berömd – och till och med minns att jag har sett henne i några filmer. Men ingen av dem var tillräckligt minnesvärd för att jag ska ha titeln på tungan. Hennes mor däremot, Ingrid Bergman, jag skulle kunna räkna upp varenda en av hennes filmer för er. Bland annat filmen *Stromboli*, som Roberto, Isabelas far och Ingrids man, regisserade. Ingrid var i stort sett den enda professionella skådespelaren i filmen, Roberto skrapade ihop större delen av ensemblen i hamnen i nån

liten by. Det är en skittrist film och jag kommer inte ihåg mycket av den. Men jag kommer åtminstone ihåg vad den heter. Isabella är bara berömd för att vara sina föräldrars dotter.”

”Var hon inte med i *Wild at heart*?” frågade Dísa stillsamt med munnen halvfull av rostat omega 3-bröd med ägg.

”Blandar du inte ihop den med *Blue Velvet*?” svarade Högni. ”Nån biroll i *Blue Velvet*, jag tror hon var med i den.”

”Hon var gift med Martin Scorsese också, har jag för mig”, la jag till.

”Visste ni att Elsa Lund, karaktären som Laddi brukade spela i Hemmi Gunns pratshow förr i tiden, är döpt efter Ingrid Bergmans roll i *Casablanca*?”

Både Dísa och jag skakade på huvudet. ”Bra film i alla fall”, sa jag och bredde marmelad på skalken från omega 3-brödet, som var slut. ”*Casablanca* alltså.”

Jag tycker att de flesta sorters beröring är vackra. Slag, klappar, smekningar, även hugg. Stick tycker jag minst om, men till och med de kan ha sina rätta ögonblick. Det beror på vad som orsakar dem och vem som orsakar dem. Vissa människor skulle jag kunna röra vid på alla sätt och all hud, ben, hår skulle uppfylla mig med evig lycka.

Jag la mig på rygg i vardagsrumssoffan och tittade på luften omkring mig. Dísa var ute någonstans med Högni och jag var fortfarande försenad. Förstod i ärlighetens namn inte varför ingen hade ringt. Var det ingen som saknade mig?

Men jag var ändå lättad på många sätt. Jag hade ingen lust att förklara att jag var inlåst i min egen lägenhet. Jag har aldrig burit på någon särskild längtan efter att få förklara mig själv för andra. Helst vill jag bara vara för mig själv.

Drar upp byxbenet och kliar mig på vaden. Stönar och grymtar som en grottmänniska. Gäspar. Jag lutade mig tillbaka i soffan och tänkte på Hans Elías utanför mitt fönster. Hans Elías med pulkan och lådbilen och låglö-nemodern.

Fönsterposten var vitmålad och flagnade, trappen var i acceptabelt skick och trottoarplattorna var små, röda och

grå; asfalten var svart och husen låga och målade i olika färger. Mitt och Disas hus var rött och huset mittemot var blått, huset bredvid det var gult. Alla de här husen var tre våningar höga och bland de största i området. En del var knappt en hel våning höga. Förr eller senare skulle de försvinna för att skapa mer plats. Högst upp i backen låg kyrkan och längst ner låg havet.

Och över de röda och grå trottoarplattorna, som egentligen borde kallas tegelstenar, den här trottoaren var byggd av människohänder – över tegelstenarna jäktade stans invånare fram och tillbaka med varukassar, skottkärror fulla med jord, sjömanssäckar, harvar, direktiv, räkningar och regleringsbrev, opublicerade lagförslag och storslagna framtidsdrömmar som aldrig – ja precis, aldrig någonsin – skulle slå in. Här var platserna i tillvaron fördelade sedan länge, och det fanns inget utrymme för drömmar om någonting annat än det man hade mitt framför näsan.

Solen var halvvägs nere, sjönk röd och lila i havet, när det plötsligt bröt ut ett våldsamt sommarregn som fyllde rännstenarna. Från mitt fönster var det som om jag kunde se skymtar av sjöjungfrur i de strida strömmarna, det var glimtar av fiskskinn och människohud och min näsa och mun frammanade några års lukt från fryshus i ett annat land. Ofångade fiskslmsgudinnor med bar överkropp och besynnerliga kroppsöppningar. Och blixtsnabba glimmande reflexer i vattnet, i de sista solstrålarna, i lukten av fisksllem. Skimrande, strömlinjeformade kroppar med graciösa och snabba rörelser, fjälliga höfter och skuldror täckta med hud. Guanoprincipessor, men jag lyckades

inte urskilja om de simmade medströms till havet eller motströms i kyrkklockornas famn.

Jag såg ändå ingenting av det jag tyckte mig se. Satt på fönsterbänken och tittade upp på taken som inte rörde sig. Tyckte mig inte se någonting i dem.

Stannade i verkligheten och satte på teven. Mest längtade jag efter att lägga mig i sängen och somna. Hur som helst hade jag missat allting som spelade någon roll den här dagen. Dísá var ute någonstans. Dörren till hennes rum stod öppen och jag såg att sängen var obäddad. Hon hade säkert vaknat tidigt, som nästan alltid, rusat iväg ut i livet och haft en intressant dag. Hon hade kommit iväg ut i livet.

Jag funderade på hur Dísá bar sig åt för att gå ut och in medan jag satt fast. Men dörrhandtaget då? tänkte jag.

Jag fyllde en plastkanna med vatten och vattnade sommarcypressen, petade i jorden med fingret. Jag hade inte kunnat se att den var dålig på något sätt när Dísá anmärkte på det, men kunde lätt se att den ultravioletta lampan gjorde den gott. Den stod rak i ryggen som en general på väg i strid, med färg på kinderna och vind i håret. Jag lyfte upp kannan och lät vattnet flöda över bladen. Jag visste inte om det var bra för den. Kanske skulle man inte vattna på det viset. Trodde mig veta att växter hämtade näring ur myllan, att bladen hade mer att göra med något som kallades fotosyntes.

Jag reste mig och gick fram till bokhyllan. Slog upp fotosyntes. Vid uppslagsordet fanns det en hänvisning till syntes. Jag slog upp under s – syntes: ”Omvandling av

oorganiska ämnesföreningar (vatten och koldioxid) till organiska i autotrofa organismer (gröna växter) genom inverkan av solenergi, fotosyntes.” Jag hade inte en susning. Sannolikt betydde det bara att äta.

Sedan hämtade jag *Hemmets krukväxthandbok* och kröp till kojs.

Dísa var världens vackraste tjej första gången jag såg henne. Hon var glänsande svarthårig, och så finlemmad att jag rös till när jag föreställde mig att ett barn hade färdats genom dessa höfter. Dísa var lång och trots att hon verkade lite anal – på sitt eget kaotiska sätt – var det något majestätiskt över henne. Några veckor efter att Elsa blev påkörd av Nissan började Dísa nitiskt gå ut på krogen på helgerna och hon var jävligt skicklig på att hamna i trubbel. Jag fick höra att hon var den kvinna i stan som oftast åkte på stryk och som oftast bad om att få stryk. Det var ungefär då jag lärde känna henne ordentligt.

Hon höll i sig i bardisken, påtagligt full, borta i dj-hörnet på en sunkig liten pub. Hon tittade regelbundet upp i taket och pillade på glasen som hängde över disken så att det klirrade lätt i dem. Pillade på ett, tog tag i baren, pillade på ett annat, tog tag i baren, och varje gång höll hon på att ramla, slog emot barstolen bredvid så att man hörde en liten smäll när den dängde in i baren, samtidigt som hon själv gav ifrån sig ett andfått, skärande skri. Man kunde nästan urskilja en obskyr, ambient popslinga i hela uppträdet.

Till slut lyckades hon göra det som jag tror hade varit meningen hela tiden. Med visst besvär krängde hon upp

ändan på barstolen och la ansiktet i händerna som vilade på armbågarna, som i sin tur vilade på baren.

Inget av det här hade varit konstigt, om det inte hade varit för att det hände runt middagstid en onsdagskväll och att jag inte bara var den enda gästen där, förutom hon, jag satt dessutom bredvid henne. Det var ingen musik på och förutom hennes suckar och kurrandet från kaffebryggaren hördes inte några andra ljud där inne.

Jag hade kommit dit för att leta efter min dator, som jag hade glömt under ett bord på andra våningen kvällen innan. Killen som jobbade i baren hade gått ut i bakrummet för att leta efter den när Dísá öppnade dörren och steg in. Hon ropade med förnamn efter killen, som stack fram huvudet och log när han såg henne.

”Hej, får det lov att vara nåt?”

”Det är väl självklart att det får lov att vara nåt...”

”Ett ögonblick, jag måste bara leta lite till...”

”Nej, jag ska få lov att få nåt först.”

”Är det okej?” frågade killen och tittade på mig.

Jag var lite skärrad av att se Dísá i ett sånt tillstånd, jag kände till vem hon var men vi hade aldrig pratat med varandra. Jag visste vad som hänt med Elsa och hade hört att hon var ganska nedgången, men hade på något sätt aldrig kunnat föreställa mig att det var så illa som hela hennes uppförande gav intryck av.

”Javisst, inga problem, jag har ingen brådska”, jamade jag till bartendern och så beställde Dísá gin i rumsvarm cola. Bartendern blev tvungen att gå ut i bakrummet igen och hämta ljummen cola.

”Gin i rumsvarm cola?” sa jag.

”Ja, hurså?” sa Dísá och tittade på mig som om hon hade all världens anledningar till att önska livet ur mig.

”Det var värst vilken motherfucker du är”, sa jag. ”Det var bara det.”

”Vilken jävla idiot du är”, sa Dísá och jag svarade inte.

Det var i det ögonblicket som tystnaden började och Dísá satte igång att banka på glaset och försöka klättra upp på barstolen. När killen hade hittat min väska beställde jag en öl och gick och satte mig i ett hörn. Anledningen till att jag inte gick därifrån på en gång hade antagligen något med Dísá att göra, men jag är inte helt säker på vad. Jag hade en känsla av att jag inte borde gå på en gång, att jag borde hålla ett öga på henne, till och med passa på henne. Hon verkade så värnlös på något sätt, och det väckte moderliga känslor hos mig. Jag kände medlidande med henne för att hon hade förlorat sin dotter. Och det rådde konsensus på alla barer i Reykjavik om att hon hade det jobbigt, vilket självfallet gjorde henne mer benägen än annars att utsätta sig för våld.

Hon grimaserade efter varenda klunk ur glaset. Ibland knep hon ihop ögonen och böjde huvudet darrande bakåt som om hon var på väg att spy över baren, skakade sedan på sig lite grand och drog upp axlarna mot öronen medan hon samlade sig igen.

Jag hade själv förlorat min morfar den våren. Han var den första människa jag kände som hade dött, och jag hade ägnat nästan hela sommaren åt att grubbla över vad

jag tyckte om döden. Kanske var det delvis därför jag inte gick, något slags fascination för den här unga kvinnan som hade tvingats begrava sitt barn på någon kyrkogård någonstans och sedan måste fortsätta att andas.

Det var fullsatt med gråtande folk på morfars begravning. Alla släktingar på min mammas sida är rätt så långa, kraftigt byggda och feta, och jag blev märkligt berörd av att se alla dessa tungfotade, valformade jättar sitta i kyrkbänkarna och vrida sig hulkande. Jag vet fortfarande inte om jag grät för att morfar var död, eller helt enkelt för att den där synen var så förvånansvärt gripande. De runda, rödmosiga och plaskvåta ansiktena. Jag hade aldrig sett någon av dem gråta förut. Allt detta späck, allt fläsk, ödemen, rödbrusiga och fetmasvettiga uppsyner – jag fick en känsla av att när de grät på det sättet så höll de bokstavligen på att falla isär i rynkorna, att de vilken sekund som helst kunde spricka i småbitar och det skulle visa sig att det inte fanns någonting mer inuti dem än tårar, snor och sorg.

Själv satt jag i tredje bänk på höger sida, morfars barn satt längst fram, jag satt ensam med pappa. Mitt under griftetalet stirrade jag på min medelålders morbror som satt till vänster i första bänk, bredvid mamma. När jag snyftande lutade huvudet la jag märke till att hans strumpor hade hasat ner och blottade ett tjockt lager av fotledsfläsk. Jag hade aldrig sett fotledsfläsk på en man förut, och när han vickade på fötterna började det gunga i fläsket så att det svallade ner över skokanten. Jag har sällan långtat så starkt efter att få tillhöra en grupp, att själv flöda över

av ister och späck. Att inte vara en liten stackare med kroppskonstitution från pappas släkt.

När jag reste mig och beställde en till öl reste sig Dísa också och raglade bort till mitt övergivna bord. Det kändes som om hon vände sig om mot mig och borrade ögonen i nacken på mig. När jag gav bartendern mitt betalkort hörde jag att hon drog fram en stol och satte sig ner. Jag vände mig om och såg att hon hade satt sig på platsen mitt emot min. Ett ögonblick tittade jag på hennes nacke, som hon hade glott på min, och funderade på vad tusan hon menade med att sätta sig där och om jag borde sätta mig någon annanstans. Så full som hon var kunde hon knappast vara ute efter något annat än att tigga om slagsmål eller sex. Jag var inte direkt intresserad av att slåss och hade ingen särskild lust att ha sex med en kvinna som luktade som gin i ljummen cola, även om hon var vackrast i världen.

Efter några tvekande steppdanssteg vid baren gick jag beslutsamt tillbaka till bordet och satte mig på min plats. Hon satt med halvöppen mun och hennes mörkbruna ögon flöt på skaft utanpå ansiktet.

Hon inledde vår bekantskap med att drämma till mig med knytnäven. Som tur var var hon varken särskilt stark eller speciellt nykter. Hennes nätta näve snarare gled av än slog i mitt kindben. Men när jag försökte väja för slaget lyckades jag på något sätt välta min stol samtidigt, och för oinsatta – som det inte fanns några av inom synhåll – hade det kunnat se ut som om hon hade slagit ner mig.

Jaha ja, tänkte jag där jag låg på golvet vid dörren. Hon verkar åtminstone inte vilja ha sex med mig. Jag kunde inte för all vilja i världen bli arg på henne och det var minst lika omöjligt att lämna henne. Jag väntade några sekunder på golvet, anlade en håglöst sur min, reste mig, ställde upp stolen och satte mig igen. Hon tittade inte åt mitt håll längre, utan med goda marginaler högt ovanför mitt huvud. Samlad, som om hon inte brydde sig det minsta. Jag bestämde mig för att inte göra något väsen av det hela, plockade upp en dagstidning och började läsa. Koncentrationen var lika med noll, jag tittade ideligen upp för att se om hon hittade på något. Jag var inte helt beredd att erkänna att jag var rädd för henne, men jag hade inte heller någon lust att få ett till slag i ansiktet.

Bartendern stod vid baren och tittade rakt på mig som om han ville fråga om allt var okej, om jag hade läget under kontroll. Jag lyfte ena handen för att visa att det var acceptabelt och att han inte behövde oroa sig. När jag släppte ner handen igen såg jag att Dísa hade börjat titta på mig i ögonvrån. Hon spände blicken i mig, sedan på sitt glas, och så på mig igen. Hon stoppade ner två fingrar i glaset så att det flyttades närmare bordskanten. Bartendern verkade inte ta hänsyn till min vink och började gå åt vårt håll. Dísa såg på mig igen, höjde ögonbrynen och stirrade. Sedan puttade hon glaset lite längre.

”Det händer ingenting här”, sa hon plötsligt. ”Det här haket är helt dött.”

Hon puttade glaset över kanten så att det gick i tusen bitar på golvet. Bartendern, som hade kommit ända fram

till oss, suckade, drog sedan efter andan för att skrika för full hals: "Dísa! Vad fan är det med dig?"

"Dra åt helvete", sa Dísa och tände en cigarett.

"Dra åt helvete kan du göra själv, jag kan inte ha dig här om du inte kan skärpa dig."

"Då går jag bara nån annanstans. Du är inte den ende i stan som säljer alkohol."

"Ja, stick och brinn bara. Såna här affärer tjänar jag inget på."

Dísa fnös. "Hänger du med?" sa hon och såg på mig.

Det var aldrig någon tvekan. Det kändes som om jag var fastbunden vid henne. Som om vi var intrasslade i samma navelsträng. Jag reste mig upp och lallade efter henne ut. Hon stannade till i dörren och ropade över axeln: "Eggert!"

Eggert vände sig om och Dísa räckte honom långfingret, med fingrarna hopknycklade av fylla och förtvivlan.

Jag var ensam hemma och då knackade det på dörren.

Jag stirrade förvånat på det trasiga dörrhandtaget, slickade på fingertopparna och skrapade av de sista omelettbitarna från tallriken, sög i mig bitarna från fingrarna. Jag reste mig och gick och la mig på knä vid dörren. Stack in de renslickade fingertopparna i brevinkastet och tittade ut.

”Hallå?” sa jag genom brevinkastet.

”Ha-allå?” svarade det blåklädda skrevet på en man lite frågande. ”Jag har post till Halldór Sigurðsson.”

”Ja. Det är jag”, svarade jag mansskrevet. ”Jag är herr Sigurðsson.” Jag rörde parkettgolvet med knäna, som för att få det att verka som om jag tog ett par tvekande steg. Brevinkastet var av glänsande stål med vassa kanter som man skulle kunna skära sig på med lite god vilja.

”Om du kan vara så vänlig och öppna åt mig så ska jag ge dig posten. Det ser ut att vara en bok.”

Jag tvekade. Om jag förklarade för honom att jag var inlåst och inte gjorde något åt det – trots att jag hade blivit alldeles för sen – då skulle han kanske tro att jag var lite konstig. ”Kommer inte paketet in genom brevinkastet?” sa jag.

Han kastade paketet helt ambitionslöst mot brevinkas-

tet, bankade på dörren med det. ”Nej, det tror jag inte”, sa han sedan med skrevet. Jag blev riktigt irriterad på att han inte ens försökte. Drog in fingrarna så att brevinkastet stängdes. Gjorde en grimas och kliade mig på låren med båda händerna, med knutna nävar. Slog sedan upp brevinkastet igen och sa:

”Kan du inte försöka?”

Han var snabb i repliken och svarade uppretat:

”Kan du inte bara öppna?”

”Jag skulle helst vilja att du försökte få in paketet genom brevinkastet först”, sa jag.

”Du måste betala fraktkostnad för det här”, sa han.

”Är du orolig för att mitt betalkort inte kommer igenom brevinkastet?”

”Betala först. Sedan ska jag försöka få igenom paketet.”

”Jaja, okej då. Ett ögonblick.”

Jag stängde brevinkastet och reste mig upp under samma andetag. Att jag inte kunde få upp dörren var bland det underligaste jag hade varit med om dittills i mitt liv, men jag är inte säker på att jag förstod det. Inte helt och hållet i alla fall. Jag var så inåtvänd att världen hade svårt att tränga sig in i mina tankar.

Min kavaj hängde i tamburen och där fanns mitt bankkort. I en läderplånbok tillsammans med ett donationskort, ett kort till simhallen och ett kreditkort där giltighetstiden hade gått ut för länge sen, men trots det hade jag fortfarande inte betalat av de sista skulderna.

”Vad kostar det?” frågade jag när jag låg på knä framför brevinkastet igen.

”Öhh...” sa brevbärarskrevet och bläddrade i några papper. ”Åttahundrasextio kronor.”

”Vad är det egentligen i paketet?” sa jag exakt i samma ögonblick som jag var på väg att sticka in mitt kort genom den glänsande luckan.

”En bok, tror jag”, svarade skrevet.

”Ja, du har sagt det”, sa jag. ”Men vad är det för bok, vem är det som har skickat den till mig? Jag kan inte minnas att jag väntade nån bok idag.”

”Det är från Amazon.”

”Nätbokhandeln?”

”Ja, vad annars?”

”Inget särskilt”, sa jag och ryckte på axlarna så att han inte såg. ”Bara för att vara säker.” Sedan gav jag honom betalkortet.

Paketet gick naturligtvis inte igenom. Det var antingen för stort eller så var brevinkastet för litet. Brevbäraren och jag visste ingen råd.

”Vad vill du att jag ska göra?” sa brevbäraren.

”Jag vill att du stoppar in paketet genom brevinkastet”, svarade jag.

”Kan du inte bara öppna dörren?”

”Nej. Dörren förblir stängd.”

”Vad är det här för dumheter? Jag har annat att göra idag än att stryka dig medhårs.”

Jag fick en känsla av att han talade med fler än mig. Att han var allmänt trött på att stryka folk medhårs, att han tyckte att han visade sina medmänniskor – i allmänhet – mycket större fördragsamhet än vad de förtjänade.

Kanske hade han någon närstående som hade satt i system att utnyttja hans snällhet.

”Jag skulle med glädje vilja vara så snäll, det är inte det. Lita bara på mig när jag säger att det inte är nån bra idé att öppna den här dörren.”

Brevbäraren var tyst. Vi la naturligtvis pannan i djupa veck båda två. Så det knakade. Det fanns fönster som gick att öppna i lägenheten, men inget av dem fanns på bottenvåningen.

”Men om du öppnar paketet. Då kommer det kanske igenom”, sa jag till slut.

Han slet bort alla lager av papper runt boken, tog bort korkhörn och pappemballage. Boken passade perfekt i brevinkastet och blev bara en aning klämd på vägen in till mig. Till den kunskapstörstande famnen.

”Tack”, sa jag.

”Varsågod, herr Sigurðsson”, sa brevbärarskrevet och skyndade sig iväg. Jag lyssnade när han gick nerför trappan och ut genom porten, lyssnade på hur den trasiga dörrstängaren ven och tjöt när porten slogs igen.

List och lömska hopkok under femtusen år av dr Gunnlaug Óskarsdóttir, idéhistoriker, handlar om berömda brottmål i historien där det har förekommit gift. På baksidan av omslaget stod det:

”Dr Gunnlaug Óskarsdóttir är välkänd på Island för sitt folkliga grepp på idéhistorien. Samtliga av hennes böcker *Stora och små steg – lustiga incidenter inom forskningen*, *Vem är på lyset – elektrifieringens historia* och *När jorden*

var platt blev bästsäljare i kategorin allmänna ämnen. Dr Gunnlaug är nu tillbaka med sin mest spännande bok hittills. *List och lömska hopkok under femtusen år* är både historien om människosläktets outtröttliga mordlystnad och en oerhört intressant botanikbok. Boken är rikligt illustrerad med bilder av växter, giftkokare och förgiftade offer. Dessutom ingår en 40-sidig bilaga med beskrivningar av de vanligaste tecknen på förgiftning.”

Bokens omslag pryddes av en målning, som enligt texten på smutstitelbladet hette *Sokrates död* och var målad av Jacques-Louis David. Bilden föreställer förtvivlade, vita män. Det lär väl vara Sokrates vänner. En av dem håller i Sokrates lår och en annan räcker honom giftbägaren samtidigt som han gömmer ansiktet i andra handen av skam och sorg. Sokrates själv sitter på en brits och verkar helt orädd. Han håller fram ena benet som om han tänkte resa på sig, pekar rakt upp i luften, han har bar överkropp och ett vitt skynke, stort grått skägg och högt hårfäste. Han verkar varken blekna eller klaga. Ändå är hans död tillräcklig anledning för en hel hop vuxna män att falla i gråt.

”Kriton, vi är skyldiga Asklepios en tupp. Betala skulden, och glöm inte bort det”, sa Sokrates i samma ögonblick som han drog sitt sista andetag. Kriton var en av männen på bilden, även om jag inte kunde se vem av dem han var. Det fanns ingenting i bilden som antydde det, ingenting som jag kunde se. Asklepios var inte med på bilden. Han var medicinalväxternas gud och folk skulle

ge honom gåvor om de använde hans växter. Odörten var en av dem, och dess gift drog Sokrates in i döden. Jag föreställer mig att Sokrates uppsträckta finger på Davids målning pekar på Asklepios, och att Sokrates därför lika gärna kan vara på väg att säcka ihop av giftet på britsen som att resa sig.

Jag tog bort plasten runt boken och på fliken på insidan av skyddsomslaget fanns det en bild av dr Gunnlaug. Hon var mellan trettio och fyrtio, smal med långt ljust hår och otroligt vackra anletsdrag, en jungfru skär. Ett par glasögon vilade på näsan, men hon blickade ut över dem som om de snarare var smart rekvisita för syns skull än ett måste på grund av synfel. Hon bar en urringad blus med en stor krage som nådde ända ner till bröstvårtorna. Dr Gunnlaug var både uppnåelig och ouppnåelig på samma gång. I den andan lät jag mina fingrar glida över bilden, som var tillräckligt liten för att jag skulle kunna klappa henne faderligt på kinden samtidigt som fingrarna gled ner i hennes inbjudande urringning. Jag undrade om det var under en idéhistorikers värdighet att få sitt foto retuscherat i ett bildbehandlingsprogram för att se bättre ut. Ta bort finnar och förlänga ansiktet en smula så att det såg smalare ut. Förstärka ögonfärgen, lägga till en reflex i pupillen, tona håret ljusare, räta till näsan. Inga så radikala förändringar att de skulle märkas vid första anblicken. Hon kanske bara var fotogenisk. En del blir snyggare på bild. Och kanske, tänkte jag, kanske är dr Gunnlaug helt enkelt den gudomliga knockout som hon ser ut att vara på bild. Kanske hade hon blivit vacker av läsning.

Det hade börjat vina i världen utanför lägenheten när jag slutade fundera på boken. Antagligen hade jag köpt den på nätet i något infall. Jag var tacksam mot mig själv för att ha gjort det, den verkade intressant. Jag la ifrån mig den på köksbordet och gick ut i vardagsrummet för att vattna sommarcypressen.

Det finns ingenting som är enkelt när man ska berätta om ett barns död. Den naturliga melodramatik som utmärker såna berättelser gör att berättaren längtar efter att ta till märkliga stildrag, säga att barnet dog på stört och att hjärnan rann ut på gatan – gå längre än nödvändigt för att slippa sentimentaliteten, *melodramatiken*. Men ett barns död för alltid med sig mycket kuddgråt, melodramatiken är den enda verkliga sanningen, och gråtmildheten är ofrånkomlig.

Det är en enorm missuppfattning att tiden skulle läka några sår. Tiden lindrar inte ens. Det skulle kunna gå tusen år men Elsa förblir alltid lika död. Och även om världen glömmer henne snabbt förändrar det ingenting av det faktum att hon inte fick bli vuxen. Just det, hur snabbt hon glöms bort av världen, är kanske det viktigaste som de som stod henne närmast behöver påminnas om, att hon är precis så död, borta, slut – poff bara! som om det aldrig hade funnits något barn där.

När Dísá råkar få se kort på Elsa, eller när utdraget från kontot med pengarna hon fick i doppresent dimper in genom brevinkastet, blir Dísá inte påmind om att hennes barn har funnits utan om att hon är död och glömd. För om fotoalbumet och banken verkligen mindes henne, då skulle korten ha suddats ut och pengarna gått upp i rök. När Dísas vänner, och Dísá själv, passar sig så att de inte pratar om att Elsa har dött, så är det först och främst för

att hon *inte får* finnas. Hon får inte ha funnits, och hon får inte bli till igen. Om Elsa Björt skulle ha funnits är hon nämligen död, och om hon skulle ha dött är livet helt enkelt inte särskilt mycket värt.

Det här är den vansinnigaste sortens sentimentalitet en människa kan tillåta sig. Det är en undanflykt att visa sån hjärtlöshet.

”En vis man har sagt att näst efter att förlora sin mor, finns det inte mycket som är nyttigare för ett litet barn än att förlora sin far.”

”To lose one parent, Mr. Worthing, may be regarded as a misfortune; to lose both looks like carelessness.”

Retorik och tingeltangel. Vi letar efter blod, inte sirater eller krusiduller. Det räcker med sånt nu. Det räcker med tillgjordhet.

Det hände i en av förorterna. Exakt var är ovidkommande. Det var i mitten av september och det hade regnat och började bli frost – ovanligt tidigt, vilket fick en skrämmande symbolisk betydelse i det här fallet – så det fanns isfläckar längs gatorna som dödsfällor för små och stora änglar, feta, svettiga, motbjudande fartsyndare med högt hårfäste och rökarandedräkt. Hösthimlen skiftade i olika färgkombinationer under dagen, men den var alltid överväldigande, antingen det var med tunga, gråaktiga molnbankar som verkade vara på väg att slänga sig ner

mot jorden för att kväva jordborna på samma sätt som kuddar kväver gamla tanter i deckare, med lugnande blå-lila-röd skymning eller med himlastormande norrsken.

Dísa kom en timme tidigare än vanligt, för att kunna vara med på hej då-kalaset. Det bjöds på chokladtårta och äppelsaft åt barnen, kaffe åt Dísa och dagmamman.

”Jag kommer att sakna henne *så* mycket. Det blir tomt efter den lilla gullungen”, sa dagmamman och strålade av uppfostningsljuvlighet, medfödd kärlek till alla som har krupit från modersskötet ut i världens osjälvständighet. ”Hon har varit som ett ljus ända sedan hon började.”

Som ett ljus. Tänk er! Det var givetvis medan man fortfarande fick lov att prata om Elsa, medan folk fortfarande mindes henne. Idag skulle ingen säga att hon var som ett ljus, inte ens att hon hade varit som ett ljus. Än mindre att någon skulle säga att det var ”tomt efter den lilla”.

Barnen glufsade i sig tårtan som om det var den sista bit mat de någonsin skulle få, chokladen smetades ut i ansiktet och i sockerberusade skrattanfall sprutade de tårtbitar över bord och tallrikar, ner i äppelsaften och i ansiktet på varandra. Dagmamman flängde oavbrutet runt, kastade ner ett barn i vagnen samtidigt som hon matade ett annat/bytte blöjor på köksgolvet/smällde i sig en skvätt kaffe och en bit tårta/log generat men varmt mot Dísa, som plötsligt insåg att det inte hade varit någon bra idé att komma tidigare.

Hon kände sig bara generad, kände inte de här barnen – förutom Elsa förstås, som visade sin brist på social mognad genom att strunta i sin mor och istället skratta

tillsammans med de andra barnen i sockerfylleriet. Dísa reste sig upp och gick fram till fönstret och tittade ner på parkeringsplatsen utanför. Det hade börjat regna.

”Vi borde kanske börja tänka på refrängen”, sa Dísa till dagmamman när hon tyckte att det verkade som om flickan inte klarade av mer tårta, nerkletad med chokolera och hysterisk som hon var.

”Va, ska ni redan gå?” sa dagmamman.

Samtidigt som Dísa var för blyg för att stå ut med att sitta lite vid sidan av på ett ställe där hon inte hade anledning att vara, var hon för blyg för att bara gå när någon bad henne om det motsatta.

”Nä, jag kanske ska ha lite påtår”, sa Dísa, förlägen över sin egen blyghet, och suckade eftersom det var solklart att Elsa skulle hålla familjen vaken långt in på natten med gråt och skrik av sockerbaksmälla.

Det blev så att Dísa satt kvar en timme efter stängningstid och pratade med dagmamman, som hade fullt sjå med att ösa godsaker i Elsa medan hon underhöll Dísa med småprat. Hon var uppenbarligen också uppskruvad efter en arbetsdag med fem vilda småttingar och verkade ha svårt att varva ner. Gick upp och fixade något titt som tätt, tog ut en kyckling ur frysen/satte på mer kaffe/torkade borden/skyfflade upp leksaker och slängde in dem i lekrummet. Dísa funderade på om det att umgås med barn hela dagarna hade den inverkan att man började identifiera sig med deras otålighet och därför alltid brann av entusiasm och arbetsiver.

Till slut tog dagmamman farväl med orden att de hade en stående inbjudan att komma och hälsa på, och om Díska skulle få fler barn, "lika förtjusande" som Elsa, skulle de vara kärkomna gäster hos den här dagmamman – till sist gav hon Elsa Björt en liten avskedspresent. "Det är inget märkvärdigt, öppna det när ni kommer hem..."

Ute i duggregnet står Díska vid sin bil med Elsas paket under ena armen och hennes ryggsäck – med ombyte, regnkläder, en målarbok full med smileys – under den andra och letar efter bilnyckeln i fickor proppfulla med mynt, cigaretter, betalkortskvitton, vantar och andra småpryttlar. Díska hade en enastående förmåga att tappa bort sina nycklar i de stora kappfickorna, de hamnade alltid närmare och närmare något slags oändligt djup botten, trasslade in sig i trådar och satt fast hur man än drog i dem. Det spelade ingen roll hur mycket Díska än kämpade med att lära sig att lägga bilnycklarna i halvtomma fickor – eftersom hon säl-lan kom ihåg det så kom hon inte ihåg det när hon började leta efter dem, och hon hittade dem inte förrän hon hade tömt ut allt ur de fulla fickorna och övertygat sig om att de måste ligga i någon mer okonventionell ficka – som en skjortficka, eller till och med en bakficka när inget annat fanns att välja på.

På det sättet stod Díska och tappade avskedspresenten och ryggsäcken om vartannat medan hon tömde ut fickorna på biltaket, ett fullständigt kaos från topp till tå, irriterad och full av påträngande nikotinbehov.

Och då hände det. Hon hittade inte bilnycklarna men

upptäckte att Elsa var försvunnen. Hon hade sprungit bort. Men Dísá anade inte vad ”dunk”-ljudet var innan hon hörde tjutet från bromsarna och Elsa Björt hade slungats iväg med världens kraft. När Dísá till slut vände sig om hade Elsa landat i en snödriva, med vänster ben brutet så att det låg uppåt längs ryggen och över hennes ena axel. Ansiktet var begravet i snön, men hon var så död att man kunde se den frusna skräckminen skina genom huvudet och böja sig spegelvänt upp i nacken, och hennes mörka hår flaxade omkring i luften av blåsten. Det blåste så mycket att Dísá trodde att hon skulle tappa markkontakten med isfläcken när knäna vek sig under henne, att hon faktiskt höll på att blåsa bort. Det var inte mycket som hände, men det hände så långsamt att hon åldrades fort. I blåsten. Med blicken på dödsminen. Elsa såg ut som om hon morrade och hon fortsatte bli röd i ansiktet av snön långt efter att hon hade dött. I blåsten. Med det rödfrusna ansiktet morrande spegelvänt.

Lång tid efteråt tyckte Dísá att hon inte hade vaknat till förrän en månad senare när hon hade flyttat hem till sina föräldrar, gjort slut med pojkvännen och begravt barnet och proppat i sig all den mat som hade kommit i närheten av hennes käft sedan Elsa dog. Det hon mindes var att hon inte mindes någonting. Det var som om hela korttidsminnet hade svikit henne. Hon tänkte ständigt på hur underbar dagmamman hade varit och funderade på hur många timmar Elsa hade tillbringat hos henne, och om hon, Dísá, borde ha dåligt samvete över att ha lagt sin dotter i den där kvinnans händer – oavsett hur

underbar hon var – eftersom hon bara levde i drygt tre år, men hon kunde inte förstå hur hon skulle ha levt om hon hade varit hemma, även om hon mycket väl visste att hon hade förutsättningar, att hon mycket väl hade kunnat kräva att någon skulle ha försörjt dem, hon hade *kunnat* bo hos sina föräldrar, det rädde det inga tvivel om – och under alla dessa tankegångar lyckades hon aldrig komma ihåg om begravningen var idag eller imorgon, vilken tid den började (eller vad klockan var i största allmänhet), var hon borde stå och åt vilket håll hon borde gapa av förundran och sorg.

Hon vaknade till av att en ung man i kostym svingade en ljushårig flicka runt omkring sig, lekte ”helikopter” eller ”karusell” genom att hålla henne i händerna och snurra runt så att centrifugalkraften drog i flickans fötter och lyfte henne – plötsligt tappar mannen taget och flickan flyger iväg, landar i en trappöppning och försvinner ner till nästa våning. Det var lagom roligt och låg tillräckligt nära och var samtidigt tillräckligt avlägset för att vätskorna i hennes kropp skulle börja flöda igen, de var visserligen långsamma och tunga, trögflytande och hopklumpade, men de rörde åtminstone på sig tillräckligt mycket för att hon skulle få en antydning till leende i mungiporna. Det hela var en reklamfilm på teve som hade något med alkohol och bilkörning att göra, och den diskuterades i debattprogram för att den hade ”orsakat folkstorm”. Då lossade Dís tyglarna och gapskrattade så att hennes föräldrar hoppade högt. Det fanns tre reklamfilmer, det här var den första, i den andra var det ett barn som hoppade

ut från en balkong och i den tredje var det en man som på grund av brist på uppmärksamhet knuffade ner en kvinna för en trappa. ”Vi kommunicerar ett budskap till folk som vi anser att de behöver”, sa Trafikverkets representant.

Dísa skrattade inte länge, men tvärtemot vad hennes föräldrar hade väntat sig efter chocken blev hon inte hysterisk och brast inte ut i gråt, istället tystnade hon bara lite i taget, och började till slut kallprata lite lätt.

Ovanför skrivbordet i vardagsrummet hängde det en stor bild av Humphrey Bogart i *Casablanca*. Han hade ett glas i handen och ett desperat uttryck i ansiktet. Han hade inte druckit på årtal. Inte sedan han såg henne sista gången. Och så dök hon upp en dag, gift med en annan. Bogart började dricka igen den kvällen och när den svarta pianisten Sam kom fram till honom och frågade vad som stod på, svarade Bogart: "Av alla syltor i världen kliver hon in på min."

Jag hängde upp den här affischen för att påminna mig om något. Jag vet inte riktigt vad det är, inte exakt, inte vad det heter, men det finns i Bogarts ögon. Hela världen är upp och ner, han har just upptäckt att hela hans liv ligger i spillror, och har gjort det sedan hon lämnade honom. Men det finns något uppriktigt där. Som om alla meningar borde börja med orden *trots allt*. Affischen ska påminna mig om det där trots-alltet.

Klockan närmade sig midnatt och det var inte många som passerade i mörkret utanför fönstret. Ändå hördes det ljud från bilar tre, fyra gånger i minuten.

Jag vände mig mot Dísá och frågade: "Om jag erbjöd dig pengar för att du skulle säga till dina tjejkompisar att

du hade legat med mig och att jag hade stor kuk och var en fantastisk älskare, vad skulle du svara då?”

”Erbjuder du mig det?”

”Svara först.”

”Jag kunde alltid säga att jag skulle göra det, men sedan låta bli. Du skulle aldrig få veta om jag talade sanning.”

”Du skulle alltså ljuga för mig?”

”Jag skulle inte göra det, men jag skulle kunna. Skulle du kunna lita på mig?”

”Jag kunde förstås anpassa lönen efter hur dina ord förräntades.”

”Vad menar du?”

”Om jag erbjöd dig femtusen kronor för varje tjejkompis som hoppade i säng med mig det närmaste halvåret, vad skulle du svara då?”

”Femtusen? Är inte det lite lite?”

”Okej, tiotusen, hundratusen, det spelar ingen roll, det är principen jag pratar om.”

”Pratar du om nån särskild kompis?”

”Nej, jag pratar om det här rent principiellt. Skulle du ta emot pengar för att tutta ihop mig med dina kompisar?”

”Sannolikt inte.”

”Inte ens om jag var väldigt deppig och behövde mer ömhet/kärlek?”

”Jag skulle åtminstone inte ta emot pengar för det.”

”Men om jag hotade med att äta upp cypressen om jag inte fick ligga med nån av dina tjejkompisar, skulle du överväga det då?”

”Tänker du börja tjata om min blomma igen.”

”Äh, glöm det.”

”Inga problem! Jag har redan glömt det. Jag ska göra te. Vill du ha?”

Jag suckade. ”Nej, inget för mig, tack.”

Dísa gick ut i köket medan jag satte mig i soffan och satte på teven. Jay Leno höll på att avsluta sitt program på betalkanalen SkjárEinn, han tackade Kirsten Dunst, mannen som biter hästar och bandet *Bitter Angst* för att de hade varit med och räknade sedan upp några stora stjärnor som skulle komma nästa kväll. ”Good night everybody, stay tuned for Conan.” Och så reklam.

Jag var lite orolig. Jag tittade på Bogart-affischen, sedan på blomman. *Trots allt*. Jag var antagligen tvungen att komma på något sätt att leva med den där växten. Jag flyttade mig ungefär två ändor i soffan för att komma närmare den. Så klappade jag den på bladen. Det var som om den blev mörkare när det blivit kväll. Kanske var det bara belysningen, men jag var inte säker. De där otäcka egenskaperna den hade, att kunna få omkull stora starka karlar för gott var visserligen respektingivande. Och gav den karaktär. Om jag var rädd för den måste jag också ha respekt för den.

Men det måste gå att hitta på ett bättre namn än *sommarcypress*. Något som anstod det svärmod som den spred. Kanske något i stil med ”dödscypress” eller ”skelettscypress”, ”spybuske”, ”dödsstöt”, ”du-förgäter-mig-ej” eller

till och med ”det-här-kommer-du-att-ångra”. Vadsomhelst utom sommarcypress.

Rädslan för växten var inte den enda som fanns i huset. Jag hade i viss mån börjat bli rädd för Dísá. Att se hur hon levde sitt liv som om hon behövde använda alla sina krafter för att överleva varje dag, att se henne ta sig igenom förlusten av ett barn, och kämpa för att fortsätta utan att ta någon medicin eller träffa en psykolog, utan att bli försupen eller hysterisk, att se Dísá rätt och slätt, ta ett steg i taget enligt något slags ytlig logik. Se henne sätta upp sina lappar, göra tabeller och räkna ut vad vi var skyldiga varandra. Veta att hon aldrig glömde att laga mat eller städa när det var hennes namn som stod på listan. Att se henne handla ekonomiskt och förnuftigt. Och när det hände, någon enstaka gång, att hon log riktigt innerligt kunde jag knappt andas av lycka, och fick lust att dra med henne ut i vida världen på jakt efter äventyr. Fick lust att simma i havet med henne, sova vid hennes sida på poeten Sigurður Breiðfjörðs grav, hoppa bock med henne genom centrum, dricka öl med henne på alla barer och ligga och gosa invirad i henne och doftande rena sängkläder tills vi slog upp ögonen när posten ramlade in genom luckan.

Dísá kom in i vardagsrummet igen med båda händerna runt sitt rykande heta mangote. Jag log mot henne när jag såg att hon verkade paff.

”Vad gör du?”

Jag hade böjt mig över blomman och stoppat in ett blad i munnen. Det smakade beskt och det rann saliv från tungan ut på bladet.

”Jag bekantar mig med växten”, svarade jag.

”Jag ser det.”

”Vi ska försöka vara vänner.”

”Varför då?”

”Vi är ensamma”, svarade jag.

Då log Dísa från djupet av hela sin själ och hjärta.

Högni lägrade Dísa med en gorillas styrka, en katts smidighet och en orms list. Dísa lät sig bara bli tagen. Hon lät sig helt enkelt luras till multiorgasm efter multiorgasm, bara stönade och skrek som om hon aldrig hade varit med om något liknande. Högnis trygga händer kastade henne hit och dit, lyfte henne upp och ner, drog henne fram och tillbaka, smekte henne kors och tvärs och åt höger och vänster och åt alla håll och kanter. Högni höll tillbaka sin utlösning med tantriska knep, han var vältränad av daglig simning – ibland, kanske en gång i veckan, simmade Högni till och med i havet – och när egenskapen att ha evig erektion förenades med oerhörd uthållighet skapades förutsättningar för makalös kroppslig njutning. Högni var både anabolisk och sinnlig. Han beundrade sin egen förmåga utan att skryta med den, och varje gång Dísa började skaka och darra, när rodnaden på hennes kinder djupnade och ögonlocken darrande slöt sig, när Högni kände muskelryckningarna spela ojämnt, kraftfullt och i otakt upp längs hennes rygg uppfylldes han av enorm självbelåtenhet och hamrade kuken dubbelt så fort in och ut ur Dísa, grävde sig djupare och djupare in i hennes blodsprängda sköte. Dísa kunde inte annat än skrika, hon tjöt av njutning, och när hon tyckte att hon inte klarade

mer kände hon hur ännu en stjärnsmäll med orgasmer slog ner i henne.

Fem minuter efter att Högni hade kommit över hennes bröst slocknade Dísá. Hon var helt färdig.

Jag stod mitt på vardagsrumsgolvet och stirrade ut i luften och plötsligt tyckte jag att huset inte kändes särskilt stabilt. Jag erinrade mig hur jag hade sett folk braka genom många våningar på film. Först föll de genom en svag punkt i golvet, en våning neråt, och tyngden och farten gjorde att de föll igenom till nästa våning också, och så den ena efter den andra tills de kom till bottenvåningen. Det var ju komedier men det är inget skämt att förstöra ett hus helt och hållet på det viset. Bostadsrättsföreningen skulle få betala för skadorna i många år. Dessutom lär den som faller så knappast resa sig upp under den närmsta tiden.

Jag stod mitt på vardagsrumsgolvet och föreställde mig hur det bildades spindelvävslika sprickor i taket, fanerskivorna flisades sönder och blev till smulor finare än mjöl när en störtförvånad man rasade ner på min våning, brakade i golvet och nätt och jämnt hann titta förvånat på mitt skräckslagna ansikte innan golvet öppnade vägen för honom ner till nästa våning. Ja, eller en flygel! Hade jag inte sett en flodhäst göra det i en dansk film? Eller kanske en noshörning. Noshörningshorn är visst bra mot infertilitet, bättre än pandapittar – som är bland det bästa man kan få.

Det har gått två veckor sedan jag senast gick ut ur huset. Utan att jag var riktigt klar över varför var jag halvt om

halvt ängslig – både för att gå ut och för att vara kvar hemma. Undrar om något har förändrats där ute, tänkte jag, och kom fram till att det var tämligen osannolikt att något skulle ha förändrats. Förmodligen var allt sig likt.

”Oförändrat?” stakade jag för mig själv och gjorde en ogillande min inför ordet. ”Odjur!” utbrast jag omedelbart till min förvåning och tog mig för munnen som om jag hade försagt mig. ”Som om det som inte är djur är monster?” Jag stoppade ordet bakom örat, det kunde komma till användning senare.

När jag till slut hade blivit övertygad om att taket sannolikt inte skulle rasa medan jag stod och glodde på det (som en fåne), satte jag mig vid skrivbordet och försökte vara ensam i världen. Om jag lyckades övertyga mig själv om att det inte fanns någon utanför dörren, att det inte fanns någon värld utanför lägenheten, då skulle allt vara förändrat sedan jag gick ut senast. Onekligen är ingenting något helt annat än någonting. Ingenting är till och med fantastiskt obeskäddat med allt annat. Det som är någonting har en oändligt varierande natur, det är allt utom ingenting. Men den galna sidan av existensens riktning är ingen plats för något annat än ingenting. Jag grubblade en stund på hur det kom sig att jag var så mycket räddare för ingenting än jag var för någonting. Ingenting kan skada en lika mycket som någonting? Ingenting är i alla händelser ofarligt. I alla fall stod jag vid ett tomrum. Och ett tomrum är ingenting.

Dagen innan hade jag tagit mig i kragen/gjort slag i saken/

fått ändan ur vagnen och flyttat sommarcypressen från soffan till mitt skrivbord. De röda delarna av bladen blev bara rödare, och ibland när jag tittade upp mot blomman från datorn – utan att någonsin titta upp helt och hållet – tyckte jag att det var som att ha ett litet bål vid skrivbordet. Bredvid sommarcypressen, på skrivbordshörnet, låg de två böckerna. *Hemmets krukväxthandbok* av Nico Vermeulen, som hade misslyckats med att lära mig någonting de två gånger jag hade tittat i den, den ena gången för att förkovra mig om förgiftningar och den andra för att förkovra mig om fotosyntes, och *List och lömska hopkok i femtusen år* av dr Gunnlaug Óskarsdóttir, som jag inte hade läst i någon större utsträckning än. Jag hade hittills nöjt mig med att se på bilderna. De flesta var teckningar av lömska brottslingar – som på något sätt verkade gnugga händer även om de givetvis inte gjorde det (det skulle vara dålig vetenskap) – eller av folk som hade dött när de minst av allt väntade sig det. I kök, hallar, badhus eller bara ute på gatan.

När jag reste mig för att ställa växten i hörnet igen märkte jag att det hade blivit en meterlång spricka i taket.

Jag följde Dísa hack i häl hela natten. Från den ena baren till den andra, vi kikade in på en fest, satte oss på en bänk i backen, och fortsatte sedan barrundan. I en och en halv timme rök Dísa på mig om och om igen, men hon gav upp när jag hade börjat hålla henne under ordentlig uppsikt och lärt mig tillräckligt mycket om henne för att kunna hindra henne från att ställa till med någon skada. Däremellan tramsade och skrattade vi. Mot slutet av kvällen behövde jag inte längre akta mig för hennes knytnävar utan hade istället börjat behöva akta henne för andras knytnävar.

Vi gick hem till henne för att sova. Till backen. Givetvis gick vi dit för att ha sex, inte bara sova. Vi satte oss i varsin ända av soffan i vardagsrummet, lyssnade på Ray Charles och fortsatte prata med halvslutna ögon, vaggade fram och tillbaka av sprit och förvirring.

”Now I feel so sad and blue, and it’s all because of you...” sjöng Dísa med i låten och lutade huvudet bakåt. Jag hade blivit tvungen att kisa och blinka för att kunna fokusera på hennes ansikte.

”My pillow is made of lead, and my cover is made of stone, I toss and turn every night. I’m not used to livin’ alone.”

Så vitt vi vet kom vi aldrig fram till sexet. Eller kysstes. Jag vaknade ensam i soffan, visserligen i bara kalsongerna med husets enda täcke över mig, men Dísá syntes inte till någonstans. Hon var uppenbarligen nyinflyttad, för lägenheten var mer eller mindre tom. I vardagsrummet fanns inget mer än en skivspelare och en soffa, några ölburkar och en halvtom Sambucaflaska. I sovrummet fanns det en madrass, en kudde och en väckarklocka. I köket ett kylskåp, en vattenkokare och en presskanna, och i badrummet ett öppnat paket toapapper. Det fanns inget mer där, och de enda tecknen på att Dísá hade tillbringat någon tid där var alkoholresterna i vardagsrummet. Det luktade slum där inne och jag mådde lite illa, jag var både bakfull och tyckte det var pinsamt att Dísá hade gått.

Jag satte mig på golvet i köket och tände en cigarett. Plötsligt la jag märke till att det fattades något, något som borde finnas i den här lägenheten – och jag menar inte Dísá själv.

Min dator hade återigen blivit kvarglömd på krogen.

När jag kom ut i regnet och blåsten uppfylldes jag plötsligt av leda över mitt evinnerliga irrande i centrum. Jag tyckte att husen var trötta, trottoarerna översköljda av hopplöshet och alla som rörde sig utomhus ovanligt betydelsefattiga. På kvällen såg jag skillnad på deras ansikten, men på dagen var de som en folkmassa som hade smält ihop, ansikte efter ansikte efter ansikte, så att alla drag suddades ut. Alla dessa människor som inte hade någon betydelse för mig.

Det var bara bakfyllan och det var jag väl medveten om. Lite dåligt samvete för att jag valde att pissa ut livet genom fönstret, snarare än att få tag i en potta och försöka plantera orsaker för att skörda konsekvenser. Nu var det inte så att mitt liv var ointressant, inte så att det inte hände något som gjorde mig glad. Men det saknades sammanhang i mitt livs händelser, att jag tog mig från A till B till C, att jag var på väg någonstans snarare än att bara irra runt. Den här dagen började som ett uppfyllelsefrö. Det var så många gånger jag hade gått i bakrus genom centrum, på jakt efter det ena eller det andra, efter att försöka pussla ihop tillvaron igen så att jag kunde riva sönder den ännu en gång. Jag hade ofta sett de våta gatorna, folk som skyndar sig från affärerna på lunchrasten, som springer in på bankerna och står utanför gatukök med korv, hade för ofta fällt upp rockkragen i nacken, stoppat händerna i fickorna och tryckt armarna mot sidorna för att inte frysa.

Det var stängt på de flesta barer och där det var öppet var den ingen som kunde erinra sig att de hade sett någon dator. Jag klev in besviken, ilsken och blöt på det sista kaféet efter klockan två på eftermiddagen. Jag hade börjat ge upp hoppet om att hitta min dator, att den var försvunnen, förlorad, när bartendern till min stora förvåning tillkännagav att min dator faktiskt hade blivit kvarglömd hos dem kvällen innan, att den hade hittats under bordet där jag suttit, men att den redan var hämtad.

”Svarthårig tjej, smal – ...”

”Ja, henne känner jag igen. När hämtade hon den?”

”Alldeles nyss, för typ trekvart sen. Jag tror att hon är kvar, hon köpte kaffe och gick upp på övervåningen.”

”Tack. Kan du hålla upp en kaffe åt mig med?”

”Svart?”

Dísa satt i en soffa i ett hörn på övervåningen, hon hade tagit upp datorn ur väskan och lagt den på bordet. Datorn var stängd och hon läste inga tidningar, sms:ade inte och var inte där med någon. Hon bara satt på ändan, rökte cigaretter och tittade uttryckslost rakt framför sig.

”Hej.” Hon ryckte till men försökte att inte visa det.

”Hej.” Jag satte mig, tog en klunk kaffe och tände en cigarett. ”Du glömde din dator”, sa hon och pekade på den. ”Jag försökte koppla upp mig, men det funkade inte. Har du inte trådlöst modem?”

”Jo”, sa jag suckande och strök med handen över huvudet. ”Modemet är bara externt, det ligger i väskan.”

”Aha.”

Vi teg och rökte och jag tittade intensivt rakt på henne tills hon tittade tillbaka på mig. Hon såg precis lika okunnig ut som jag själv, visste inte vad som hade hänt eller hur vi hade hamnat i den här situationen. Vi som inte kände varandra.

”Förlåt att jag var så konstig igår kväll. Jag är egentligen inte så knäpp”, sa hon skamset till slut och fimpade cigaretten. ”Ibland blir jag bara lite konstig när jag dricker och igår kväll söp jag verkligen bort allt vett.”

”Ja, det var ju inte ens kväll än när jag träffade dig. Du var redan ganska påstruken.”

”Jag vaknade med en hemsk baksmälla igår morse. Skulle bara ta en öl, men det blir aldrig en öl. Man tar alltid för många öl. Jag är inte knäpp. Jag har sent sommarlov.”

”Jag tycker inte heller att du är knäpp. Du är kanske lite konstig, och har självfallet din egen anledning att vara konstig, det är inte min sak att döma. Jag är också jättekonstig.”

”Precis. Alla är konstiga!” sa Dísa med en stämman som steg rakt upp och slutade med en underlig smäll. ”Alla är helkonstiga. Får jag fråga dig om något, vad var det nu du hette...”

”Halldór.”

”Halldór, får jag fråga, låg vi med varandra igår?”

”Jag vet inte.”

”Nä, precis. Jag kan inte minnas att jag klädde av mig. Kan inte ens minnas att ha kysst dig.”

”Kysstes vi?”

”Det tror jag inte...”

”Var vaknade du?”

”Typ halvvägs i soffan, halvvägs på golvet. Du breder ut dig rätt mycket när du sover.”

”Ursäkta.”

”Det är okej, det överlever jag. Jag tycker det är värre att inte veta om vi...”

”Ja, jag vet. Eller vet inte, rättare sagt, om vi, du vet. Minns bara att du sjöng med i låtarna, och så trodde jag att jag hade somnat, fast jag hade inga kläder på mig när jag vaknade och har inget minne av att ha tagit av dem.”

”Vi har säkert legat med varandra”, sa Dísa.

”Tror du det?”

”Vad gör folk som är packade och klär av sig i en soffa?”

”Vi kan ju ha varit på väg att ha sex, men däckade. Eller bara bestämde oss för att ligga och gosa.”

”Jag gosar inte om jag inte har haft sex innan.”

”Det spelar kanske ingen roll, vi kanske bara slösar energi i onödan på att diskutera något som inte behöver diskuteras. Man pillar alltid på såna där sår, borrar ner naglarna i naveln, utan att tänka på att man faktiskt börjar blöda av sånt där ständigt självpilleri, att man helt enkelt kan bli sjuk av att jämt plocka isär sig själv för att undersöka alla delar. Jag kan inte se att det skulle spela någon roll om vi har haft sex eller inte, om ingen av oss minns det. Jag tycker egentligen att det är jobbigt att hålla på att spekulera om det. En intressantare fråga vore om vi skulle... igen... du vet.”

”Vet du... du är en bra kille... men jag tror inte det. Jag är inte precis i form för att kasta mig in i nån romans, inte direkt på jakt efter en dejt, liksom, jag känner dig inte ens. Ha ha... vi måste nog presentera oss för varandra igen. Jag kommer egentligen inte ihåg nånting om dig. Kom inte ens ihåg vad du heter förrän alldeles nyss.”

”Jag pratade inte mycket igår. Lyssnade bara. Eller mest, i alla fall.”

Då log hon och för ett ögonblick kändes det som om vi kanske höll på att bli ihop trots allt. Något måste hon vilja säga mig med det där leendet. Kanske retades hon bara, eller var öppen för alla möjligheter. Det tyckte jag inte var så osannolikt, även om jag tillät mig att hoppas på något mer.

Dagarna som följde sms:ade vi till varandra från att vi vaknade tills vi somnade. Jag upptäckte att ”hon var kräfta precis som jag”, och började varje dag med att skicka vårt horoskop från *Morgunblaðið* till henne. För det mesta blev vi spådda stor lycka, romantik runt hörnet och *berikande relationer* med kolleger, släkt, underordnade, överordnade, främlingar och närstående.

”Någonting plågar dig och du blir inte fri från den känslan om du inte gör något åt det. Trösta dig inte med choklad, kavla upp ärmarna!”

”Du har stark utstrålning och när man studerar stjärnan i kräftan verkar dina energifält vara på väg mot balans. Lita på dina medmänniskor och ladda dina energifält när du sover.”

”Glöm inte att fantasin är viktigare än fakta.”

”Du knyter vänskapsband med äkta känslor, och inte minst med din utstrålning som är kraftfull nu.”

”Folk har respekt för dina åsikter nu. De märker att du är à jour och samtidigt ljusår före din samtid.”

”Du respekterar verkligen livets etikregler och anser utan tvekan att sysslolöshet är slöseri med tid.”

”Här går din stjärna upp som om den, av någon anled-

ning, måste bära världens alla hemligheter på sina axlar.”

Det var mer än lovligt sentimentalt, och någonstans i det här kommunikationskaoset kom Dísá ihåg att hon behövde någon att dela lägenheten i backen med.

”Du är modig idag, din intuition är i högform och du fattar viktiga beslut utan att tveka. Dagen är som gjord för att blanda leken igen och börja om med rent bord.”

Jag funderade aldrig på om jag skulle flytta in, jag föreslog helt enkelt mig själv och flyttade in samma kväll. Dísá reagerade varken positivt eller negativt, brydde sig inte – hjälpte inte ens till med flytten utan gick på bio med en tjejkompis. Inte för att jag behövde mycket hjälp, jag kom med en madrass, en affisch, ett skrivbord och en stol, och fem lådor med böcker som jag radade upp på golvet längs med väggarna i mitt rum.

När Dísá kom hem hade hon en inflyttningspresent. Det var en tavla med ett gråtande barn som hennes väninna hade tänkt slänga. Dyrbar kitsch nuförtiden, som man inte tackar nej till om man är tillräckligt bildad för att förstå det roliga.

Sedan satt vi i soffan, som vi antagligen inte hade använt för älskog en dryg vecka tidigare, och började ge varandra onaturligt många förtroenden – för första och enda gången. Jag tyckte egentligen att det var fruktansvärt jobbigt när hon pratade om Elsa, men av något slags snaskbe-

hov och någon form av masochism försökte jag få henne att hålla sig till det ämnet, få henne att inte bara berätta utan och innan om olyckan, utan både allt och lite till.

”När jag går till graven känns det som om det är en främmande människa som ligger där. Ibland tror jag det på riktigt, känner mig som om jag håller på att bli sinnessjuk. Som om jag aldrig har känt den där flickan nere i jorden. Hon har kanske funnits, men inte haft nån roll i mitt liv. Hon bär inte mitt namn, heter inte Herdísardóttir efter mig och det finns inga Elsor i min släkt. Och alla gör sitt yttersta för att inte påminna mig om henne, men det förstärker bara känslan av att jag inbillar mig det. Folk skäms när de blir tvungna att kalla mig ’barnlös’, tar sig för munnen och ber om ursäkt både framlänges och baklänges, säger förlåt i tid och otid som om jag skulle ha tagit illa vid mig. Jag *är* barnlös, för helvete. Även om jag inte alltid har varit det.”

Dísa låg i soffan och beklagade sig under en röd filt i stearinljusskenet. Själv vaggade jag på skrivbordsstolen och stirrade på en teckning av en gul och rosa Nissan Micra sportbil med spoilers på datorskärmen. Jag hade hittat teckningen på nätet och av någon anledning kunde jag knappt bärga mig innan jag fick visa den för Dísa. Allt var så oerhört sorgligt.

”Äh, jag vet egentligen inte”, sa Dísa. ”Jag måste bara få det ur skallen. Sluta tänka på det. Livet fortsätter, det gör varken från eller till om man vältrar sig i något sånt där. Livet fortsätter ändå att vara exakt likadant. Om det inte spelar nån jävla roll om man är glad eller ledsen, då

kan man lika gärna vara i himlen av lycka från morgon till kväll. I den helvetes sjunde himlen.” Jag la märke till att hon satt med slutna ögon. Och inte bara slutna utan hopklämda, med ansiktet i en grimas. Sedan hoppade hon plötsligt upp på fötter. ”Jag lägger av.” Hon skakade på hela sig. ”Jag lägger av med det här jävla gnället. Banne mig.”

En kvart senare låg hon i soffan igen. Hon sa ingenting men jag tyckte ändå att det verkade som om hon fortsatte tänka på Elsa. Jag började läsa från skärmen.

”En ny och unik stil syns på våra vägar. Framljusen är iögonfallande och ger bilen ett storögt och vänligt utseende. Modellen har fått eniga lovord från bilskribenterna. Bland annat sa kritikerna från biltidningen *What car?* efter provkörningen att den var ’helt underbar’. Som tidigare var ett av målen under designprocessen med Nissan Micra att utnyttja utrymmet i kupén maximalt. Den nya Micran står med större benutrymme än någon föregångare, och det största bagageutrymmet som finns i en bil av den här klassen.

Unika köregenskaper, utökat kupéutrymme och snygg design gör Nissan Micra till det bästa alternativet bland småbilar. Nissans designers har gjort sitt bästa för att designa en bil som är rymlig utan att vara stor. Genom att öka höjden blev bilen rymligare med bekvämare höjd på sätena så att man kan sitta i en bekvämare ställning, dvs. med böjda knän. Det lyckades med den generation Micra som nu ersätts, en bil med rundare linjer än föregångaren utan att proportionerna förändrats och gjort bilen ful. Den

nyaste är en sorts fortsättning – det är som om den äldre modellen har svällt. Många tycker att den nya Micrans speciella utseende är tufft, vilket passar den bra. Denna 'bubbel-design' har rötterna i efterkrigstiden och en bit in på 1950-talet när köpkraften var betydligt svagare än nu. Då fanns det särskild beskattning efter storleken på bilar eller bilmotorer i många europeiska länder. Det var olika regler som gällde, men syftet var att styra bränsleförbrukningen – att uppmuntra folk att välja bränslesnåla bilar för att så många som möjligt skulle kunna använda den begränsade mängd bränsle som fanns att tillgå och till och med ransonerades. Det är särskilt tre europeiska bilar som nämns som exempel på bra bruksdesign. Även om utseendet på bilar alltid är en smaksak, är det märkligt att just dessa tre bilar fortfarande anses vara vackra av de flesta. Den främsta av dem och ett skolboksexempel på vällyckad design är italienska Lancia Aurelia B 10, den första nydesignade Lancian efter kriget (en bil som aldrig såldes på Island). Därefter kommer Austin A40 (och faktiskt också A30 och A50 som vuxit på samma gren). Den tredje är Renault 4CV, som lanserades först med årsmodellen 1949 och tog över efter gamla Juvaquatre. De gemensamma egenskaperna för dessa små 4–5 personers familjebilar är att de är relativt höga i förhållande till längd och bredd så att kupéutrymmet blir välutnyttjat. Nissan Micras form bär prägel från den designen och utgår från samma kärnpunkter anpassade till modern teknik.”

När jag tystnade och tittade upp från skenet från dator-

skärmen var Dísa bokstavligt talat uppsvälld och mörkröd i ansiktet av ljudlös storgråt. Hennes ögon hade sjunkit in i huvudet och hon satt med raklånga ben i soffan och sköt sig fram och tillbaka med fötterna. Jag hajade inte till av att se henne sån, men jag tyckte det var konstigt att reaktionen var så kraftig. Inte för att jag inte var väl medveten om att det här blev för mycket för henne, jag hade bara aldrig sett någon med ett sånt ansikte på bild.

Frid mot frid.

En boll mot en boll.

Och manlighet, min gode man. Högni lyfte bort däckets från Dísas Honda, vippade utan problem upp det i famnen och la det vid väggen på det blå huset, log mot den leende Dísas och blinkade mot henne. Det var sommarsol och Dísas bar sommarkjol. Högni bar en kortärmad tröja och solglasögon. Stan luktade som om den inte hade sett sol på årtal, som om vinterkriget just hade tagit slut och ett tusenårsrike av solstrålar och optimism stod för dörren. Underbart.

”Jag vet inte hur det gick till”, sa Dísas. ”Jag kom ut och då var däckets platt.”

”Det är säkert bara en liten pyspunka”, sa Högni. ”Det kan ta lång tid för luften att läcka ut. Det behöver du inte oroa dig för.”

Dísas satt på trottoarkanten och tittade på medan Högni satte dit reservhjulet. ”Jag vill inte att du ska tro att jag inte kan göra det själv”, sa hon.

”Det behöver du inte oroa dig för.”

”Jag måste ju ändå ha nån användning för dig.”

”Du kanske inte tycker att jag duger till nånting annat”, skrattade Högni.

”Det skulle jag inte säga...” Dísa gjorde en ironisk min och nickade flera gånger för att understryka all tvetydighet som kunde kallas otillbörlig, eller till och med djärv.

När Högni hade bytt däckat åt Dísa satte de sig tillsammans på trottoarkanten och tittade på folket i backen. På söndagarna bestod folket i backen av barnfamiljer med barnvagnar och små skrikande monster i selar som verkade dra sina föräldrar nerför backen, som om de hade spänts för flocken, och föräldrarna stapplade framåt med glass i ena handen och kopplet till selen i den andra som om de var ute och gick med en 200 kilos rottweiler. Barnen skällde inte mot förbipasserande flanörer utan de gaggade och tog tag i byxben som om de ville be om förskoning från barndomens okunskap, från föräldrarnas maktsvaga tyranni.

Både Högni och Dísa tyckte att det var jobbigt att få alla de här barnen i ansiktet. Som om världen ville styra in deras samtal på människosläktets förökning, en förökning som de var oerhört ointresserade av. Men där de satt och stirrade ut mot backen i jakt på samtalsämnen verkade det oundvikligt att antingen ge efter eller hålla tyst. Och de höll tyst och tänkte på barn. Dísa tänkte på Elsa Björt och Högni tänkte på om han skulle fråga Dísa om Elsa Björt, men ingen av dem sa något.

Tystnaden gjorde inte heller någonting. De lutade sig bakåt på armbågarna i solen och lät världen ha nog med sina egna problem. De tillät sig att åldras ett ögonblick i sänder utan att uträtta något, och efter en kort stund av

denna ohämmade fridfullhet tyckte Dísa att hon äntligen förstod vad folk menade, när de sa att man måste bra av att stanna upp för att lukta på blommorna. Det fanns visserligen inga blommor i backen, men i gengäld fanns det avlagset joller från barnen och fridfullt brummande bilar, folk som gick ut genom ytterdörrar och ropade något. Eller bara det fridfulla bruset från singlar på språng.

Nerför gatan från kyrkan kom en liten pojke skenande och galopperande på händer, knän, armbågar och fötter, han hade en lådbil på släp och vrålade kakofoniska melodier. Han tvärbromsade lådbilen ideligen så att den svängde hit och dit, och det var konstigt att tempot inte ledde till att han flög framför en bil eller upp mot skyn. Han hade bar överkropp, snickarbyxor och sandaler, det fattades bara en trasig halmhatt på huvudet.

Strax ovanför dem i backen, kanske tio meter från Dísa och Högni, tvärbromsade han bilen rakt mot betongtröskeln till en glasbutik så att bilen flög åt sidan, brakade in i husväggen och rullade iväg några meter på fälgarna. Kvar satt pojken med raklånga ben på trottoaren och skrattade så belåtet att han kiknade.

Efter honom kom en kvinna springande i gul blus, jeans och träskor som lät goppetigopp mot trottoaren när hon sprang. "Hans Elías Einarsson", skrek kvinnan när hon kom fram till pojken. Hon tog honom under armarna och ryckte upp honom på fötter. "Spring aldrig iväg från mig så där!" Hans Elías kunde inte sluta skratta, och skratta, och skratta, förrän hans mamma slog honom lätt på kinden och han ryckte till som om han plötsligt insåg

allvaret i situationen. De redan uttänjda ansiktsdragen tänjdes ut åt nya håll och det skrikande skrattet förbyttes i ett fruktansvärt primalskrik.

En välklädd äldre dam stack ut huvudet genom dörren till glasbutiken. "Vad är det här för stöj?"

"Åh, förlåt, hur gick det?" sa Hans mor och kastade ett öga mot stället där lådbilen hade skrapat mot väggen. Det syntes inga spår efter den.

"Det gick nog bra", sa damen. "Vi blev bara så förskräckligt rädda." Hon sa *vi* som om hon bara menade sig själv, som om hon helt enkelt inte var van att bara tala för sig själv, som om hon var van att ha sällskap.

"Pojken smet ifrån mig, han är ett sånt energiknippe, ibland är det helt omöjligt att hålla ordning på honom."

"Det låter bekant", sa kvinnan vänligt. "Vi hade fyra såna parvlar, ska jag berätta för dig. Men de har blivit gamla gubbar allihop nu, precis som mor deras." Hon skrattade tyst och slog handen halvvägs mot låret. "Men det är skönt att ni är oskadda", sa hon till slut innan hon tog farväl och dök in i glasbutiken igen.

Hans Elías hade varit tyst en bra stund och höll sin mor i handen, hon drog lådbilen som bara fått några småskrämmor och de gick tillsammans nerför backen. När de hade passerat stället där Dísá och Högni satt på trottoarkanten, böjde sig Högni över Dísá och kysste henne. "Du är så vacker i solen", sa han.

På kvällen fick jag uppleva ekot av Högnis färdigheter, och han höll mig vaken. Stundtals var jag inte säker på om Dísá njöt eller plågades. Jag minns att jag funderade på om han kanske bara gav henne stryk. Allt lät mer eller mindre som slag och rop på hjälp. Om han slog henne i ansiktet med knytnävarna. Och hon skrek efter hjälp. Någon del av mig önskade att han höll på att våldta henne. Jag drog kudden över ansiktet och tänkte att det där måste vara hjärtlöst sex – det kunde inte finnas mycket värme i såna handlingar. Och samtidigt skämdes jag över avunden, utan att veta om jag var avundsjuk på hans förmåga att massproducera multiorgasmer eller om det var för att han låg med Dísá.

Jag var inte kär i Dísá, men jag ville vara det. Vi skulle ha blivit ett fantastiskt äkta par, men för att komma dithän skulle vi först ha behövt vara attraherade av varandra. En attraktion som helt enkelt inte fanns där, och den skulle inte heller infinna sig inom en överskådlig framtid. Antagligen var det anledningen till min avundsjuka. Jag ville ha en del av den känsla som drog dem till varandra.

Efter ungefär en timmes älskogslyssnande tog jag på mig pyjamasen och gick ut ur mitt rum. Jag stannade utanför

Dísa ssovrum och funderade på om jag kunde knacka på och be dem att vara lite tystare. Klockan var tre på natten och jag skulle nog kunna sova fram till lunch. Jag frös under fötterna mot trägolvet, så jag kilade ut i köket och hittade mina tofflor där jag hade sparkat av mig dem när jag åt kvällsmat. Den kvällsmat jag hade lagat och som fortfarande stod på bordet. Det var Dísa tur att duka av och diska, och på något sätt satt det i mig så att jag inte kunde plocka undan efter mig. Jag kände mig halvt om halvt sviken.

Men nu, för att ha något annat att göra än att irritera mig på oväsendet, började jag plocka undan. Jag la kvällsmatsresterna – pasta med pesto och ost – på en tallrik och ställde in den i kylskåpet. Dísa skulle kanske vilja ha lite till lunch. Sedan ställde jag tallrikarna och glasen i diskhon och värmde tevattnen. Jag bläddrade genom tidningarna som jag redan hade läst, kikade i biografen över Søren Kierkegaard som Dísa hade lämnat kvar, tog sedan mitt te och satte mig inne i vardagsrummet.

Jag tände ett värmeljus på bordet och den ultravioletta lampan som Dísa hade köpt. Min blomma. Dísa blomma. Giftet i hemmet. Jag kastade en blick från giftet till sprickan i taket, som fortfarande var kvar, och hörde hur Dísa tjut fyllde alla kubikmetrar av lägenheten. Det kändes som om hemmet höll på att upplösas. Dísa måste hålla fler än mig vakna. De där skriken måste höras i hela huset. Jag skämdes lite grand, kanske trodde grannarna att det var jag. Undrade om jag skulle tjäna något på ifall det gick rykten om att jag var en sån älskogshjälte att

tjejerna tjöt när jag lägrade dem som om jag höll på att sprätta upp dem?

Plötsligt fick jag för mig något. Jag tittade på sommarcypressen, förföriskt flammande, det var dags att ge sig i kast med den. Man lär må bäst av att se det man fruktar i ögonen, och att inte göra det undergivet utan lystet. Flygrädda kastar sig ut ur flygplan och uppskattar livet igen medan folk med klaustrofobi låter sig bli levande begravda för att lära sig att skratta. Dessutom skulle giftet ge mig del av djuriskheten, det skulle koppla ihop alla aktiviteter innanför lägenhetens väggar. Att dricka ur bågaren som en dionysisk Sokrates som segrar över livet med döden, rimmade väl med det vansinniga larmandet inne hos Dís. Det rytmiska djureriet.

Jag reste mig hastigt upp, rev av två blad från cypressen och rusade ut i köket. Jag höllde upp vatten i en kastrull, kastrullen på spisen och satte på plattan. Sedan tog jag den vassaste kökskniven och skar först bladen i tunna strimlor och hackade sedan strimlorna så smått jag kunde. På bordet låg färggrant finhack, grönt, vitt och orange. Jag rörde om lite i det och höllde sedan upp det i tesilen.

Från tesilen rann det strålar i tre färger, precis som ångan som sakteliga fyllde koppen, och vätskan antog en mörkgrå färg så att det inte gick att se botten. Jag rörde om i teet och stirrade ner i koppen. Var det här verkligen giftigt, ett avkok på en växt som jag egentligen visste oerhört lite om? Bland alla de gifter jag hade läst om de senaste dagarna hade jag inte läst något om sommarcypressen. Jag visste bara att den sades vara giftig, visste inte ens

hur giftig, eller hur man skulle tillreda den, även om den kokheta drycken på bordet visserligen visade tecken på att vara av det skadligare slaget. Men den var inte arsenik.

Jag tog en klunk. Smaken var besk, inte olik ogräs eller gårdsskräppa, som jag hade tuggat på ibland när jag var barn. Sedan drack jag mer och tände en cigarett. Jag kände hur vätskan försvann ner i magen, där den orsakade en tyngdkänsla. Matthet, expansion och något slags känsla av förväntan, inte direkt som om jag skulle kräkas upp den men ändå som om kroppen inte riktigt visste vad den skulle göra med den. Som om den skulle kunna hoppa ut genom alla möjliga öppningar vilken sekund som helst, mun, öron, ögon, svettporer, rövhål, urinrör och näsa. Jag vaggade oroligt på kökspallen, tog ett bloss och lyssnade på det rytmiska gnisslet från Dísas säng, som var som svar på hennes skrik. Nu hade jag börjat höra Högni också, djupa mörkröstade stönanden, som nästan bildade ett konstant, djupt brus. Allt i samma takt, vart och ett i sitt ögonblick: Dísas tjut, sängens gnissel och Högnis stånkande. Jag höll i mig de sista dropparna och tömde tesilen på ett tefat. Teet hade dragit ur all färg ur växtresterna, de var blöta, bruna och påminde om gyttja. Jag fyllde ett glas med vatten, tog fram en tesked och smakade på resterna. Jag lät dem leka runt i munnen ett ögonblick. Jag var inte rädd längre, inte i takt med att förväntan ökade. Det kändes som om något höll på att gunga inne i mig, slå gnistor. Slutligen sköljde jag ner biten med vatten och tog en till. Tuggade och sög, rullade den till en kula med tungan och svalde den hel. Det var en bit kvar på tefatet, jag kastade

i mig den och sköljde ner den direkt. Det kändes som om jag var osynlig. Som om jag inte syntes längre. Jag blev lite yr, men det var ändå som att jag hade uppnått en form av fokus jag inte hade känt till tidigare.

Jag kände trevande på min mage, den lilla kulmagen, trevade på valken längs byxlinningen, drog med fingrarna på var hand ut mot sidorna och bakåt på ryggen tills de möttes i korsryggen. Det kändes som om jag hade samma form som ett mumintroll. Som ett osynligt mumintroll. Jag tittade på sittdynan på pallen genom mig själv, på golvet genom mina fötter, på teskeden genom mina fingrar. Kunde inte längre se min nästipp, men cigarettens såg jag och glöden var som den fördömda delen i min tillvaro.

Jag kom till medvetande när oljudet upphörde. Förutom mina hjärtslag var det dödstyst i lägenheten. Taket tomare än vanligt och Bogart som en flisa i de vita väggarnas rövhål. Tystnaden stack obehagligt i mina öron efter allt som hade hänt innan, och plötsligt blev jag väldigt orolig för att någon skulle komma in till mig. Att någon skulle komma på mig i det här underliga tillståndet. Men jag hade tappat min kroppsliga boning och var osynlig.

Ett mumintroll! skrattade jag för mig själv. Jag har fått samma form som ett mumintroll! Jag log brett och kände glädjetårarna strömma nerför kinderna. Ett osynligt mumintroll.

Muminförsvunnen?

Låg de kanske och gosade? Var Dísa kanske orolig för att ha hållit mig vaken? Kanske hade de bara tappat krafterna efter tumultet. Det var faktiskt inte otänkbart.

Jag reste mig upp och gick in i vardagsrummet där jag satte mig i soffan bredvid *du-förgäter-mig-ej*. Jag blev mer och mer nöjd med att ha döpt om sommarcypressen. Förgäter dig ej. Jag tittade upp. Det blänkte i sprickan i taket, en ljus strimma som tittade ut från takets innanmäte. Jag drog fram en stol, klev upp på den och sträckte mig upp mot den. Ytan kändes som glycerin, som om husväggarna var fyllda med talg, som om isoleringen var organisk. Jag stoppade in fingrarna i sprickan och försökte pressa isär den. Den öppnades som ett sår, eller ett sköte. Huset var varmt inuti och sög till sig fingrarna, även om sprickan inte öppnade sig mer än att jag nätt och jämnt fick in fyra fingrar. När jag kliade huset på insidan kändes det som om sprickan spottade ut mig, så att jag tappade balansen och rasade i vardagsrumsgolvet med dunder och brak. Och där jag låg på rygg och jämrade mig av smärta i svanskotan såg jag hur sprickan slöt sig, den drogs ihop som en gylf och försvann.

Jag hörde någon därute, som trevade sig fram i mörkret till toaletten. Ljuset från badrummet nådde in i vardagsrummet och försvann sedan lika snabbt när dörren stängdes. Jag reste mig upp och smög ut. Det var öppet in till Dísa och jag kikade in. Högni låg ensam i sängen, framstupa, och snarkade. Jag smet in genom dörren och ställde mig hopkrupen i hörnet bakom dörren. Dísas rum var, liksom hela lägenheten faktiskt, mer eller mindre odekorerat. Väggarna var vita och tomma, förutom en vägglampa vid sänggaveln. På lampan hängde ett barnhalsband med ett silverkors.

När Dísa köpte korset hade expediten sagt till henne: ”Du kan få ett sånt här silverkors för tvåtusenfemhundra kronor, de bruna korsen kostar tretusenfemhundra, och så kan du få ett sånt här kors med en gubbe för fyratusen.”

Ett kors med en gubbe. Dísa berättade sällan historier om sig själv, men den här tyckte hon var rolig.

Hon gick med bar överkropp när hon kom in i rummet igen. Det var för mörkt för att jag skulle kunna urskilja bröstet tydligt på henne, men jag såg henne ta av sig trosorna, öppna fönstret ovanför sängen och krypa upp i sängen där hon kurade ihop sig mot Högni. Han rörde på sig och ett ögonblick såg de ut som ett nyförälskat par där de brunstade ihop sig i en enda hopskrynkad kropp i sängen.

På natten vaknade jag av småprat.

”Jag har inga invändningar mot att folk utnyttjar andras svagheter, till en viss gräns, men jag tål inte första klassens snyltare”, hörde jag Högni säga. ”Han är en omoralisk latmask. Det fattas helt enkelt några bokstäver i hans korsord. Hur länge sedan är det han betalade sin del av hyran?”

”Högni, han är min vän.”

”Vän? Mänskan är snudd på utvecklingsstörd”, viskade Högni tyst som om han visste att jag var i rummet. ”Jag ser honom knappt förutom en sekund då och då när han springer på toa. Det är som om han var osynlig. Om det inte var för kycklingresterna som han slänger i diskhon, mjölkpaketen som försvinner ur kylskåpet och

hans evinnerliga snabbduschar kunde han lika väl inte ha existerat.”

Dísa tystnade och satte sig upp. ”Jag tror att han är lite sjuk. Han är alltid knallröd i ansiktet.”

”Det är inte konstigt. Har du märkt vad det är för mat han stoppar i sig? Han äter bara hemkörd kyckling och dricker bara mjölk. Och ämnesomsättningen blir därefter. Jag skulle vilja säga att det är ett under att han kan stå på benen.”

Jag bet i överläppen, bet ihop tills jag kände att skinnet nästan höll på att gå sönder, då slappnade jag av, sög på läppen som en svullen napp och smällde ihop käften igen, sög, smällde ihop och så höll jag mig på gränsen utan att börja blöda en enda gång. Det kändes som om jag skulle kunna bita av mig överläppen, och även om jag fick en kick av föreställningen om sånt våld mot ens egen kropp – eftersom det är lättare sagt än gjort att bita av en del av sin kropp – så blev jag också illamående när jag föreställde mig vilken känsla det skulle vara att ha den störtblödande, varma köttbiten i munnen.

Jag vet inte varför Dísa aldrig klagade på hur sporadiskt jag betalade hyran. Kanske hade hon inte skinn på näsan nog för att ta strid helt enkelt. Första gången hade hon ”lånat” mig till hyran, andra gången lät hon mig bara få veta att hon hade betalat hyran och tredje och fjärde gången var frågan inte längre på tapeten. Dísa betalade hyran, det var så vårt sammanboende gick till. Kanske skulle det en dag bli så att jag inte kunde betala maträk-

ningen, eller telefonräkningen – och vad skulle vi göra då? Kanske Högni kunde betala den?

”Jag vill bara ha honom hos mig. Ha er båda hos mig”, sa Dísa halvvaket och jag kände blodet forsa ner i svalget. Underläppen hade gett efter. Blodet hade en besk järnsmak. Jag skakade på huvudet av alla dessa dumheter, min egen hopplöshet, min upprepade meningslöshet, som kanske aldrig hade försvunnit. Sedan klappade jag mig på magen och tänkte på servicejobb.

När jag kravlade iväg på morgonkvisten tyckte jag att Dísa öppnade ögonen och tittade rakt på mig. Jag drog efter andan, men när jag tittade efter noggrannare såg jag att hennes ögon var slutna, och sprang ut i gången.

I vardagsrummet såg jag att i sprickan i taket hade spacklats igen medan jag sov inne hos Dísa och Högni, det gick ett kalkvitt streck tvärs över rummet som avvek från den något gulnade nyansen i det vitmålade taket. Två vita färger tänkte jag och kliade mig i huvudet.

Jag gick och la mig igen.

Högni knöt repet varsamt runt Dísas handleder och fäste det vid sängstolparna. Repets ändar var lindade med silke för att göra det behagligare att vara bunden. Den logiken hade varken Högni eller Dísá hittat på, så var det bara, det fanns inte andra sorters rep att köpa i därtill avsedda butiker. Sängen var bara en vanlig sommarstugesäng från Húsasmiðjan eller Byko. Fyra sängstolpar och en stomme, dubbelsäng för att det skulle bli bekvämt. Dísá låg bunden framstupa, hon hade inga kläder på sig. Högni var däremot fullt påklädd och lite skälmsk och tankfull vid fotändan, tappade rep och verktyg ur ryggsäcken på grund av viss upphetsning så att all möjlig packning följde med, strumpor och sånt. Sedan tog han tag i Dísas högra fotled och drog den mot sig. ”Jag måste sträcka lite så att det blir på riktigt”, sa han och drog lite till. Han virade repets silkesända runt hennes fotled, knöt och drog åt. Den obekväma änden av repet virade han sedan runt sängstolpen, lutade sig bakåt och sträckte ordentligt tills Dísá mumlade lite grand av något slags njutning. Sedan upprepade han proceduren vid sängens vänstra sida så att Dísá låg utsträckt som ett X med röven upp i luften.

”Vänta lite”, sa Högni och kilade ut ur rummet. Dísá hörde att han rotade i något, men även om hon hörde

honom och därmed visste att han var kvar i huset tyckte hon att det var något rejält obehagligt med att bli lämnad på det sättet. Bunden till händer och fötter. I blygselns smärtminne hade hon registrerat ett otal liknande upplevelser från filmer och teveserier, där folk lämnades kvar bundna och med munkavle tills deras mödrar upptäckte dem, och de bundna kunde aldrig komma över det helt eller se släkten i ögonen efter det, övertygade om att alla visste.

Högni kom tillbaka till viloläget med läderhuva, en symbol för leken, bar överkropp och jeans. I handen bar han en påse med isbitar. Han kröp över sängkanten, upp mellan Dísas bakben, böjde sig ner och blåste in i klyftan på henne som pekade upp i vädret. Då tog han upp en isbit ur påsen och la den mellan de juvellika och vältränade skinkorna på Dísas, som blev skrämmd, ryckte till, böjde huvudet bakåt och spärrade upp ögonen av kalla kårar och undran. Högni fnittrade och han fick kämpa hårt för att motstå frestelsen att ta henne, han blev tvungen att nudda henne så lite som möjligt.

Dísa log förläget och grävde ner huvudet i kudden för att dölja det. Högni drog upp isbiten, som smälte snabbt, ur rövrännan och lät den smeka längs hennes rygg och upp till nackgropen, där han lät den ligga. Han tog två nya isbitar i händerna och höll dem vid Dísas höfter medan han flyttade överkroppen ända ner till röven på henne, så att hon kände värmen medan han sniffade på svetten från hennes kropp.

”Säg att du vill bli tagen, din helvetes subba!” skrek

Högni mitt i den tryckande tystnaden, utan någon uppenbar anledning. ”Säg det!”

Dísa kände sig som om hon hade fått en fråga om något som hon borde veta men inte alls kunde komma på. Hon visste inte vad hon borde svara.

Högni släppte ner isbitarna i sängen och la sig ovanpå Dísa, lutade huvudet mot hennes axel. ”Säg det”, viskade han i hennes öra.

”Allt känns lite obekvämt”, sa Dísa. ”Jag vet egentligen inte vad jag borde svara.”

”Det är helt okej, hjärtat”, sa Högni mycket ursäktande. Efter en kort stunds funderande tillade han: ”Gör det bara så bekvämt som du kan”, som om det var syftet med leken. Därefter tog han av sig byxorna och började ha samlag med henne.

”Det är fortfarande lite obekvämt”, sa hon efter en liten stund. ”Kan du tänka dig att lägga en kudde under mig?”

Högni drog sig ur, tog en kudde från sängen och knådade den med händerna. ”Så här?” sa han när han stoppade in kudden under magen på henne.

”Lite längre ner, under fittan”, sa Dísa. Högni flyttade sig bakom Dísa och drog kudden längre ner medan Dísa försiktigt försökte jucka sig längre upp i sängen efter hand som Högni omedvetet drog henne längre ner mot fotändan tillsammans med kudden. ”Ja, ja. Det blir bra”, sa hon sedan med en tvekan som försvagade Högnis manlighet.

Han satte sig på sängkanten. ”Det funkar inte riktigt”, sa han.

”Nej”, instämde Dísa med ansiktet ner i kudden och

röven böjd upp i luften av kudden. ”Vi är inte riktigt inne på samma linje här”, la hon till.

”Jag förstår inte riktigt”, sa Högni. ”Det gick alltid så bra med Hrafnhildur.”

”Det här är väl inte rätt tillfälle att prata om henne?”

”Nej, men jag menar...” sa Högni. ”Det jag menar är bara, liksom, jag förstår liksom inte riktigt.”

”Tycker du att jag är så motbjudande?”

”Nej, ännu mer”, sa Högni besviken. ”Jag trodde att det skulle vara tvärtom.” Han höll händerna för ansiktet och för ett ögonblick trodde Dísa att han skulle börja gråta.

”Du måste bara vara mer auktoritär. Här ligger jag bunden och behöver inte vara villig, du måste bara ta mig lite taktfast. Förnedra mig med din manlighet, Högni. Våldta mig, jag vill att du våldtar mig och förnedrar mig.”

Högni tittade ut genom sovrumsfönstret på den isländska naturen som var så lugnande och opåflugen. Fälten och fjällen. Trots all denna natur fick han ingen inspiration. Han grimaserade av sårad stolthet och plutade med munnen, blev arg på världen som alltid skrattade honom rakt i ansiktet när han försökte ta den på allvar. När han skulle ta makten över sin tillvaro och bevisa för sina medvandrare på jorden att han var en av dem som knäppte med fingrarna i takt med jordens rotation. Han hade trott sig veta att det här skulle gå bra, att det kunde och skulle sluta med landvinningar i alla öppningar och ändlöst svettdroppande och harmonierande rop på hjälp från två kroppar, som dock inte kunde få någon hjälp eftersom båda var lika uppfyllda av begär som av desperation,

båda två förövare och offer. Han hade visserligen tänkt på att det var mycket som skulle kunna bli annorlunda mot förut, han visste mycket väl att kvinnor var olika, men det här var så löjligt. Det här var mycket mer än man skulle behöva stå ut med. Det kändes som om han hade blivit kastrerad. Och det hade han på ett eller annat sätt även om testiklarna satt där de skulle, eftersom han inte kunde tänka sig att svika något eller någon utan använde den sista gnutta testosteron han hade kvar för att inte ramla i golvet och gråta ihjäl sig. Inte för att han hade något emot att gråta, men det hade varit ganska ynkligt att göra det medan Dísa fortfarande låg fastbunden till händer och fötter i sängen med det inbjudande skötet upp i vädret. Och han kunde inte för sitt lilla liv förmå sig att ta loss henne på en gång. Det måste finnas någon bättre lösning på det här än att stoppa svansen mellan benen och köra hem. Brytas ner. Ge upp. Kapitulation är inte tillåtet. Som kastrerad måste Högni förlita sig på att kunna frambringa allt det som gjorde honom till man, allt det där som fick ryska bönder att dyka ner med högafflar i tyskarnas stridsvagnskanonkäftar under andra världskriget, alla muskler på inre drift, allt det där som får män att krossa näsan på andra män för skitsaker. Han andades in den tunga atmosfären genom näsan och kände hur tankarna blev klarare, hur hans syften och avsikter blev vassa som svärd och rusade fram, upp och ut i alla hans lemmar.

Det Dísa sa var sant, han måste göra det här helt på egna villkor, som härskare över en fastbunden småhora. Att använda silkesvantarna var meningslöst.

Han drog helt fräckt bort kudden under Dísas höfter så att hela hon förvreds i sängen, satte sig på hennes röv, tog tag runt pannan på henne och drog huvudet bakåt, satte munkavle på hennes gnäll mot skamgreppen med örngottet, ställde sig upp och kissade på hennes rygg. Sedan la han sig på henne i urinen och knullade henne i det diamantformade rövhålet med så mycket egenkärlek han kunde uppbringa.

Jag stod böjd över toaletten och såg virveln virvla runt och suga ner äcklet från mina inälvor till helvetet där det hörde hemma. Jag hade pulserande oljudsdjävlar i huvudet som slog mot hela skallbenet inifrån så att jag blev fullkomligt yr av kakofonin, föll på knä och kräktes utan att anstränga mig eftersom mina inälvor tömdes fullkomligt på både gott och ont. Organen kastade sig fram och tillbaka i protest, åkte upp och ner i kramper i min kropp så att jag fick svårt att stå på knäna och höll mig hårt i toaletten, och kände hur den fräscha fukten från vattnet som kom nerspolande piggade upp mig. Jag fick inte ur mig någonting längre, men jag fick tårar i ögonen och slemmet i halsen och svalget blev tjockare och tjockare efterhand som de sista dropparna vätska föll ner i toaletten från tårkanalerna och näshålan. Tungan svullnade upp och synnerligen obehagliga muskelryckningar förvred formen på andningsvägarna så att jag fick svårt att ta upp syre. Till slut var jag helt uttorkad invärtes men desto plaskblötare i ansiktet. Jag ställde mig upp.

På köksbordet låg en halväten kvist sommarcypress. Det kändes som om jag hade ätit av växten i en dröm, eller medan jag gick i sömnen, men det var förstås uteslutet. Jag var klarvaken. Vid fullt medvetande även om jag var

ganska matt efter spyjobbet. Fan, vilken jävla idiot man kan vara. Även om man uttryckte sig finkänsligt var det nog något riktigt ordentligt fel på mig.

Det som började med fruktan och rädsla hade nu övergått i fascination. Jag kunde bokstavligt talat inte se på sommarcypressen utan att vilja göra något med den. Klia, gosa, bita och nu senast låta den väl smaka. Jag fyllde ett mjölkglas med vatten och hällde på jorden, som för att göra bot. Sedan hackade jag resten av kvisten på bordet, la den i en kastrull och kokade den.

Jag tänkte inte gå någonstans, men av något slags sysslöshetsgalenskap måste jag ha något att göra. Dörrlåset var trasigt och jag var fast inomhus igen. Varje gång jag tog i dörrhandtaget, i full förvisning om att världen skulle ta emot mig med öppna armar, rörde inte haken på sig och dörren satt orubbligt fast i ramen. Jag sparkade i karmen, svor över den förbannade skiten och slängde mig i vardagsrumssoffan tills jag inte klarade mer, hoppade upp för att få någonting gjort. Satte på och stängde av teven, bockade och böjde mig med utsträckta armar i något som jag misstänkte kunde likna Müller-övningar eller Charles Atlas-gymnastik för gamla människor.

Utanför fönstret var det snöstorm och i stort sett ingen som rörde sig. Någon enstaka själ sprang nerifrån havet upp i backen mot kyrktornet, med tio halsdukar runt halsen och i tjocka dunjackor och termobyxor genom snödrivorna av ren envishet. Vad tusan skulle jag vilja ut för oavsett? Jag hade blivit så sen att ingen längre väntade sig att jag skulle komma och det var knappast väder för

spatserturer. Dessutom hade jag ont i inälvorna och jag var egentligen jättesjuk, även om jag kanske hade mig själv att skylla. Om Dísá hade varit hemma skulle jag ha krävt upppassning, honungste i sängen och ärenden till apoteket för att köpa norska bröstdroppar och ibuprofen. Bra videofilmer, teven inne i sovrummet och en massa ”såja lilla gubben”. Då hade jag kunnat tillåta mig att yra och svettas på lakanet och vara förvirrad och snurrig när vi pratade så att Dísá kunde skratta åt mig. Det är kul att vara lustig.

Istället tittade jag bara ut på de rasande snöflingorna utanför mitt fönster som slog världen som om de hade väldiga sorger att hämnas, och som om de dessutom var sadistiskt lagda och höggradigt psykopatiska.

När cypressen hade kokat en knapp timme hällde jag avkoket genom en sil och ner i en stor kopp. En kort stund tittade jag omväxlande på de kokta resterna i silen och avkoket i koppen. Sedan drack jag upp avkoket och gick ut i badrummet för att fortsätta kräkningarna där jag hade slutat tidigare.

Jag stirrade ner i det vita porslinet med diarré sipprande ur ögonen ungefär en kvart, men inget hände. Jag siktade med svalget mot holken med vidöppna ögon, som hade börjat torka betänkligt, men inget hände. Jag spolade, vred på kranen i handfatet och stirrade koncentrerat på vattenstrålen. Det hade inte den minsta påverkan på illamåendet. Jag var kärnpigg. Jag var visserligen lite yr, men det kunde lika gärna bero på min ihärdiga vilja och besvikelsen – ja, eller förundran – över att spyorna inte forsade ur mig som

ur en besatt dåre full av något växtgift som jag egentligen inte visste särskilt mycket om.

Jag fällde ner sitsen och tänkte att Dís skulle vara stolt över mig. Pillade på tvättschemat på väggen, tittade i den fulla baljan. Tömde den i tvättmaskinen och satte mig på toastolen.

”Här skulle det aldrig hända något om det inte var för mig”, sa jag rakt ut i den frisklufts- och spyluktsblandade badrumsatmosfären. Gjorde en grimas och fnissade. Jag mådde inte illa, men jag kände mig ändå lite konstig. Jag gladde mig över mitt eget larv, förundrades över kreativiteten som om jag uppfostrade min egen ansvarsfullhet/ansvarslöshet: ”Livet skulle vara bra fattigt utan mig.”

Jag satte på en skiva med *Sham 69* och slängde mig i soffan. Slängde mig runt och upp och ner, släckte lamporna och satte mig på Dísas träningscykel, som var en gammal cykel av metall som hon hade köpt begagnad och ställt bakom teven i vårt vardagsrum. Ibland stod den bredvid badrummet eftersom man kunde se teven därifrån. Jag lutade mig fram mot styret och försökte lyssna på texten som jag kanske aldrig hade hört innan: Men det hände inget. Jag förstod inte ett ord av det som mannen sa. Stopade fingrarna i svalget men det var som att jag inte nådde in till kläppen längst bak i svalget utan sjönk in i något tomrum direkt vid läpparna, ben för ben. Jag hoppade upp på fötter och sprang ut i köket.

Resten av den kokta sommarcypressen låg fortfarande i silen, den höll på att stelna på utsidan och svällde av vätska inifrån. Jag tog upp rullen. Den hade krullat ihop

sig under kokningen och var som en grön kokong, med fast men böjligt hölje. Jag stoppade in den i ena kinden och sög. Plötsligt kände jag, på ett underligt vis, ett otroligt starkt sug efter öl. En iskall öl med ett myller av luftbubblor för att släcka den brännande törsten i svalget, strupen, hjärtat, inälvorna, hela kroppen.

Jag tuggade på resterna medan jag vaggade på köksstolen, fnissade ner i halsringningen och längtade efter öl.

Dísa drack i sig morgonen. Världen luktade av grönska, av lupiner och isländskt gräs. Av fjäll och landsbygd – det stänkte från fjällbäcksfåran genom det öppna fönstret och hon tyckte att sommarstugan andades. Som om den rörde sig med varje pust från brisen, den luktade som en gran. Som om man kunde destillera den och tappa på flaska, fånga den i doftgranar och sälja till bilarna som susade förbi på landsvägen nedanför stugan, susade mot egna stugor och campingturer, till Hummerfestivaler och Lyckodagar i all världens småstäder. Det första Dísa gjorde den här morgonen var att gäspa.

Sommaren fyllde stugan och det värkte i varenda tum av kroppen. Hon hade blivit slagen på låren, på handlederna och fotlederna, hennes ryggkotor var sneda och skinkorna, som spända och juvelliga hade pekat rakt upp i vädret kvällen innan, var som mörade lammsteksskivor i en charkdisk. Sängen var pissblöt men världen luktade ändå som en lupin.

Dísa steg upp och gick till badrummet. Hon blev lättad – i precis den mån som det efter omständigheterna är möjligt att tala om lättnad – av att se i spegeln att ansiktet var opåverkat. Hon kände med handen över sina gråtsvullna ögonlock och försökte knåpa ihop något förnuft i tillva-

ron. När hon somnade hade Högni legat gråtande som en utvecklingsstörd gärningsman i en B-skräckfilm, som om han tänkte börja stoppa i sig bajs medan han skrek något om sin mor. Dísá kisade mot spegeln och höll om hakan med två fingrar. Det syntes ingenting på henne men hon hade ändå ont.

Hon klädde på sig och gick ut på verandan. Det var som att titta upp mot paradiset från toaholken. Det var den vackraste morgon hon hade sett och den värsta hon hade varit med om. Eller kanske den näst värsta, tänkte hon och fick dåligt samvete. Hon satte sig på en kudde på verandan och tittade ut över fjorden. Nere vid vattenbrynet var det barn som lekte, de vände upp stenar på jakt efter märllkräftor. Och hon mådde bättre, även om hon tyckte att det på något vis var fel. Som om det dolde sig någon absolution för Högni i att hon mådde bättre. Han hade uppenbarligen gett sig iväg. Vart han hade tagit vägen eller vad han tänkte kunde hon inte föreställa sig, även om hon försökte. Det hjälpte inte hur mycket hon än skulle vilja veta hur det här, som hon knappt visste vad det var, i hela världen hade gått till. Men vad i helvete, tänkte hon. Vilken helvetes jävla... var han helt enkelt sinnessjuk? Är det någon förklaring? En bindgalen psykopat? Vad svarar man på det? Skulle det vara till någon tröst?

Hon petade med tån i jorden och grävde upp småstenar. De hade kommit i Högnis bil och hon hade ärligt talat tagit för givet att de skulle åka hem i den också. Hon ville slå honom, hämnas, men hon ville hellre få någon förklaring – någon annan än den jämmerliga storgråt

som han hade ertappats med kvällen innan. Men om hon kom i närheten av honom var det troligare att hon skulle slå ihjäl honom innan hon hann fråga något. Som om det skulle tjäna något till.

Hon lämnade sommarstugan som den var. Lämnade kvar sin packning, liksom Högni hade lämnat sin, bytte inte lakan i sängen heller utan tog bara på sig sin jeansjacka och gick därifrån. Gick ner till vägen och släntrade iväg mot stan. Hon visste att hon förr eller senare måste räcka ut armen och tummen för att få lift in till stan, men hon hade inte riktigt viljekraft för sällskap på en gång, hon var så folkskygg de här stegen, de här ögonblicken, att hon rent av kväljdes när någon enstaka bil passerade. Kväljdes av tanken på kontakt och var fullkomligt övertygad om att hon inte skulle vara annat än kärvheten själv om hon tvingades att ha kontakt med folk just nu. Och därför trampade hon bara framåt längs vägrenen och tittade på när solen dekorerade fjorden med skimrande glitter, tittrade på det höga gräset som vajade i brisen och lyssnade efter trafik och avfarter, travade målmedvetet på längs vägkanten och försökte gå i en så lätt takt som möjligt, som om själva gångstilen kunde göra livet lättare att stå ut med. Svartahåläckel. Lyckokvicksand. Det spelar ingen roll hur man kämpar, man slutar alltid där någon annan har tänkt att man ska sluta, där likaväl som någon annanstans, någon helt annanstans än man själv tänker sluta. Föreställningen om att man råder över sitt eget liv är ren idioti, så galen att det gränsar till något slags autistiskt tillstånd att hålla fast vid den. De variabler som kommer

in och styr varje individs liv är så oändligt många, och mycket få av dem har någonting med individens vilja att göra. Även om vi skulle vara tillräckligt galna för att inbilla oss att vi helt och hållet har makt över omständigheterna, så står det alldeles fullkomligt klart att det som vi vill, såväl först som sist, är en följd av det som någon annan vill att vi ska vilja – av det som något annat än vi själva vill att vi ska vilja. Livet består bara av variabler och trakasserier – det tog världen tusentals år att komma på friheten, att skapa en någorlunda hyfsat övertygande föreställning om att den förtjänade ett eget ord. Ord kanske finns allra först, men det förklaras med att de cirkulerar omkring rätt länge innan något börjar hända utanför idévärlden. Jag är helt säker på, tänkte Dísa, att ordet frihet är yngre än ordet analvåldtäkt, och sparkade i gruset runt fötterna.

Jag tömde askkoppen, duschade av mig det mesta av svetten, kissade och hackade blad från *Du-förgäter-mig-nej* medan kaffet bryggdes. När jag hade rökt dagens första cigarett, bläddrat i *List och lömska hopkok under femtusen år* av dr Gunnlaug och nästan var färdig med kaffet, tuggade jag resolut i mig giftet. Jag hade lyckats öppna ytterdörren och tänkte gå ut för första gången på lång tid. Eftersom jag hade möjlighet att göra det osynlig, kändes det mest självklart.

Mina kläder luktade som strumpor som blivit förstenade av mögel, och det kliade överallt. Såret på vristen blev hela tiden större och hade nått upp på baksidan av vaden, ända upp till knävecket. Dessutom hade en bit av sömmen gått upp i grenen på mina byxor, som hade stora planer, och det fattades två knappar i skjortan.

Jag blev yr när jag reste mig för att svara i telefonen som ringde skrällande och gällt. ”Hallå, vem är det?” frågade jag skrikande i luren.

”Vem är det?” Det var Dísá.

”Är det du?”

”Det är Dísá. Halldór hur är det?”

”Jovars...”

”Halldór. Är allt som det ska?”

”Jodå, jag har det bara bra.”

”Är det säkert att det är lugnt att Högni är hemma så mycket?”

”Jadå, Högni är helt okej. Hurså?”

”Jag, ehum... Halldór, var du inne i mitt rum i lördags morse?”

Och sedan besvärad tystnad. Det gick några sekunder medan jag hämtade mig efter frågan och försökte skynda mig att svara innan tystnaden blev misstänkt lång.

”Nej, herregud! Vad skulle jag haft där att göra?”

”Halldór, jag såg dig.”

”Du måste ha drömt.”

”Nej, Halldór, jag drömde så fan inte.”

”Jag... liksom...” sa jag och slängde på luren av ren reflex, som när man rycker till sig handen från en brännet spisplatta. Jag darrade.

Telefonen började ringa igen. Jag stapplade till dörren, och tillbaka igen. Svarade.

”Halldór? Hallå? ... Är du kvar?”

Jag minns att jag tittade på telefonluren. Jag minns att Dísá började skrika åt mig. Sedan minns jag att hon sa att hon skulle komma hem, och jag minns att jag hade börjat försvinna när jag la på luren igen och stapplade ut i gången. Telefonen ringde igen och återigen svarade jag.

Jag teg. Det var inte Dísá längre i telefonen. Och jag höll på att försvinna.

”Halldór? Hallå, är det nån där?”

”Ja. Jo, precis, ehum... det här är Halldór”, sa jag och tog mig i kragen. Försökte låta bli att gråta och få jorden att sluta att köra runt i mina inälvor.

”Halldór Sigurðsson? Jag ringer från organisationen *Blátt áfram*, som arbetar mot sexuella övergrepp på barn...”

”Ska ni börja tigg penga av mig nu också...?”

”Tja... nej, eller... vi inom organisationen har arbetat...”

”Ja just det...”

”Ja, det har varit svårt på grund av minskade statsbidrag...”

”Du tänker väl inte beskylla mig för det? Jag har inga pengar att skänka bort och om jag ska vara ärlig har jag det så illa ställt att jag inte ens kan slösa tid på att tänka på andra fattiglappar än mig själv...” Det var bara ett tut kvar i telefonen.

Jag misstänker att han slängde på med en gång när jag sa att jag inte hade några pengar. Jag stod kvar under Bogart-affischen med tutet i handen, det grävde sig ner i min livslinje och läckte ut i blodomloppet därifrån. Kroppspulsådern i handleden var svullen. Darrade. Och jag mädde illa. Höll mig hårt i väggen. Satte mig på huk. Sedan andades jag ut som en luftballong och antog ett mumintrolls osynliga skepnad. Reste mig med möda och raglade till dörren. Varje gång jag böjde mig ner för att knyta skorna svartnade det för ögonen. Jag föll framstupa tre gånger och rev ner de flesta kapporna, jackorna, rock-

arna och kavajerna från hatthyllan när jag försökte stå på benen. Slutligen förlikades jag med att ta på mig skorna medan jag satt på golvet som ett barn, fast av det ovigare och snurrigare slaget.

Jag sparkade upp ytterdörren och vacklade osynlig med yrselattacker ut i vintern med *List och lömska hopkok i femtusen år* under armen, en mörkblå halsduk om halsen och en vit stickad mössa över öronen.

I grannarnas dörr fanns det en kattlucka och ut genom den stack huvudet på en stor, vit hund. Jag kan inte se skillnad på hundraser, men det fanns lite gult i den vita pälsen och den var spänstig och stark, men de hängande öronen, de blanka ögonen och den halvöppna käften gav den ett synnerligen korkat uttryck. Och huvudet på den stack ut genom kattluckan, stirrade ut mot backen som ett renhuvud i en jaktstuga.

Dísa satt i framsätet i en Toyota pickup bredvid en snacksalig kvinna som sa att hon ”jobbade häcken av sig med hästar”, hon sa att hon var gift med en ”underbar karlslusk” och hade fyra barn med honom, tre pojkar och en flicka, som i sin tur hade tre barn, bara flickor. Hon sa att de var rejäla människor även om en av pojkarna inte riktigt visste vad han ville med livet, barnlös, singel och omväxlande arbetslös eller lågavlönad. ”Det ordnar sig för honom så småningom, han är bara lite sjåpig ibland, förstår du”, sa hästmänniskan flåshurtigt muntert och slog med handflatan mot ratten. Hon tyckte att Dísa verkade lite sorgsen och hoppades att det skulle bättra på hennes antydan till leende men hade, vilket givetvis var naturligt, ingen vidare framgång. Dísa var lika oemottaglig för kvinnans lyckofrämjande skrattanfall som hon hade varit för sommaren och skönheten, det grandoftande vansinne som hade slagit emot hennes gråtsvullna, nyvakna ansikte tidigare på morgonen. Och ändå försökte hon le. Inte för att bli glad utan för att verka glad, för att inte verka helsjuk av nedstämdhet, vilket skulle orsaka en ny kedja av frågor som Dísa hade exakt noll lust att konfronteras med.

Allt höll på att bli galet i huvudet på Dísa som försökte låta bli att tulla eld på hela världen, medan kvinnan som

körde bilen redan försökte tåga bort Dísas uppenbara motvilja till vidare samtal.

När alla vägar leder utför vänder man sig om mot branten och skrattar åt berget. Det finns ändå inga kända universallösningar, trots att det inte finns något verkligt tillstånd i möjligheternas alla spektrum som, i grund och botten, inte är en utsliten klyscha. Man har länge försökt med alla möjliga reaktioner mot alla möjligheter på alla möjliga sätt och vis, utan att någon av dem har lyckats. Det spelar ingen roll. Låt oss bara driva vind för våg. Låt oss allihop hoppa upp i luften och se vad som händer, följa med råttorna som överger skeppet. Eller något.

Det är för mycket begärt att tro att världen skulle slå i takt med hur människorna i den mår. Det låter den ständigt bli. Fullkomligt samvetslöst. Det regnar på leendena och solen skiner på sårerna. Så är det helt enkelt och det är lönlöst att klaga.

Men alla vägar leder inte utför. Det är ärligt talat inte sant. Exakt den här stunden leder den enda väg som betyder något in till stan igen. Slingrande längs fjordar, vikar, höjder och kullar, i landet som aldrig har lärt sig att ha respekt för raka linjer. Men den gör det den ska. De som ska åka längs vägen kommer för det mesta fram, om de kör någorlunda förnuftigt.

Dísa plockade upp telefonen och ringde hem.

”Hallå, vem är det?”

Klockan var halv två på eftermiddagen en tisdag och från den klarblå himlen sken solen på varje snödriva, och skyltfönstren i backen slog gnistor så att hela världen verkade varmare – även om det bär mig emot att använda det ordet för att beskriva en vinter. Den värmdde mig om de slaskblöta hjärterötterna även om kölden gick genom märmg och ben. Jag andades in genom näsan, ryckte upp mig och tyckte att luften i stan kändes renare och friskare än någonsin.

Jag hade ändå ingen ambition att gå längre än några tiotal meter nerför backen, och skyndade snabbt in från kylan på ett litet kafé. I båset närmast fönstret satt en smal tjej runt tjugo och läste G2-bilagan från *The Guardian*. Hon var enda gästen på kaféet, och verkade inte lägga märke till att dörren hade öppnats och stängts när jag gick in.

Tavlorna på kaféets väggar påkallade min uppmärksamhet. Det var fotografier av olika stora upprullade dymoremsor. De bildade svarta ringar, uppsatta mellan glasskivor. Under varje rulle stod det vad som var skrivet på den. Till exempel ”Här är det en punkt för varje islänning” och ”Dikten Numa-Rímur av Sigurður Breiðfjörð”. Bredvid rullarna på fotografierna stod justitieminister Björn Bjarnason med utstående öron. Fotografierna var

tagna så att alla ringar såg lika stora ut på väggen, och det enda sättet att se hur stora de var i verkligheten var att jämföra med hur stor Björn var på bilderna. På väggen stod det "Justitieministern jämförd med Sigurður Guðmundssons konstituttställning".

Jag bestämde mig för att sätta mig mittemot tjejen i båsset, under en bild med texten: "Tankestreck för avlidna islänningar." Det är ingen överdrift att tjejen var vackrare än himlens alla änglar och det var något underligt polerat och utmejslat över hennes skönhet. Hon var välklädd och hade anletsdrag som bara verkade vänta på att få flina med tungan i mungipan, grimasera och fåna sig. Men i tystnaden, uppenbarligen var hon ensam, log hon inte utan blinkade med ögonen, gnagde på läpparna och lusläste en nekrolog över Syd Barrett.

Jag slog upp mitten i dr Gunnlaugs bok och betraktade en skiss i profil av en man med spiksmalt skägg och en medeltida spansk soldathjälm. Under bilden stod det: *Bartolomeo Columbus, Christofers bror*. Kapitlet hette: Giftigt för nybörjare. Jag böjde mig fram mot flickan på andra sidan bordet och läste högt:

Bartolomeo Columbus var den nya världens förste vetenskapsman, kolonistörernas förste guvernör i Panama och bror till Christofer Columbus, den världsberömda upptäcktsresanden.

Hon visade inga tecken på att ha hört mig. Kunde det vara så att jag inte bara var osynlig utan även ohörbar? Om

det inte finns någon i närheten när man rör på läpparna i skogen, hörs ens ord då?

Jag fortsatte läsa:

Trots att Bartolomeo hade ägnat sig åt kartografi som sin bror, och bland annat skänkt kung Henrik VII av England en karta över de länder som bröderna ville studera år 1484, var han inte mindre bevandrad i naturvetenskap och misstänktes för tre mord, minst, innan allt var över.

Bartolomeo gifte sig till pengar, med en äldre adelsdam från Genua, Antoinetta de Santángel, kusin till drottning Isabella av Spaniens skattmästare, Luis de Santángel, som presenterade hans bror Christofer för Isabella och Ferdinand, vilka, som numera är välkänt, bekostade Christofers resor till Amerika.

Christofer utnämnde sin bror till guvernör i Panama, då det var nödvändigt att ha en man vid makten som man kunde lita på till sista blodsdroppen, eftersom Panama räknades till nya världens fruktbara områden och ursprungsbefolkningen inte var särskilt förtjust i kolonistörernas egenmäktiga beteende.

Bartolomeo hycklade inte med sin brist på kärlek till Antoinetta. Om det inte hade varit för hennes goda börd kan man tvivelsutan hävda att han inte skulle ha tvekat att göra sig av med henne, ty det talades om att han var hjärtlös och respektlös när det gällde människoliv.

Det finns historier om Antoinettas försvunna dag-

böcker och vissa historiker har velat hävda, mer baserat på vilja än på fakta, att man av dessa historier att döma kan anta att Bartolomeos grymhet snarare berodde på heta känslor än känslökyla. För att ge stöd åt sina ord har de sagt att om Bartolomeo verkligen skulle ha varit så hjärtlös som det påstås, då skulle det inte gått så illa för kolonin i Panama som det gjorde, eftersom kolonisatörerna var många gånger bättre beväpnade och utan ansträngning hade kunnat utplåna indianbyar om den "hjärtlöse" guvernören verkligen hade velat det.

Bartolomeo innehade själv positionen som general i kolonin, men hans assistent, Enrique Belén, förde befälet över de spanska styrkorna i vardagslag. Nohemi hette Beléns ogifta dotter. Henne fattade Bartolomeo tycke för och det är inte orimligt att hon besvarade hans känslor, även om Bartolomeo var mycket äldre än hon, ungefär tjugo år, och dessutom gift.

Det anses otänkbart att Enrique skulle ha haft någon aning om Nohemis och Bartolomeos förhållande, eftersom han sannolikt inte skulle ha givit samtycke till ett sådant parti, ty även om han var Bartolomeos underordnade var han både stridslysten och stolt.

Om man ska ha någon tilltro till historierna om Antoinettas dagböcker, var hon däremot inte aningslös om sin makes otrohet.

Ett år innan kolonisatörerna flydde från Panama lovade Enrique bort sin dotter till en spansk bondson av italiensk börd. Vittorio Lalo var Enriques systerson, han hade bott i Madrid en period men gav sig nu iväg

över havet för att göra anspråk på sin fästmö's hand och plöja den nya världens åkrar.

Aldrig hade Nohemi vågat sig på ett sådant självbedrägeri att hon trott sig ha någon framtid i Bartolomeos famn, trots sina stormande känslor för honom. Hon visste att hon förr eller senare skulle bli bortgift med någon annan man.

Vittorio och hon hade känt varandra sedan barnsben. Han var ung, stilig och av god börd, och hon verkade inte olycklig över honom i utbyte. När Vittorio steg i land i nya världen visade det sig att Nohemis barnsliga hjärta utan vidare kunde vända sig till sin nya ägare, och de blev häftigt förälskade i varandra.

Bartolomeo reagerade på deras trolovning, och senare bröllop, med fruktansvärda vredesutbrott. Han blev försupen och otrevlig, och misskötte sina åtaganden att bygga och planera kolonin. Ingen blev längre straffad för sina förseelser, som att somna på sitt vaktpass, då Bartolomeo försummade domarplikterna och Enrique inte tordes ta över dem och därmed bli måltavla för Bartolomeos galopperande ursinne.

Infödingarna kände lukten av spanjorernas sårbarhet av medfödd jaktinstinkt, och gick till anfall mot deras hem med förnyade krafter. När två familjer hade blivit innebrända sökte Enrique upp Bartolomeo och krävde att kolonin skulle upplösas och att man skulle fly över Karibiska havet till staden Santo Domingo på Hispaniola (nuvarande Dominikanska republiken), där Bartolomeo tidigare hade varit guvernör.

Bartolomeo ansåg att det bästa valet var att organisera flykten i två seglatser. Den första resan skulle han själv föra befäl över med två mindre skepp, med ungefär 70 personer, och sedan skulle Enrique segla en dag senare med ett större skepp med de 40 personer som fanns kvar, däribland de nygifta tu. Trots att han ansattes hårt gav Bartolomeo ingen förklaring till varför han ville dela upp flykten i två omgångar, men han var mycket bestämd på den punkten och gav inte efter. Bartolomeo lät alla tre skeppen förses med proviant och vatten, och seglade sedan iväg mot Santo Domingo den tredje dagen.

Om morgonen dagen efter att Bartolomeos skepp hade stävat ut ur hamnen gick infödingarna till anfall mot bosättningen. Enrique hade inget val och tidigare-lade avresan med några timmar. Invånarna tvingades bryskt till skeppet endast 14 timmar efter Bartolomeos skepp. Resan gick ganska bra trots besättningens ovanligt hastigt påkomna sjösjuka. De hade bästa tänkbara segelväder, kraftig medvind men i övrigt lugnt på havet.

Om morgonen den andra dagen kunde de skymta seglen på de första skeppen. Ungefär samtidigt avled den förste ombord. Den avlidne var en två år gammal pojke, den förste vite man som hade fötts i Panama. Besättningen hade talat om för sin kapten att vattnet ombord hade en säregen bismak, och när näste man dog, denna gång en vuxen man, förbjöd Enrique besättningen att dricka mer av vattnet och vände skeppet

tillbaka mot fastlandet. En dag senare var alla ombord döda.

Skeppet strandade på ett skär utanför kusten där Bartolomeo Columbus koloni tidigare hade legat. Infödingar på jakt efter värdeföremål plundrade skeppet.

Det anses att Bartolomeo ska ha smulat ned lagerhägg (prunus laurocerasus) i dricksvattnet på det sista skeppet. Man framställer vätecyanid, även kallat blåsyra, av lagerhäggbuskar och förgiftningssymptomen påminner om de första tecknen på sjösjuka, med allmän sjukdomskänsla, förvirring, kräkningar, balansproblem, huvudvärk och rosaaktig blekhet.

Det gjordes inget nytt försök att kolonisera Panama förrän en tid efter Bartolomeos död, år 1514, och därför blev skeppet inte funnet förrän långt senare. Först antogs det att sjörövare eller ännu troligare infödingar (då sjöröveri ännu var okänt i Karibiska havet) hade anfallit skeppet och mördat besättningen. När två män dog av att dricka vattnet som fortfarande fanns ombord blev det uppenbart att det låg en hund begravnen där. Senare hittades Enriques loggbok, där historien var nedskriven, i ett indianläger. Misstanken föll dock inte på Bartolomeo förrän några år senare, då Bartolomeos och Antoinettas dotter, Juanita Columbus, gav dåvarande guvernören i Santo Domingo, Ferdinand de Lleida, sin mors dagböcker. Då kompletterades den otydliga

helhetsbilden med tillräckligt många pusselbitar för att den skulle kunna tydas. Det föreföll klart att Antoinetta hade hållit ett vakande öga över makens illgärningar. Ferdinand de Lleida höll dock tyst om dagböckernas existens ända tills han låg för döden. När drottningen, Johanna den vansinniga, Isabellas och Ferdinands dotter, fick dagböckerna beordrade hon att Bartolomeos del i koloniseringen av den nya världen skulle raderas i annalerna. Statyer av upptäcktsresanden som hade rests togs ner och han fick ingen upprättelse förrän under upplysningen, fast då var källorna om hans del i broderns resor av betydligt mindre format än källorna om de illdåd som han anses ha utfört.

Jag slog igen boken och tittade upp på flickan. Hon hade lagt igen tidningen och såg rakt ut i luften med en helvit mentolcigarrett mellan fingrarna som hon puffade på med jämna mellanrum. Hon såg nästan ut som om hon hade lyssnat. Tittade djupsinnigt rakt ut i luften och blåste sakta ut röken.

Ytterdörren öppnades plötsligt och in stormade Isabella Rossellini. Hon hängde av sig ytterkläderna vid dörren och satte sig i båset med mig och flickan. Jag kom blixtnsnabbt upp på fötter och klättrade upp på skiljeväggen till båset.

”Ciao, Elettra, sei stata a lungo qui?” sa Isabella.

”No. Circa un’ora”, svarade Elettra Rossellini, Isabellas dotter.

Jag var nära att svimma av upphetsning, tog ett hårt

tag i hatthyllan bakom bålet och kämpade för att hålla balansen, svajade fram och tillbaka, drog i hatthyllan och hängde ner över bordet så att bakfickorna på mina byxor snuddade vid huvudet på Isabella, som lugnt småpratade med sin dotter och regelmässigt sträckte fram händerna mot henne så att tummen med jämna mellanrum knäppte mot fingertopparna på de andra fingrarna. Hon var sansad och hade nära till skratt, och berättade uppenbarligen något mycket roligt. Svartnaden för ögonen försvann till slut och jag lyckades klättra ner från skiljeväggen under hatthyllan utan att komma emot filmstjärnan, som satt i bålet som om inget var mer naturligt än att nästan adliga filmstjärnor satt och pratade med sina döttrar – själva skönhets arvtagerskor – på ett kafé. Jag ansattes av enorma tvivel på att växtätandet var bra för mig, att jag måste hallucinera eller till och med drömde alltihop.

Jag såg Elettra som en individ men i hennes mor såg jag bara spåren av Ingrid Bergman, den mest förtjusande flicka som gått på denna jord. Elettra fick inte sina ansiktsdrag i lika hög grad från sin mor, som modern hade fått, från sin mor. Ansiktsdrag som verkade vagga mellan att vilja gråta och sjunga. Ingrid och Isabella hade inte bidragit till Elettras spjuveraktiga drag, som faktiskt inte var lika roliga, men stod i någon sorts nära men outgrundlig förbindelse med mitt själliv.

Det var det där trots-alltet som Humphrey Bogarts ansikte utstrålade på affischen hemma, det hörde hemma i just denna skönhet. Det finns inget dyrbarare än att

vara förälskad, begäret kan inte mäta sig med det, inte ens det att vara kär kommer i närheten av detta vansinne att vara förälskad.

Jag tog mig i kragen, stoppade ner dr Gunnlaugs bok i fickan och gick mot dörren.

Det var ingen hemma i backen när Dísa kom. För ovanlighetens skull var hon ensam hemma. När hon till slut behövde att någon var där, att Halldór var där, då var det ingen hemma. Hennes första reaktion var ändå att njuta av det. Det hade hon längtat efter länge, utan att hon hade kunnat formulera det, hon hade längtat efter att få vara ensam i sin lägenhet. Efter att kunna valsa omkring utan Halldór. Hon kom på att hon till och med hade längtat efter att få vara ensam med Högni i lägenheten.

Hon satte sig i soffan bredvid den brännande sommarcypressen, bladen var nästan helt röda. Flammande röda, och för ett ögonblick kändes det som om det verkligen strålade ut värme från den, innan hon insåg att det givetvis var det ultravioletta ljuset som var kokhett. Hon sträckte sig efter sladden och drog ur kontakten till lampan.

Dísa lutade sig tillbaka i soffan och la benen på soffbordet. Hon var jättetrött och gäspade, hon längtade efter att Halldór skulle komma hem. Och gäspade. Hon lyfte bort benen från bordet och ställde sig upp. Skakade på sig. Gapade stort med munnen, slappnade av i alla muskler och skakade på ansiktet.

I badrummet vred hon på kranen och stänkte iskallt vatten i ansiktet. Sedan satte hon på duschen i badkaret

och klädde av sig. Hon drog efter andan under den jökell-kalla duschen, tvålade in sig, sköljde av sig och satte sig på badkarskanten. Vattnet rann nerför hennes rygg och ut på golvet men hon hade inte lust att bekymra sig över det.

Förbannade jävla ynkrygg till karl, tänkte hon. Den där sinnessjukan var så omöjlig att få grepp om att hon inte på något sätt kunde ta den på allvar. Vad hade det egentligen tagit åt honom?

Handduken var mjuk men luktade som Halldör. Hon torkade sig och tog på sig rena trosor. Sedan såg hon sig i spegeln, drog ut ögonlocken för att granska ögongloberna. Borstade tänderna och tog på sig byxor och en tröja, satte sig på toastolen för att ta på sig strumporna och satte upp håret med ett gummiband. Hon slängde handduken på golvet och torkade upp vattnet med fötterna.

Utanför fönstret var det lördag, folket ute i backen var folk på väg till livet och himlen verkade obehärskad och orolig över centrum. Från gatan nedanför backen hördes rop och det verkade som om vartenda glas och varenda flaska i stan var på väg att krossas innan dörrvakterna lyckats tömma barerna.

Hon la sig i soffan igen. Hennes vrede mot Högni minskade inte direkt, men hon lugnade sig, blev neutralare. Hon låg på rygg och tittade på den spacklade sprickan i taket. Hon var orolig för Halldör. Högni var borta. Högni var en idiot. Men hon var säker på att Halldör var på väg att skada sig själv. Han borde vara hemma. Han behövde bli omhändertagen av någon, det var inte nödvändigtvis så att han inte kunde ta hand om sig själv utan snarare

så att han inte var intresserad av att hålla ihop sig själv i ett helt stycke.

Hon ringde efter en taxi. Ute i kylan fanns det inget kvar efter krossade glas, men desto mer efter krossade fönster. Det hade bildats rimfrost på glaskrosset så att det glittrade som om någon hade strött ut ädelstenar över trottoarerna i centrum. Ädelstenar, ölburkar, cigarettpaket och snabbmatsredskap.

Dísa stod på trappen och väntade. Hon fiskade upp cigaretter ur väskan. Hon kände sig lite snurrig. Nästan som om hon var påverkad, även om så var långtifrån fallet.

Vad gör en osynlig man som ser ut som ett mumintroll när det börjar bli kväll en lördag? För det mesta, medan jag fortfarande gick ut, hade jag ränt ut på någon bar eller fest och druckit öl till långt in på natten. Jag kunde inte annat, hade inte lärt mig ensamheten och gick därför nerför backen och svängde in i centrum, som under hypnos. Jag tittade framför mig på isremsorna som var fastlimmade på trottoaren och funderade på om jag var på väg att trampa på ett streck. När snön har lagt sig över stan trampar alla på streck utan att veta om det, nästan varje steg. När sedan mörkret slår till, och volymen på utställena är som högst, kan ingen längre påstå att man kan ha någon uppfattning om vad man gör, vad man ser, hör eller var man sätter ner foten. Därför spelar det inte så stor roll en lördagskväll om man trampar på ett streck eller inte.

Rakt framför mig stannade en SUV i mångmiljonklassen, en glänsande grå Lincoln Aviator. Föraren gestikulerade åt mig att jag skulle komma dit och jag insåg plötsligt att det inte bara var muminformen som hade runnit av mig, utan att jag uppenbarligen också syntes i det nyfallna mörkret. Det knarrade till och med i snön under mina verkliga fötter. Jag gick med långsamma och tvekande steg mot bilen och såg föraren i ögonen. Han

hade kort hår och vit tröja, var i tjugofemårsåldern och hade en statiskt irrande blick.

Jag knackade på rutan men han verkade inte vilja reagera. Jag gick upp på trottoaren igen och då tutade han, pekade och vinkade åt mig att komma dit igen. Jag tyckte att det inte var något särskilt trevligt sätt att påbörja kontakten med världen igen.

När jag hade blivit helt säker på att snubben inte skulle veva ner fönstret fortsatte jag gå nerför gatan. Han backade efter mig mot enkelriktat, tutade och gestikulerade väldigt ilsket att jag skulle komma. Jag stannade till mitt i ett steg och tittade på honom som om jag var utvecklingsstörd, utan att ha den minsta aning om vad han kunde vilja mig. Sedan fortsatte jag gå en bit, han jagade mig med backen i och körde till slut in sin fantastiska bil i en Volkswagen Polo som var parkerad vid trottoaren. För ett ögonblick verkade han reagera en smula. Han stannade och jag trodde att han kanske skulle gå ur bilen och undersöka skadorna, men då tog han sig för att helt enkelt backa bort Polon. Polon åkte rakt på en Ford Siesta, som stod parkerad bakom den, så att alla tre bilarna kvaddades, Polons motorhuv trycktes ihop, Siestan pressades bort från sin parkeringsplats och sipprade ut på gatan som bottenskyln ur ett hopknölat filmjölkspaket. Till slut stannade Lincoln, föraren tutade en gång till, räckte långfingret åt mig och sköt iväg nerför gatan så fort som däcken bar honom.

Kvar stod jag, bokstavligt talat mållös. Var detta vad som hade hänt med världen? Hade allt förändrats medan jag satt inne hos mig?

Jag hörde stans tjejer där de tjattrade på andra sidan gatan. En av dem sa att hon hade hunnit se registreringsnumret, de andra var andfådda i sin upprördhet. De var färggrant klädda, stelspacklade och vackra.

”Var det där nån polare till dig?” frågade en av dem, men jag svarade inte. ”Fan vad sjuk han var”, sa en och en annan svarade: ”Han är säkert hög som ett hus...”

Jag gick över gatan och frågade om de hade ringt polisen. ”Jag har ringt”, sa en mörkhårig tjej i vit jacka med svart pälskrage. ”De sa att de skulle kolla upp det. Var det inte okej att jag ringde, det är väl inte nån polare till dig, eller?”

”Nej, det var bara nån snubbe. Jag kan inte minnas att jag har sett honom förut. Inte för att det skulle ha nån betydelse”, sa jag och kastade ett öga på resterna av bilarna som han hade förstört. ”Man blir bara lite matt, liksom...” sa jag och satte mig ner på huk, slog armarna runt huvudet och skakade på mig. ”Det var så märkligt, jag tror att han försökte prata med mig.”

”Vart är du på väg?” frågar sedan tjejen i den vita jackan med svart pälskrage.

”Ingen särskild stans”, sa jag och tittade upp på henne. Det verkade som om hon på något sätt var byggd runt sina ögon.

”Vi är på väg till Pravda, vill du haka på? Jag bjuder på en öl, du hämtar dig säkert efter en öl.”

”Pravda betyder sanning”, sa jag lite groggy.

”Ska du med då?” sa hon.

”Ja.” Jag reste mig upp och såg henne i ögonen. Hen-

nes kinder var röda av kylan och det var som om sminket hade stelnat i ansiktet.

”Jag heter Þóra”, sa hon.

”Halldór”, sa jag. Hon tog mig under armen och ledde iväg mig nerför gatan.

Taxin svängde runt hörnet i den ljusa sommarnatten och körde uppför backen. Dísá satt på trappen och pulade med sin telefon, ögnade igenom telefonboken för att hitta namnet på någon som Halldór kunde tänkas vara tillsammans med. Utan framgång. De hade inga gemensamma vänner. Förresten hade Halldór inte många vänner överhuvudtaget, och egentligen ingen som hon hade träffat. Hon kunde inte minnas att han någonsin hade fått besök i hemmet i backen.

Dísá reste sig när taxin stannade på andra sidan gatan. Hon satte sig i baksätet och stack ner telefonen i innerfickan.

”Gokväll”, sa chauffören.

”Hej.”

Båda var tysta. Chauffören sträckte sig mot taxametern och satte på den, sänkte Beck på radion. Dísá tittade fundersamt ut genom fönstret. Efter en liten stund sa chauffören: ”Vart vill du åka?”

”Jag vet inte riktigt.”

”Jaså?” sa chauffören och började köra uppför backen i riktning mot kyrkan. ”Nånstans måste du väl vilja åka?”

”Ja.”

”Vart?”

”Jag vet inte.”

”Jaha”, sa chauffören som om det var det enda han kom på. Dísa stirrade ut i stan som var så märkligt ljus. I slutet av backen, precis vid kyrktornet, stannade han bilen.

”Jag kan inte bara köra dig ut i det blå. Du måste säga vart du vill åka.”

”Kör bara ner mig till stan.”

Det var inte mer än tvåhundra meter ner till stan, men chauffören verkade ändå ganska lättad över att åtminstone få ett mål att köra mot. Han vände bilen vid hörnet och körde nerför backen igen. Vid korsningen stannade han bilen igen.

”Höger eller vänster?”

”Släpp av mig här bara. Jag måste nog reda ut det här själv.”

”Jaha”, sa chauffören igen, men den här gången klart ogillande. ”Det blir 630 kronor jämnt.”

Dísa betalade för taxiresan och klev ut i midnattssommaren.

Husen i stan verkade mindre än vanligt, men själva stan var lika levande och på lyran som den borde vara. Dísa satte sig på en bänk och funderade på alternativen. De två som verkade finnas att välja på. Alla människor på gatan var på väg någonstans och det verkade så enkelt att räkna ut vem som var på väg vart, bara efter beteende och kläder. Stan bestod av många småstäder, några hundrapersonersgrupper som drack ihop, knullade, dejtade och gifte sig. I den ordningen.

Dísa försökte föreställa sig att Halldór var en av dessa

människor och vart han, som ett får i en hjord, var på väg. Om det så bara var mest likt honom att svänga uppåt eller neråt. Men det var helt enkelt inte likt Halldór att gå ut ur huset överhuvudtaget.

En av Þóras väninnor pratade i telefon, en tjej som hette Jóhanna och var så rödhårig att det skrämde slag på vanligt folk. Hon hade en märkligt djup röst och den sprack ideligen när hon försökte pressa upp den till ett kvinnligare register.

Vi satt inne på Pravda, och jag berättade för Þóra om sommarcypressen medan Jóhanna ältade samma tre existentiella frågor i telefonen.

”Noah?”

”Wyle?”

”Skämtar du?”

”Jag vet att den är giftig, och ibland har jag smakat lite på den, men jag vet inte hur man påverkas av det. Den gör att jag mår lite knepigt. Har du hört talas om Jack Kevorkian?”

”Nej.”

”På Barinn? Sigga, Noah Wyle är på Barinn.”

”Han förgiftade över hundra personer. Det står om det i den här boken”, sa jag och visade henne *List och lömska hopkok i femtusen år* av dr Gunnlaug. Jag blev till och med ertappad med att stryka med handen på boken som om den var magisk, som om det var *Den oändliga*

historien och när man öppnade den skulle vi båda ramla in i en förtrollad värld, ett slags Nangijala, lekarnas och sagornas förtrollade land, mitt i en pågående kamp mot Tengilar och Katlor.

”Förgiftade han dem med sommarcypress?”

”Nej, men han gjorde en självmordsmaskin. Folk satte på den själva, men han hjälpte till. Alla var döende av någonting, och valde att hellre dö för egen hand än att låta lidandet dra dem långsamt och kvalfullt mot döden.”

”Tjejer, ska vi inte gå och titta på Noah Wyle?”

Jag höll upp boken och läste för henne.

Doktor död, eller barmhärtighetsängeln?

Dr Jack Kevorkian hjälpte över hundra personer att lämna det jordiska. Somliga hävdade att hans intresse för döden var tvivelaktigt, att han skulle ha utträttat sina goda gärningar av diskutabla skäl. Att han skulle ha varit mentalt störd.

Dr Kevorkian är den gråaste människa jag har träffat. När jag såg honom första gången på fångvårdsanstalten Thumb i Lapeer, Michigan, fick jag kalla kårar. Jag hade läst så mycket om denna 1900-talets mest berömda seriemördare att jag tyckte att min värld hotades av hans ringa storlek och bleka hud. Hans ögon var grå och huden var grå och håret var grått. Till och med fängelseoverallen var grå. Och ändå, trots allt, utstrålade han lika mycket värme som han var skräckinjagande. Det tog mig ett tag att komma

på var den kom ifrån, vad det var i hans framtoning som fick mig att vilja omfamna honom och låta honom gråta, men till slut kom jag på det. Dr Kevorkian har ett varmt drag runt munnen. Och även om han brukar bli rasande och komma med förnedrande anklagelser finns det något förunderligt över honom. Något odiskutabelt hänförande: han är som livets och dödens ängel på samma gång.

”Vad anser folk vara en värdig död?” sa Kevorkian under mitt andra besök. ”Dog Kristus en värdig död? Var det en värdig död att hänga på korset och blöda av romarnas svärd och spik? Är det en sådan död som folk kallar värdig? Inte tycker då jag att det är en värdig död. Om Kristus hade dött i min skåpbil, då först hade han fått en död som är värdig judarnas konung! Där bak i min dammiga skåpbil!”

Kevorkians kunder dog inte alltid i skåpbilen, de flesta dog helt enkelt i sina hem, omgivna av sina nära och kära. Smärtfritt.

”Tjejer, han är ju sjukt snygg. Jag måste få se honom. Jag måste.”

Jag blev tyst och tittade på Þóra. Hon verkade inte lägga märke till sin väninnas illtjut. ”Vill du se Noah Wyle?” sa jag.

”Tss, varför skulle hon vilja det”, sa en annan väninna som jag inte visste namnet på. ”Hon känner Kiefer.”

”Sutherland?”

”Exakt. Kiefer Sutherland. Man behöver inte Noah Wyle när man känner Kiefer.”

Póra sa ingenting.

”Jag såg Isabella Rossellini idag”, sa jag. ”Hon var på Mokka, med sin dotter.”

”Vem är Isabella Rossellini?” sa väninnan.

”Hon är skådespelerska.”

”Är hon känd?”

”Ja, hon är Ingrid Bergmans dotter också.”

”Vem är Ingrid Bergman?”

”Hon var också skådespelerska.”

”Ja, namnet låter lite bekant.”

”Hon var otroligt känd. Mer känd än Cameron Diaz och Drew Barrymore tillsammans”, sa jag och tyckte att jag lät otroligt korkad.

”Wow.”

Póra drog till sig dr Gunnlaugs bok och fortsatte läsa där jag hade slutat:

De ord Geoffrey Fieger, dr Kevorkians tidigare advokat och vän (och bror till Doug Fieger, från bandet The Knack, som skrev ”My Sharona”), fällde om sin kamrat ekade hela tiden i mina öron när jag talade med denna omdiskuterade man: ”Jack är en man som är oerhört vis, men inte har det minsta sunt förnuft.”

”Ma ma ma my Sharona!” tjöt Jóhanna plötsligt i telefonen. ”Woohh!”

”Är inte det låten från *Reality Bites*?” frågade väninnan som jag inte visste namnet på.

”Jovisst!”

”Värsta filmen.”

”Ja, wow. Ethan Hawke är så vacker att jag nästan spyr.”

”Lika vacker som Noah Wyle?”

”Seriöst!”

”Ska vi inte dra då?”

Jóhanna verkade ha kontrollen över hur mycket uppmärksamhet hon gav människan som var i telefonen. Svingade honom från och till sig, helt och hållet som det passade. ”Siggi, är Noah Wyle fortfarande där?”

Þóra gestikulerade åt mig med ett finger att jag skulle flytta mig närmare, så jag sträckte fram huvudet över bordet och hon viskade hemlighetsfullt i mitt öra: ”Jag är inte säker på att jag har lust att gå och ränna efter Noah Wyle. Jag tycker egentligen att det är rätt patetiskt.”

”Tjejer, Noah Wyle är fortfarande på Barinn, men Siggi sa att hans kompis hade sagt att sångaren i *The Darkness* var på en annan bar uppe i Brekka, den där, äh vad heter den nu igen, ni vet. Nu är jag helt lost, ska vi se Noah Wyle eller sångaren i *The Darkness*?”

Dísa gick in på alla barer på sin väg nerför gatan, utan att hitta Halldór någonstans, tills hon kom till ett torg. På torget fanns det några barer, ett kebabställe, en korvvagn, en väffelvagn, en hamburgervagn och en stor folkmassa, vidsträckt av fulla stadsbor. Hon satte sig på en bänk framför ett jättelikt stenhus och suckade, tittade ut över allt folk och försökte få syn på Halldór.

Vid korvvagnen stod ett stupfullt par på tjugo någonting och grälade med stora bokstäver i famnen på varandra. De höll hårt om varandra och skrek ur sig själen av ilska medan deras kroppar verkade som om de helst ville älska hela natten, minst. Dísa hörde inte vad de sa, men det var inga vänskapstecken som ven. Hon urskilde några enstaka ”jävla”, några enstaka ”idiot”, några enstaka ”slyna”. Tjejen såg dock inte ut att vara lika full som killen, även om båda var uppenbart dragna

När killen pressade sitt ansikte mot tjejen och kysste henne hårt på munnen fick hon nog och puttade bort honom. Han tog ett stort bett av sin korv, tuggade, svalde och spottade sedan ut halva tuggan på trottoaren. Därefter vände han sig om och tog upp en öl som låg på kanten av en blomkruka bakom honom. Tog en stor

klunk och tittade förvirrat ut i luften, som om han inte visste var någonstans i världen han befann sig, eller ville säga: "Blä."

Tjejen stod ett par steg bakom honom och tittade på honom med barmhärthetsögon. Med himmelsblå barmhärthetsögon, som om hon ville göra allt för honom men inte kunde förmå sig till det. Han raglade fram och tillbaka med underligt formade korvrester i ena handen och en stor Thule i den andra.

Plötsligt dråsade killen ner på ena knät, viftade med korven i luften för att inte tappa balansen helt och hållet och ropade något obegripligt rakt ut i luften. Tjejen flyttade sig närmare honom, tog tre, fyra luddiga steg framåt.

"Vad är det du försöker säga?" sa hon med en moderlig ton.

"DIN MELLANGÅRD ÄR SPRUCKEN OCH DINA BLYGDLÄPPAR SLÄPAR I MARKEN SOM EN BRUD-SLÖJA!" gästade killen dreglande.

Tjejen tittade på honom och det var som om ansiktsuttrycket torkades bort från hennes ansikte. Som om hon helt enkelt hade stängt av all mottagning, gett upp att tolka det språk som kom från den där killen som satt på ena knät som om han skulle fria till henne. Under tiden forsade oanständigheterna ur honom.

Killen snubblade upp på fötter och ramlade mot tjejen, som dängde knytnäven i bröstkorgen för att hålla honom från sig. Disa förundrades över dem, för nu kunde hon inte se annat än att han försökte visa henne ömhetsbetygelser.

Med ganska obestämt resultat. Tjejen lät honom hålla om henne, och så vacklade de iväg från torget tillsammans, i tystnad, och fortsatte nerför gatan. Antingen till en ny bar eller hem.

”Jag körde på hennes dotter”, sa jag och kände mig som om jag svamlade. ”Jag körde på henne så hårt att hon flög...” Jag viftade med handen i luften som för att tillkännage hur långt flickan hade flugit. ”Långt, långt bort i det blå. Hon bara... uiiii... va?”

Póra tittade på mig som om jag höll på att slå henne i ansiktet med en spade. Hennes kompisar hade gått och vi satt längst in på Pravda och jag slog henne så hårt jag kunde i ansiktet med en spade.

”Jag vet inte om du vet hur ont det gör att döda en människa, men det gör fruktansvärt ont. Jag mådde så dåligt – mår, menar jag, jag *mår* som ett svin. Som ett fullkomligt kräk, och det var ändå inte MED VILJE, jag gjorde inget MED VILJE, jag trodde inte att jag skulle döda nån. Hade inte ens nåt ärende, jag drev bara runt på måfå i min bil. På måfå! Varför tittar du på mig så där? Fattar du ingenting?”

Póra sa ingenting. Hon grimaserade bara och försökte att inte höra det jag sa, letade efter utvägar.

”Äh, låt bli att grimasera. Du är inte lika söt när du gör miner och just nu behöver jag verkligen att du är vacker.” Mitt ansikte förvreds, käken föll ner i knäet, näsborrarna bredde ut sig så att det bildades vågor uppe på näsryggen,

pannan sluttade ner under näsan och ögonen blinkade som stroboskop på ett rave. Det konstigaste var att ansiktet inte ramlade av i villervallan.

”Det var liksom inte meningen att göra miner. Det är bara lite mycket att sitta och bekänna för en främmande människa.”

”Det vet jag mycket väl. Jag är inte galen, jag känner bara inte nån längre, på nåt sätt. Alla försvann. Jag tror att de är utomlands. De är säkert utomlands.”

”Dina föräldrar då?”

”Hu, nä, jag kommer helt enkelt inte ihåg. Jag kanske har glömt dem helt enkelt? De tyckte att jag var konstig som flyttade in hos Dísa.”

”Flyttade du in hos henne?”

”Ja. Jag träffade henne på en bar, liksom, som jag träffade dig. Och plötsligt så bodde jag hemma hos henne.”

”Visste hon vem du var?”

”Jag vill minnas det.”

”Och du visste precis vem hon var?”

”Jajaja, det var därför jag flyttade in. Hon har nåt som jag har tappat och hon vill inte lämna tillbaka det. Och jag tog ifrån henne nåt som jag inte kan lämna tillbaka. Det spelar ingen roll hur mycket jag än försöker, det kommer inte tillbaka. Helt borta.”

”Allt det här låter verkligen osannolikt”, sa hon med en uppsyn som på något sätt påminde om en personlig banktjänsteman. ”Är det verkligen sant det du berättar?”

”Jag svär! Tio fingrar upp till Gud.” Jag ramlade nästan baklänges av stolen när jag räckte upp händerna för att

peka mot den treenige Herren med tioeniga fingrar. Stolens framben flög upp, och brakade ner igen när jag la hela min tyngd på att inte ramla, och slängde mig – på heder och samvete, det var fullkomligt omedvetet – istället i famnen på Þóra, som inte visste vad hon skulle tro om pojkstackarn och av hennes uttryckslösa förundran att döma hade någon oinsatt kunnat få för sig att hon inte reagerade alls.

”Det vackraste som mitt sexliv har resulterat i”, sa jag där jag låg med mitt grimaserande ansikte i hennes halsgrop, ”är meningen: *Du har så vacker attityd till sex.*”

”Vad snackar du om?”

”Äh, det spelar ingen roll.” Jag gnuggade näsan upp mot hennes hals och bet henne sedan i örsnibben.

”Aj!”

”Förlåt...”

Hon satte sig på knä i min fåtölj, lutade sig över mig, tog tag i min nacke och stirrade mig bitmorrande i ögonen. Blixtsnabbt grävde hon ner tänderna i min örsnibb, så att jag basunerade ut mitt vrål genom den svallande, rytmiska radiohiphopen som var tänkt att göra oss parningsvilliga men nu snarare eldade på andra slags libidinösa saker.

”HERREGUD VAD ONT DET GÖR!”

Þóra väste i mitt blodiga öra och jag kände hur äcklet strömmade upp genom kroppen, susade upp genom nacken, gjorde en kovändning vid öronen och rusade ner genom ryggmärgen raka spåret ut genom rövhållet med ett skrämmande fräsljud. Frässsss-frässsss, frässsss-frässsss! – mitt rövhål var som rövhållet på en skallerorm, och jag kan intyga att jag aldrig har fått någon orgasm som kommit

ens i närheten av att vara lika bra som att bli biten blodig av en vacker kvinna, som bara sätter sig ner efteråt som om inget hade hänt och sköljer ner blodet med gin och tonic, och sedan blinkar med ena ögat.

”Jag tror att jag borde gifta mig med dig”, sa jag efter en stund och vände glaset uppochnar.

”Jag tror inte att något giftermål kommer på tal.”

”Vad menar du?”

”Kanske jag är upptagen. Har du tänkt på det? Kanske jag är förlovad, eller har pojkvän. Kanske jag inte ens är förälskad i dig. Tänkte du på det? Kanske jag håller på att dö av nåt. Dessutom är du så förvirrad, och så full, att du inte skulle fatta att jag var inbillning om jag vore det. Du är för packad för att kunna hålla isär det som finns och det som inte finns. Du med dina fina attityder, vänner utomlands, dödade barn, hallucinogena växter, sinnessjuka polare i tjugiga bilar. Skulle du tycka att det var konstigt om världen skulle upphöra att existera nu, och börja om imorgon, när du vaknar skitbakis bredvid ingen eller någon – vilket som – och det sista du minns är att jag sa till dig att världen var på väg att försvinna? Samma sak händer för miljoner människor varje helg, de inser det bara inte. Och exakt där, när världen inte längre finns, där utspelas de enda intressanta sakerna i världen – de enda verkliga samtalen förs i blackout, öl är den inre människan?! Ha ha! Blackout är du själv, när du har pratat av dig själen och samvetet, har öst direkt ur källan. Ha ha ha!”

Jag kände med ett finger på örat och torkade bort blo-

det från byxorna. Þóra var lugn och puffade förläget på sin cigarett som feströkare brukar göra. Det tog en liten stund innan jag förstod att jag inte hade skitit på mig på riktigt när hon bet mig. Skinnet kändes bortdomnat på något märkligt sätt så jag måste känna efter med handen i röven för att kolla att allt var i sin ordning. Þóra kliade mig i nacken – vi satt på samma stol – ”Vad är det?”

”Ingenting. Det kliade bara.”

”Det är ohyfsat att klia sig när folk ser på. Det är riktigt skämmigt.”

Jag sa inget men la handen i hennes knä, blundade och lutade mig mot henne. Det är så otroligt skönt med en annan människas kind. Vidöppenhjärtig i vetskapen om att man aldrig kommer att kunna minnas något av det här nästa dag. Man kommer kanske kliva ut i världen med en suddig känsla av att någonting hade hänt, men känslan blir snarare negativ än vacker, för att man alltid misstänker sig själv för dåligheter snarare än skönhet.

”Fryser du?”

”Nej”, svarade jag.

”Du darrar”, sa hon och slog armarna om mig.

”Vi darrar båda två.”

”Ska vi gå ut?”

”Vill du det?”

”Ja, vi drar.”

”Vart ska vi gå?”

”Jag försöker förföra dig”, sa hon med skrattande indignation. ”Kan du vara så snäll och vara en smula medgörlig?”

”Jag tror att jag borde avgöra det själv.”

”Kom igen då.”

Vi reste oss och gick ut.

I frosten och sommarsolen, det fastfrusna virvlande dammet, på torget som på samma gång verkade vara både gigantiskt och kvävande från alla håll – tillvaron på stadens slätter var på den här platsen som en by i någon av landets bergsregioner. Den enda utsikten var rakt upp mot himlen.

Dísa satt på en bänk framför ett dystert stenhus och tittade på Þóra och Halldór när de slank förbi en dörrvakt med tjock jacka och solglasögon, ut på trottoaren mer eller mindre i famnen på varandra medan de tittade åt alla håll efter något som de givetvis inte letade efter. Mellan dem låg en ocean av fyllon som skrikande och vrålande flödade över torget. Redan i gryningen skulle skräpet som nu flöt på hysteriska helgalkisars armar visa sig.

Dísas lårmuskler spändes när hon upptäckte Halldór och hennes kropp beredde sig på att hoppa upp och springa mot honom, men skinkorna låstes fast på bänken när hennes ögon följde hans armar runt Þóra. Dísa hoppades att Halldór skulle upptäcka henne. Och komma till henne.

För att ha något att göra satte hon vänsterfoten på bänken och knöt upp skosnöret på gymaskon. Knöt det igen.

Þóra och jag störtade ut från baren och ut i människohavet,

drev fram och tillbaka med strömmen, började hångla, avbröt oss hastigt när Þóra slant med ena foten och rasade halvvägs mot marken innan jag fick tag i henne. Jag drog upp henne på fötter och så skyndade vi oss genom folkflooden in på en torr ö i form av ett snabbmatsställe.

”Halldór, den där tjejen tittar på oss”, svamlade Þóra otydligt och pekade på Dísu. Hennes huvud såg ut att vara på väg att lossna från gångjärnen och svajade som huvudet på gubben i lådan. För mig var Þóra skönheten i finkläder den här stunden, glittrande, strålande och himmelsk, även om hon hade halva tungan hängande utanför munnen och såg enormt ointelligent ut. Inte för att jag själv kan ha sett så mycket bättre ut.

Mina ögon, näsan, kinderna och hakan vände sig mot det dystra stenhuset, sökte med blicken från takskägget ner till bänken där Dísu satt och knöt skorna och tittade tillbaka på mig.

”Hej”, sa jag och försökte att inte verka lika redlöst berusad som jag var. ”Va, har du redan kommit tillbaka?”

”Ja”, svarade Dísu.

”Vemerehär? Var var hon?”

”Þóra, det här är Dísu. Hon var i sommarstugan med sin pojkvän. Dísu, Þóra.”

”Högni är inte min pojkvän längre”, sa Dísu.

Det kändes som om jag höll på att kvävas. Som om jag skämdes över att vara där med Þóra, och dyngrak till på köpet. Det var som om jag plötsligt blev medveten om att jag inte var vid alla sinnens fulla bruk, att jag trots allt

inte borde kunna stå på benen. Att det enbart var luften som bar upp husen omkring oss, och att den kompakta och tunga luften stod på trottoarplattorna, tjock och trögflytande och alltomslutande.

”Ska jag gå, eller?” sa Þóra när vi hade tigit en bra stund, nickade med huvudet mot bröstet och bröt sig ur mina armar. Hon satte händerna i höfterna, uppretad och med ett ganska skrämmande ansiktsuttryck. Ganska misslynt. Jag tittade bara på henne och visste inte vad jag skulle säga. Hade inte lust att fatta några beslut utan hellre sticka iväg och låta världen sköta sig själv. Þóra tog ett steg bakåt och såg mig rakt i ögonen som om hon ville säga: ”Menar du det?”

”Jag tror att du borde gå”, sa sedan Dísa plötsligt, med en beslutsamhet och målmedvetenhet som jag inte kunde erinra mig att jag sett hos henne förut.

Þóra såg på Dísa, sedan på mig. ”Fattar hon beslut åt dig?”

Jag fortsatte titta tills hon sa något i stil med: ”Ja, då så”, vände sig om och gick ut i människohavet igen.

Jag hade solen i ögonen och såg inget genom vindrutan, hade rorschach-aktiga prickar i ögonen och dessutom huvudvärk. Av någon anledning stängde jag inte av radion trots att det svallande oväsandet höll på att göra mig tokig. Jag var så van att ha den på, på hög volym, och jag var för slö och groggy för att fatta att jag skulle må bättre om jag stängde av den. Sinnesslöa radiopratare höll på med veckans miljonte busringning. De hade en man i Grafarvogur på tråden och de gifthurtiga radioputtefnaskarna hade lurat i honom att hans fru hade begått självmord. Mannen grät i telefonen, medan den som hade ordet halvfknissande försökte trösta honom.

Jag ryckte till när bilen studsade till våldsamt mot ett farthinder. Sedan stannade jag bilen, höll armarna runt huvudet, hämtade andan och körde vidare igen. Jag mådde verkligen dåligt. Hela världen hade blivit svullen och obekvämt på något sätt, och det spelade ingen roll hur jag än vred mig, vände på mig, försökte lugna ner mig och skaka ut en sten ur skon, det kändes alltid som att jag inte passade riktigt i den. På många sätt påminde det om att sitta i ett flygplan när idioten framför lutar sitt säte ner i ens matbricka, det är turbulens, radion är trasig och

överallt sitter det tandsprickningsbebisar, utom på en plats där en skum typ med en enorm turban sitter och mumlar någonting för sig själv som låter som jihad. Och man håller på att dö, man måste ha en cigarett.

Jag kände utanpå fickorna efter ett cigarettpaket. Stack ner några fingrar i innerfickorna och rörde runt, klappade på låren utanpå jeansfickorna. Sökte med blicken på instrumentbrädan, i facket under radion och under handbromsen. Tog ett varv till, nu stack jag ner hela handen i innerfickorna och jeansfickorna, kände med fingrarna inne i facket under radion och trevade mellan sätena, öppnade det heltomma handskfacket och kastade ett öga i det. ”Fan”, sa jag och vred våldsamt på ratten så att bilen svängde in på en parkeringsplats vid en mack.

När jag kom tillbaka till bilen hade radiopratarerna redan bett om ursäkt och gett mannen en årskonsumtion av Coca Cola, och ett abonnemang på tevekanalen Stöð 2 när Coca Colan inte fick tyst på hans hulkande. Äntligen stängde jag av radion, torkade mig runt munnen med en udda handske som låg kvarglömd i bilen. Jävlar vad varmt det var. Sedan susade jag iväg igen, ut på stans torra gator.

Efter tio minuter satt jag fortfarande i bilen, ute vid vägkanten, och rökte. Jag hade stängt av motorn. Det var massor av folk en liten bit bakom bilen som tjöt något kolossalt, gestikulerade och var hysteriska. Jag var inte helt lugn själv, men klarade ändå inte att kliva ur bilen och

stå på benen. Kastade en blick i backspegeln med jämna mellanrum för att se om någon var på väg till mig. Om någon tänkte klaga på mig.

Det var ingen som tänkte klaga på mig.

Jag stod utanför ett hus där det låg ett litet kebabställe. Det låg vid torgets ena hörn och därifrån tittade jag på Dísa ryggs där hon väntade på grön gubbe vid övergångsstället. Hon var underligt påpälsad med tanke på vädret, bar jeans med stickade strumpor uppdagna ända till knäna, tjock svart tröja och tjock grå jacka. Þóra hade gått åt ena hållet och Dísa stegade åt det andra, men hade nu fastnat vid rött ljus.

Jag kisade ut i nattfrosten och sommarnatten, sträckte mig efter cigaretter i fickorna men hade inga, så istället blåste jag ut het ånga i luften och försökte le mot hela folkmassan. Det verkade inte vara någon som tänkte klaga på mig, så jag flyttade mig några steg bort från torget och satte mig på ett elskåp. När jag satte mig gick Dísa iväg och jag övervägde ett ögonblick ifall jag skulle springa efter henne. Hon verkade lite less på världen, och kanske ville hon ha en vän även om jag kanske inte hade förmågan att vara en bra sådan.

Jag reste mig för att gå efter henne på avstånd, så att jag kunde krama henne när ilskan hade gått över. Kanske var det nattsol på himlen, och kanske var det regn eller frost och vinter. Det spelar ingen större roll. Jag tror att Dísa hade fallit på knä på gatan, och kanske var det en kolsvart

Lincoln Aviator eller en röd Daihatsu Charade som körde på henne. I en närliggande snödriva eller gräsplätt kunde man se hennes spegelvända ansikte sträcka sig upp genom nacken och ut i världen, och runt kroppen tassade en liten pojke med pulka eller lådbil.

Jag satte mig på elskåpet igen och trevade i jackan efter cigaretter men hade inga.

